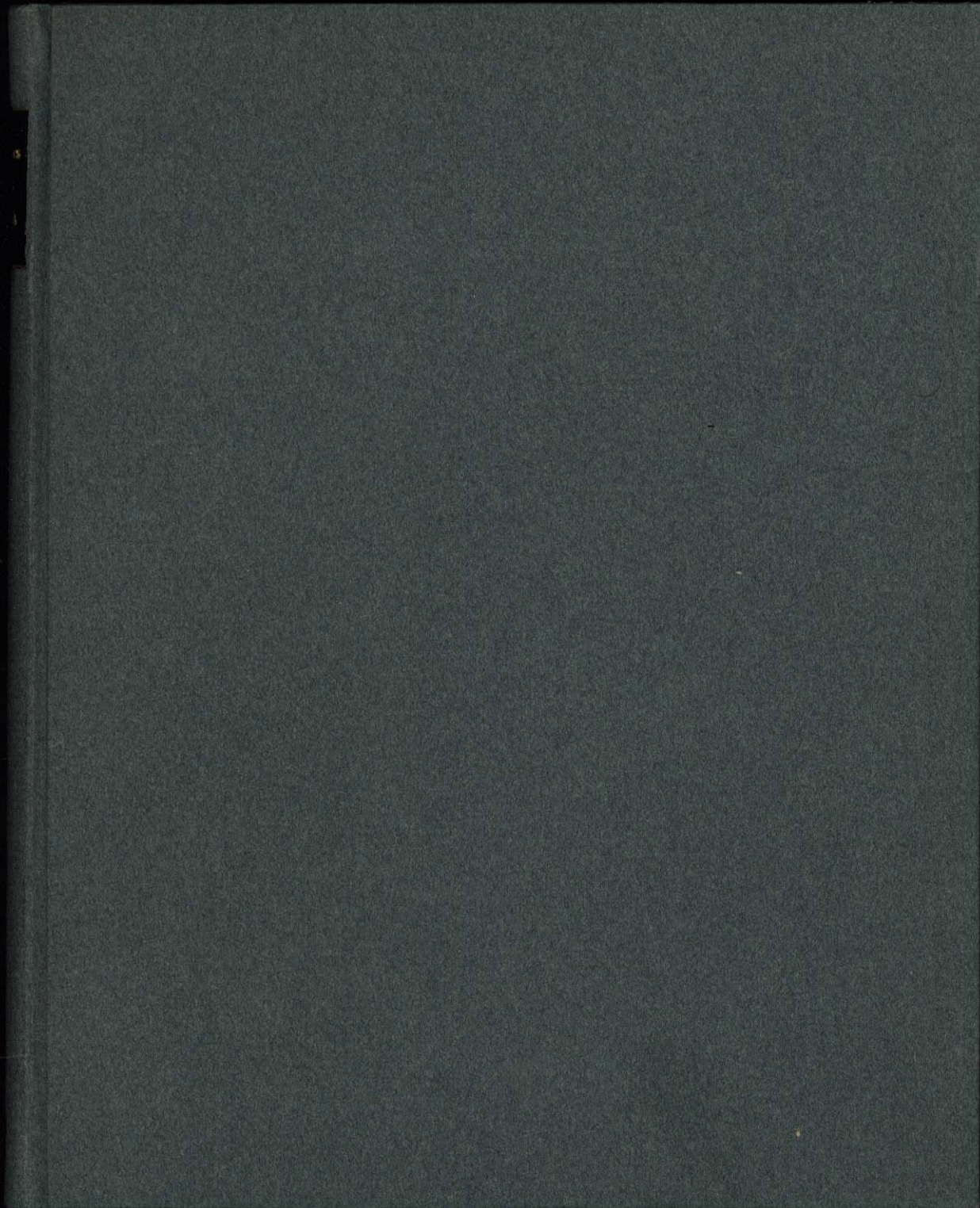

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS
STADSBIBLIOTEK

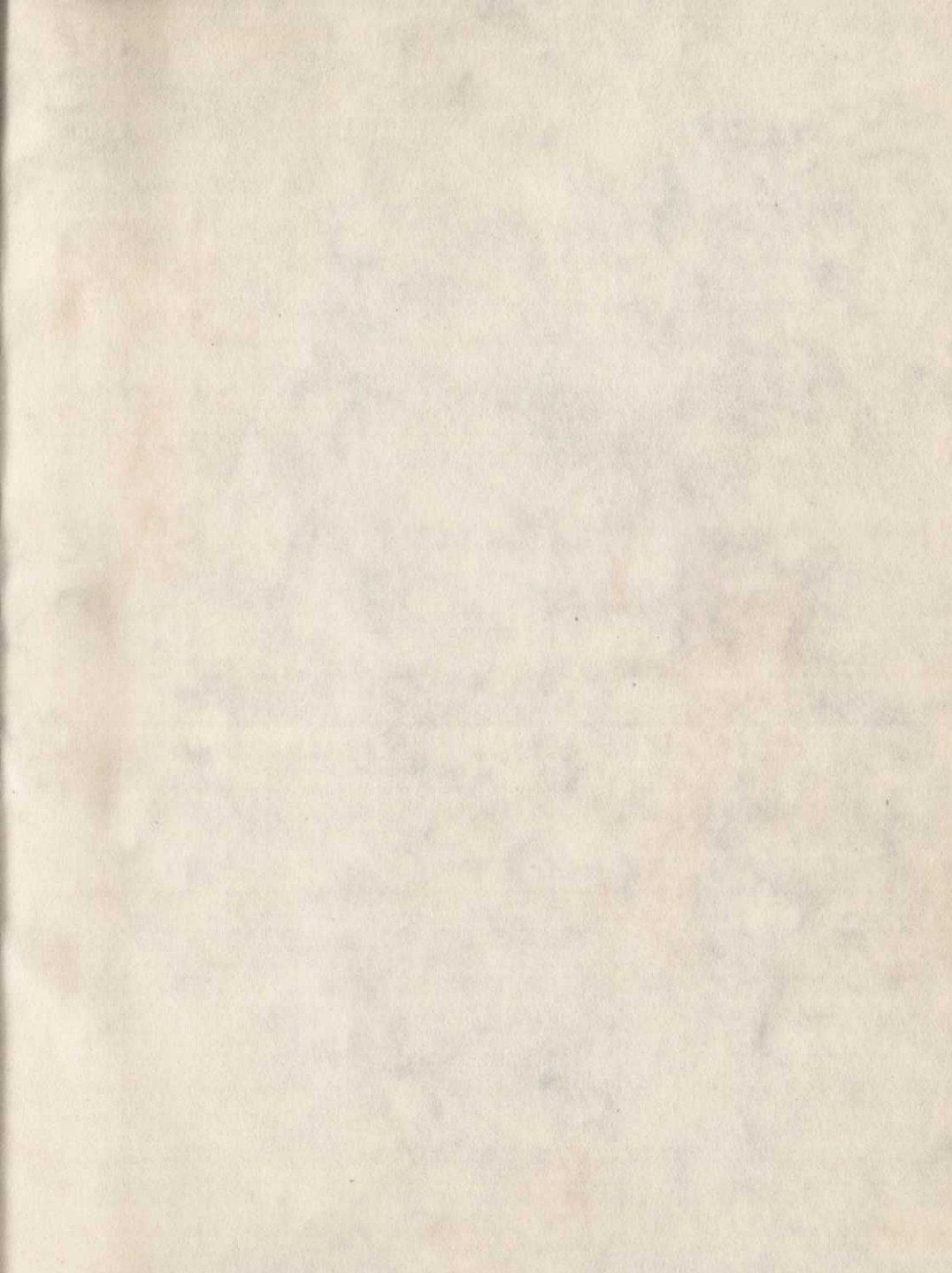
Jurid.

Sv.

Lagar

[Sjölag]

Göteborg. In.
[1668]

Sveriges Rikes Höf-Lagh:

Som aff

Then Stoormechtigste/ Högborne
Förste och Herre/

Herr CARL then Elfte

Sveriges/ Göthes och Wändes Konung och Urff-
Förste/ Stoor-Förste til Finland/ Hertigh vthi Skåne/ Est-
land/ Lijfland/ Carelen/ Brehmen/ Verden/ Stettin-Pommern/
Cassuben och Wänden/ Förste til Rügen/ Herre öfver Ingermanland
och Wisimar; Så och Pfalz-Grefwe widh Rhein i Beyern/ til
Gülich/ Elawe och Bergen Hertigh/ &c.

Stadgat wardt

Ahr effter Christi Börd/ Ett Tusende/
Sex Hundrade Sertijonde och
Siunde.

Götheborg/

Tryckt aff Amund Grefwe/ Ahr 1668.

1. P. 4.

Uij CARL, medh Gudz

Nåde/ Sweriges/ Göthes
 och Wändes Konung och Arff-
 Förste/ Stoor-Förste til Finland/
 Hertigh vthi Skåne/ Estland/
 Lijfland/ Carelen/ Brehmen/
 Berden/ Stettin-Pommern/
 Cassuben och Wenden/ Förste til

Rügen/ Herre öfwer Ingermanland och Wismar; Så och Pfaltz-
 Grefwe widh Rhein i Beyern/ til Gûlich/ Clewe och Bergen Her-
 tigh/ ic. Tilbiude Eder alle Os ålftelige Wåre trogne Stånder och
 Undersåtare/ Grefwar/ Friherrar/ Biskopar/ Adel/ Clerkeri/ Krigzbe-
 fehl/ Borgerkap/ och meenige Allmoge/ som byggia och hoo i Wårt
 Konunga Rijke Swerige/ Stoorförstendömet Finland/ sampt alle an-
 dre Sweriges Crono tilhörige och ther vnder liggjande Hertigdömer/
 Låån och Herrskaper/ hwar effter sitt Stånd och Wilkor/ Wår syn-
 nerlige Ynnest/nådige Benågenheet och gunstige Willie/ medh Gudh
 Alzmechtigh tilförne. Huruledes Wåre Förfäder Swea och Götha
 Konungar/ icke mindre Flijt och Arbete hafwa anlagt/ til at styreklia
 sijna Land och Rijken medh godh och tarfweligh Lagh/ ån at förswara
 och vthwidga thes Grånsor och Råttigheeter medh tappre och frjimo-
 dige Wapn/ thet kunna alle framsarne Tjider medh Sanning wittna
 och stadfåsta. Och ställa icke allenast alle Landskaper här i Riket/
 hwart medh sin sårskilte Lagh/ tillijka medh then allmenne Landz- och
 Stadz-Lagen/ Os sådant dageligen för Dgon; Utan ock the Land
 och Rijken/ som Wåre Förfäder i forna Tjider och vppå afflägne Or-
 ter innehaft och härskat hafwa/ gifwa Os jåmwål ther aff wisse Eff-
 terdömen vthi trowårdige Måns Böcker/ och andre Qwarlesiwor aff
 thetas snålla Råttwijso och manliga Strijdsamheet. Hwille bågge

Dygder the medh ett ooplösligit Band hafwa sammanknippat/ och
altijdh brukat Rödståltom til Wårn och Beskudd/Spakom til Fridh
och Hugnat/men Dråttom och Wrångom til Råpft och Rättning.
Förthenstul äro theas Lagh och Stadgar aff allom mycket högt blef-
ne affhåldne och wårderade/ Ja/och i många Ting för ett Rättessnöre
achtade och effterfolgde/ så wål vthi Landz- och Stadz-Sakers Ubr-
stillning/ som vthi allahanda Skepmåhl/ hwilke widh Siöfarten
sampt thes Idkande sigh yppa plåga. Hwar til man förvtan an-
nat ett fast Wittnesbord harwer aff the Siöråder/ som i Wijsby
Stadh på Gottland äro stadgade/och icke allenast skattas för the al-
draåldste/ som man på thesse Orter weet aff/ vtan ock i thet Wårde
hållas/ at the nästan aff alle Siöfarande Städer och Landskaper/
lika som för een allmen Lagh wedertagne äro. Dock medan sieluwe
Farten/jämpte Handelen til Siös/sigh irån the Tijder mycket haf-
wer ombytt/och medh någre nyttige Påfund aff Bodmerier/Försäk-
ringar/Amiralstkaper/sampt mehr annat förkofrat; Så harwer och
nödigt warit/endeels til the förre Rätter något at tilöka/endeels och
alle sådane nye Fall medh nyy Lagh at åthskillia/ som på många
främmande Orter/effter hwaras och ens Tarff/finnes stedt wara. Nu
harwe och Wåre Konungzlige Försäder på många Sätt lagt sigh
Winn om thet Siöfarten i Wårt Rijke och thes anhörige Länder
måtte kunna tiltaga och förwidgas; Och effter thet genom G:W:z
milde Wålsignelse/sampt theas berömmelige Försorg/nu synes har-
wa nådt någon godh Begynnelse/at thet nu mehra behoff görs then
samna til bättre Reedo och Rättelse medh nödige Ordningar at för-
see: Ty harwe Wij vthi Anscende ther affjånwål för Eder samptli-
ges/ som på sidst håldne Rijkzdagh här i Stockholm tilstådes woro/
vnderdånige Begåran och Anfordran skul/ låtit Os på thet högsta
wara anlagit/at ett fullkomligt Wårck/til Wårt kære Fädernes Rij-
kes Heder/och Eder alles Nöije sampt trygge Allij/måtte blifwa för-
färdigat. Wij harwe altså både Wåre gamble Wijsby/ och andre
Folcks/ som medh Handel och Wandel til Siös måst vmgå/ stadgade
Siö-Rätter noga låtit igenomskia/och aff them medh Flijit vthleeta
alt thet som i thesse Måhlon Wårt Rijke tarfweligit wara kunde/
thet

thet Wij sedan öfversedt/hwad som tilbordt/slyst/alt orimeligit råttat/
 offåligit vthelyckt/ och så sidst effter nytt Skåarskodande i themme
 Book vnder sijne wisse Balckar och Capitel sammanfattat och full-
 bordat/så at Skepare och Skepsfolck sin Plicht wetta/all Fraecht el-
 ler Skepslego rätteligen slutas och bestå/ Redare sin Ordning och
 Rättigheet kånna/ Bodmerier skåligen göras och slitas/alle Siöfka-
 dar/aff Skepsbrott/Råån/Ledsagareseel/annor olyckeligh Händelse/
 eller något Hawerimål härrörande/ athskillias och botas; Sampt
 all Fahra til Siös genom Försäkningar och Amiralstyper möjligast
 affwårjas och förekommas måge: Uthi hwilka Stycken/alt som til
 en fulkomligh Siö-Lagh hörer/ finnes wara författat. - Hwarföre
 Wij ock then samme/som han i thenna Book som här effter föllier/aff
 Konungzlige Wålde/medh Wåre och Wårt Rijkets Råd; Råde/effter
 Eder samptliges Åstundan/och i Krafft aff thetta Wårt öpne Breeff/
 skipe och stadge sampt Laga Rätt och Krafft gifwe: Biudandes och
 befallandes allom them/som i Wåre Rijkten eller thes anhörige Län-
 der effter thenna Daggh medh Skep segla och Siöfart idka wele/ at
 the i alle slijke Mähl/inom Rättgång eller vthom/ icke ljsta til nå-
 gon annan Lagh/ån thenne förenånnde Wår och Wårt Rijkets Siö-
 Lagh/som på Eder samptliges Begåran börjadt/medh mycten Slijt
 och Ahoga sammanskrifwin/effter Rättwijsones Reglor göriligen stad-
 gat/och nu aff Oss medh Wårt Rijkets Råd; Råde skivad är/jåmwål
 ån yterligare på nåstkommande Rijkzdaggh medh alles Edert Jaa
 och Samtyctie/kan til fullan Rätt anåmat och wedertagin blifwa.
 Emedan thet ock icke finnes nogh wara/ thet man i alla Laga Mähl
 kan wetta hwad Rätt är/ medh mindre man ther hoos/ når någon
 Twist vpwårer/kan vthi Lagfökiande/Domar och Domars Fulbor-
 dan/medh en snar och fogeligh Rättgång/blifwa lättat och vnder-
 stödd: Thersföre hafwe Wij icke allenast vthi then effterste Balcken
 stadth och ordnat/ thet alle sådane Skepsmåål skole i Städerna gå
 Cåmnåre Råtten förbij/ och på Rådstugun aff Borgmästare och
 Rådth sielff vthi förste Instans vptagas/ medh hwad mehra som til
 heela Processens låmpeligste Uthförande hafwer synz nödigt wara/
 och så wål vthi Öfwer- som Neder-Råtterne brukas och i Acht tagas

bör; Utan ock Oss än wijdare til Sinnes fördt/hwad Omfwæff och Hinder som widh Wädiande vnder Wäre Hoff-Rätter tilkommer/i th/ at then Timan om Åhret/når Skep kunna gå/och heela Siöfarten påstår/sampt alle Skepmåhl sigh plåga tildraga/tå åre Hoff-Rätterne särgångne; Och om man i medler tijdh skulle behöfwa wädia ifrån Rådflugorne/måste man töfwa heela Somnaren til sijda Hösten/ förr än man Wadet kan fortsättia/hwar igenom the Siöfarande offta med sampt sine Skep och Ladningar/öfwer ett heelt Åhr kunne blifwa uppehållne/ och til sin Handel och Naring märckeligen skadde. Thetta til at affböija/ hafwe Wij för närwarande Tijdh intet annat Medel vthsee kunnat/ än at låta Waden ifrån Rådflugorne gå til Wårt General Commercie Collegium, effter thet sitter heela Åhret igenom/ och thes förvtan medh sådane Saker hafwer til at göra/ som aff Handel och Wandel til Siös/een stoor Deel bestå/och medh thenne Wår Siö-Lagh icke hafwa ringa Gemeenskap. Wij hafwe förthenkul med Wårt Riktes Råd-Råde slutit/som Wij ock här medh besalle och påbiude/at ehoo som vthi thesse Skepmåhl ifrån Rådflugorne wädia wil/han skal thet göra vnder berörde Wårt General Commercie Collegium här i Stockholm/ och så sitt Wadh vthföra/ som Skepmåhla Balcken förmår och tilhåller; Effter som icke allenast Parterne/vtan och berörde General Commercie Collegium, skole vthi alt thet som til Processen hörer/ effterföllia hwad som i berörde Skepmåhla Balck stadgat är/och til them lämpas kan; Men i thet öffriga/taga sigh thet til Rättelse/som vthi Rättegångz Processen, Hoff-Rätterne är anbefallat: Allenast at the iw för all Ting icke låta Sakerne lijda något Drögmåhl/vtan them til Andskap fordra och skynnda/som thet möjligast skee kan. Skulle ock någon siuna sigh aff Collegij Domar bewarat/så skal en sådan icke mindre stå fritt och effterlåtas/at lijta til Beneficium Revisionis vnder Oss/ på samma Sätt som ifrån Hoff-Rätterne öfligit är. Dock/at Penningarna/som til Revisions erhållande vthgiffwas/stå så länge thet til Rätta orörde/at Wårt sidste Uthslag i samma Saak fält är. Winner tā then/som hafwer sökt Revision, så skal hans nedsatte Penningar/ honom strax åter lesiwereras/ men blifwer then förre Domen aff Oss gillat/tå ware Penningarna förbrutne/och them

them fattigom tilfalne. Och effter thet offta händér/at mången vthan
 skäligh Orsaak/ aff Ondska och Argheet/ gripper til thetta Wårt Benefi-
 cium Revisionis, sin Wederpart allenast at vppehålla; Så wele Wij
 Wårt General Commercij Collegium här medh hafwa förundt och til-
 stadt/ at the/ Revisions sökiande oachtat/måge strax kunna ställa sina
 Domar vthi Lagligh Fulbordan eller Execution, ther then Parten/som
 Domen wunnit hafwer/sådant begår/jämwäl full Borgen sätter/bå-
 de för Huswudsaken/ Stadestånd/ och all annor Effterfölgd/til then
 andras Förnöijande/i Fall/Wår Revisions Dom/ginge honom sedan
 ändtligen emoot. I lijka måtto skal och Wårt General Commercie
 Collegium vthi gemeen wara anbefallat/at draga Försorg för Do-
 marnes fullgörande och vthsökiande/ och ther til sådana Medel bruka/
 som Rättegångz Processen fordrar och tillåter/effter heela Handelens
 Wälgång/härdeles ther på ligger/at en som tränger lijta til Lagh och
 Rätta/må så vthi Dömande/som Domars Fulbordande/niuta en snar
 och fordersam Rätt. Swilket/såsom thet aff Oss/ medh heela thetta
 Wärcket/allenast och eenkammerligen är ansedt: Alltså befalle Wij och
 ytermehra/sampt alswarligen biude them/som thetta i någon måtto
 angå kan/at the alle allmanneligen/och hwar och en för sigh/rätta sigh
 hörsamligen här effter. Nu at alt thetta må wara witterligt/hafwe
 Wij thetta Wårt Breess til mehra Wisso medh Wårt Kongl. Secret
 och Wår Högtåhrade älskelige käre Fru Moders/sampt the andre Wå-
 re och Wårt Rijkes Respectivè Förmyndares och Regeringz Under-
 skrift bekräftat. Gifwit på Wårt Slott Stockholm then Tolffte
 Dag vthi Junij Månadt/ Åhr effter Christi Börd/ Ettusende/ Sex-
 hundrade Sertijonde och Siunde.

HEDEWIG ELEONORA.

(L.S.)

Behr Brahe/ Grefwe
 til Wisingzborg/
 S. N. Drohet.

Magnus Gabriel de la Gardie,
 S. N. Cansler.

Lorens von der
 Linde/i R. Mar-
 skens ställe.

Gustaff Otto
 Greenbock/S. N.
 Ammiral.

Gustavus Soop/ i R.
 Skattmest. ställe.

Johan Paulin Olivekrantz.

Thenna Book eller Siö-Lagh

skiptas i otta Laga Balcker.

Then Förste är Skepmanna Balck / som handlar om Skepare och Skepsfolck; Theras Embete; Plicht emoot hwar andra; Förning; Skeps-Ördningar/och Skepare Rätt.

Andra är om Skeplego/och then Plicht som Skepare och Frachtare mellan är.

Tridie är om Skepsbyggning och Vthredning/ samt Redare Plicht och Rättigheet.

Fierde är om Gald the man å Skepp gör/och kallas Bodmeri.

Femte är om Siöskada/then aff Skepsbrott/ eller Råån; Eller Ledfagare feel; Eller någor olyckeligh Wåda; Eller och medh Rådth och Willia vthi Siönödth tilkommer/ thet gemeenligen kallas Haweri.

Siette är om Skeps och Godz försäkring eller Assurance.

Siunde är om Ammiralskap/huru Skep må föllie läggia.

Ottonde är om Skepmähl/huru man må Lagsökia annan i alle thesse Mähl.

Thesse Balcker nämnuas:

Then Förste/ Skepmanna Balck.

Andre/ Skeplego Balck.

Tridie/ Redare Balck.

Fierde/ Bodmeri Balck.

Femte/ Siöskade Balck.

Siette/ Försäkring Balck.

Siunde/ Ammiralstaps Balck.

Ottonde/ Skepmähla Balck.

Skep=

Skepmanna Balc.

I thenna första Balck tällias Siw och Tiugu Capitel:

1. Om Skeparens Antagning och Skepfolcks Städiande.
2. Om Skepfolcks Gäende om Bord.
3. Om Skepfolcks Förblifwande i Skep.
4. Om Skepfolcks Förblifwande i Tiensten.
5. Om Skepfolcks Wråkiande i Förtijdh.
6. Om Styrmans och annor Skepfolcks Odukeligheet.
7. Om Skepfolcks Plicht widh Godz Lastande/eller annor Skeparens Budh.
8. Om Skepfolcks Löön och Plicht/ när Skep är Segelsfärdigt.
9. Om Skepfolcks Frijheet i Gåld/Saker.
10. Om Skepfolcks Förning.
11. Om Skepfolcks Maat / Reedning.
12. Om Skepfolcks Siukdom.
13. Om Skepare Plicht när Dödmähl händer.
14. Om Skepfolcks Sargande och Botande.
15. Om Skeps Barberare.
16. Om Skepfolcks Dobbel.
17. Om Skepfolcks Achtsamheet i Skep.
18. Om Skeparens Plicht widh bewärde Skep.
19. Om Skeps-Båth och annor Redskap.
20. Om Förbudh aff Skepfolcks Döpning.
21. Om Skepfolcks Tråtor ock Slagzmähl.
22. Om Skepare Rätt och Båters Uthsökiande.
23. Om Skepare Ombyte på Reesan.
24. Om Skepfolcks Afflöning/ och Skeps Lofande.
25. Om Deelo Skepare och Skepfolck emellan.
26. Om Skepare Sedh.
27. Om Skeps Fridh.

Om Skeparens Antagning/ och Skeps-
Folcks Stådiande.

A Edare åga tinga sigh Skepare/ och medh honom om wiß
Löön sluta/ hwarje gång som någon Siö-Reesa på nytt
anställas skal. Ur samma Reesa aff honom förr giord/
och ingen ny Löön sedan tingat/ segle tå andre gången för
samma Löön som then förr. §. 1. Ingen Skepare hafwe macht anta-
ga något Skepsfolck/ förr än han sielff rått tingat är/ wißder Boot Ser
Daler. Och om Redare thet förr effterlåta/ böte och the/ så många thet
til samtyckt hafwa/ Trettio Daler tilhopa. §. 2. Skepsfolcks Hyra
åger Skeparen tinga/ som han bäst och nogast gitter; Han åger och
widh Antagande gifwa hwarjom och enom Städzlepning på Han-
den/ åth minstone een Marck/ såsom och grammeligen anteckna hwaris
och ens Namn/ Wedernamn/ Booställe och Härberge/ aff them han
städier.

II. Cap.

Om Skepsfolcks Gående om Bord.

Alle Siömän äre plichtige låta sigh finna inom Skepsbord/ ett
Dygn thet effter/ sedan the således stadda äre/ at hielpa lasta/ bahr-
lasta och vthreda Skepet til Segels. Hwilken aff them samma
Tijdh försitter/ är han Officerare, böte sex Daler/ men är han Gemeen/
halft mindre/ til Twestiffes/ Åkåranden och the fattige Siöfarande;
Och stånde sedan til Skeparens frija Wahl/ om han samma Siöman
i Tiensten behålla/ eller och en annan i hans ställe taga wil. Dock skal
Skeparen wara plichtigh samma försummelige Siöman strax å Or-
ten widh Rätta at angifwa/ wider Boot Nijo Daler til Trestiffes/
the Fattige/ Åkåranden/ och then som Skeparens Feel i the Mähl röijer
och vppenbarar.

III. Cap.

Om Skepsfolcks Förblifwande i Skep.

Du äro Skepsfolck stadde och om Bord komne/hafwe sedan ingen Macht at gå eller fara aff Skepet/mycket mindre blifwa vthe öfwer Ratten/vtan Skeparens/eller thes som i hans ställe för Skep råder/Loff och Samtyctie/särdeles när Skepet å Redd ligger; Dock så länge thet ligger i rått Hampn medh Anckar å Grunde/eller Tråß å Lande wål förwarat/måge the vnderstundom gå aff och til/sijkawål en mehr än twänne tillijka/och taga medh sigh en Rått Skepskost medh Brödh/vtan Driicka/til een Måltijdh; Allenast at the snart begifwa sigh om Bord igen. Bryter någon här emoot/böte En Daler/och om han blifwer vthe om Ratten/dubbelt mehra; Ware och thes vtan skuldigh at bota och bättra all then skada/ som i medler tijdh på Skep och Godz igenom hans Frånwarelse hända kan; Gör och i medler tijdh något Skeps-Årbete/hwar wid någon aff Skepsfolcket/som tilstådes är/råkade illa fara/tå skal then Frånwarande hielpa at heela och läkia then skadde/effter som Skeparen medh Styrmanuen och thet andra Skepsfolcket thet skäligh och billigt pröfwa måge.

IV.

Om Skepsfolcks Förblifwande i Tiensten.

Så skole och alle Skepsbetiente/som rätteligen stadde äro/antingen månadligen eller för heela Reesa/wara skuldige at fulfölja samma Reesa/för hvars skul the hyrde äro. Gör någor ther emoot/vtan samm Laga Förfall/gifwe åter alt thet han vndfått hafwer aff Skeparen/til then Dagen han åtras/och böte thes vtan halffparten aff then Hyra som han för sigh tingat hade/ så framit han för wis Hyra antagen war/eller och två Månaders Lego/ther han Månadetaals sigh förhyra låtet/til Tweskiptes/Redarne och Skeparen; Hafwe och ingen macht/som sigh i Skepstienst hafwer stådia låtit/at låta hyra sigh åth någon annan/förr än then förra Tiensten vphör/och han ther ifrån ledigh är; Gör någon annorlunda/ware hans senare antagne Tienst ogill/och then Löön som han i sin första Tienst tingat hafwer/blifwe kortat til Fierdedeelen; Men är han Månadetaals tingat/miste tā en halff Månads Hyra. §. I. Dock/får någon Skepsbetiente sielf Skep at vara Skepare på/eller och han giffter sigh/blifwe tā frij och ledigh vhr

4
sin antagne Tienst/allenast han gifwer Skeparen igen/thet han aff honom vpburit hafwer.

Skepmanna Balck

V. Cap.

Om Skepsfolcks Bräckande i Förtijdh.

Ngen Skepare hafwe Macht at wräkia thet Siöfolet/som han stadht och i Tienst tagit hafwer/vtan thera Samtyckie och goda Willia/eller och Lagliga Skääl/them han äger för en Rätt at bewijssa/medh mindre än han betalar til then samme halwte Lönen/som vthfäst war/eller och två Månaders Hyra/ther han Månadetaals tingat är/så framt the än i then första Hammen qwar äro/ men äre the vhr Hamm/och til Segels gångne/gifwe två vth heela Lönen/eller och fyra Månaders Hyra/förvtan the Månader allaredo förtiente äro. Och hafwe then aff Skepsfolcket/som således ifrån Skeparen skild blifwer/ingen wijdare Atalan. §. 1. Dock/är någon aff Skepsfolcket/som finnes i någon oreen och sinittosam Siukdom/eller också trest och vprorisk emoot sin Skepare/eller olydigh och tråtosam medh sina Medbetiente/at man aff honom och hans förhållande något Mord/Byproor/eller annan Olycka til Skeps/Godz eller the Siöfarandes Skada hade at fruchta före/tå hafwe Skeparen Macht medh sine Skeps-Officerares Jaa och Samtyckie/ at sättia en sådan i första Land/ ther Christet Folck åboor/ vtan at betala honom någon wijdare Lödn/än then förtient är til then Dagen; Och ware alt Skepsfolcket plichtigt at hielpa Skeparen i slijkt Fall/widh Förwäretande aff theras heela Lödn/sampt annat Straff/som Brott theras äre til. §. 2. Bärer och någon Skepare Jahra för Krijgh eller Siörsfware/ eller blifwer Skep/Godz eller Folck satt för honom i Qwarstadh/så at han sin Reessa skäligen icke kan fullfölja/stände två honom frijt at wräka sitt Skepsfolck/allenast at han betalar hwar thera en Fierdedeel aff theras tingade Lödn/förvtan thet the allaredo kunnat förtient hafwa/ och hafwe ingen Macht mehr at fordra/eller hoos sigh behålla/ther han mehr sänget hafwer.

VI. Cap.

Om Styrmans och annor Skepsfolcks

Odugeligheet.

Haf-

Hafwer någon Styreman/Högbåtzman eller annor Skepsbe-
 tiente och Båtzman låtit stadia sigh/ men finnes sedan icke kunna
 förestå eller fullgöra then Dienst/hwar til han sigh tinga låtet/ och så-
 dant medh två eller tree Siöfarne Måns Witnessbord/ inom Skeps-
 bord/ honom fulltygas kan; Då hafwe en sådan förwårckat alt thet
 han aff Skeparen vpburit hafwer/ jämppte sin halfwa Lödn/eller och
 en Månadtz Hyra/ther han Månadetalz stadd war. §. 1. Dock/
 om en Skepare togo sigh annan Reesa före/än then hanförst årnat/och
 sin Styreman til tingat hade/ och samme Styreman woro om then
 nya Farten okunnogh/tå må Styreman icke thes mindre blifwa inom
 Skepsbord och niuta Högbåtzmans Lödn/ hwilken han/förbtan then
 förtiente Styremans Lönen/som then öfrige Reesan kan wara län-
 gre til/skal hafwa at åthniuta: Men wil Styreman then öfrige okun-
 nige Reesan icke fullföllia/ tā är Skeparen skyldigh at gifwa honom
 sin halfwa Lödn/ ther han vnder Reesan til then foresatte Orten/ eller
 och innan Skep afflastas/ther om tillsagd blifwer; Men säges han ic-
 ke til/förre än effter bruten eller intagen Last/hafwe tā sin fulla Lödn at
 fordra och vpbåra. Dock skal en Styreman på slijk Händelse wara
 plichtigh sanfärdeligen at förklara/ om han på then senare Leden och
 Fahrwatnet kunnigh är/ eller en/ Och fins han ther vthinnan annars
 hafwa berättat/ än sant är/ ware tā wilkorligit Straff vnderkastat/
 effter Rättens Ompröfwande.

VII. Cap.

Om Skepsfolcks Plicht widh Godz Lastande/ eller annor Skeparens Budh.

Båtmännerne och Skepsfolcket äre plichtige/når Köpmans Godz
 i Skeplastas/jämftas/stufwas och ställas/sålunda ther medh om-
 gå/som Skeparen/eller then han i sitt ställe satt hafwer/ther wijsa och
 godt finna. Ar och så/at Skeparen widh eller effter Inlastningen wil
 taga något Godz vth/och annat i thes ställe in igen/skole alle Skepsbe-
 tiente ther vthinnan låta bruka sigh effter Skeparens Behagh/dock så/
 at han them särdeles för samma Arbete förndijer/ effter som them å-

sämjes/eller ock Rätten å then Ort vnder Sweriges Crono och anhö-
rige Länder/tijt the först anlända/them emellan vhrskiljer. Sätter sigh
någon aff Skepsfolcket egenwilligt här emoot/böte halfwa Löön sin/
eller een Månadz Hyra til Treeskiptes/ Åkäranden/ Angifwaren/ och
them fattiga Sjöfarande. §. 1. Allt Skepsfolket högt eller lågt/an-
tingen the för wiß Hyra eller een Deel aff Skepslegone segla/åga wa-
ra Skeparen hörige och lydige/och Bud hans stånda emoot alt Wäld/
ehwad Årende han binda må/ utan Tredsko och Mootwillia/ wider
Straff å Ågendomb/Kropp eller Lijff thera/som Saak är til; Doct
för anhörigom Rätt.

VIII. Cap.

Om Skepsfolcks Löön och Plicht/når Skep är Segelfärdigt.

Når Skep Segelfärdigt/och Skepare wil Reesa sina börja/wa-
re tå skyldigh at gifwa sitt Skepsfolck/them han i Tienst hafwer/
een Trededeel aff then Löön/som han them är tillsagd/eller och två Må-
naders Hyra förvth; Når thet stedt är/ skal samma Skepsfolck innan
ett Dygn/ther Reesan är innan Östersjön/ men åth Västerjön innan
tv Dygn/ wara plichtige at foga sigh om Skepsbord/och ther Skepa-
rens Budh affwänta at gå til Segels. Och hafwe ingen Skepare Loff
at gifwa någrom något mehra än sagt är/ til thes Reesan är åndat/
utan han til allan then Skada/ther aff tina kan/swara wil. Försitter
någon aff Skepsfolcket then Tjden/utan Skeparens Loff och Minne/
hafwe förgjordt een Fierdedeel aff sin Löön/eller een Månadz Hyra til
Treskipes/Åkäraden och them Sjöfarande Fattigom. §. 1. Rym-
mer någon vhr Tienst sin medh samma vpburne Löön/ gifwe tå Ske-
paren/ förr än han affreeser/ then samma Rättenom tilkänna/ at ther
wijdare effter slås och sökias; Gör Skeparen thet icke/ware förfallen
til Trettijo Daler Böter/ til Treskipes/Åkäraden/them Fattige Sjö-
farande/och then Skeparens Försummelse röijer och vppenbarar. Men
fångas then rymde igen/och blifwer Lagligen medh Wittne och fullom
Skalom tilwunnen/hafwe förwärckat sitt Lijff.

IX. Cap.

Om Skepsfolcks Friiheet i Gåldsaker.

Någen hafwe macht at anhålla eller Bysättia låta någon Skeps-Betiente/högre eller lägre/vhr något Segelfärdigt Skep för Gåld-Saak skul; Utan Godz hans/thet han innan-eller utan Bord hafwer/må man Lagligen antasta/ther Skulden richtigh är. Och gånge sedan ther medh/som medh all annor Gåld/vtan sanne Skeps-Betientes eller Skeps vppehåld och Hinder ifrån theas Reesa/som åhrnat war.

X. Cap.

Om Skepsfolcks Förning.

Nå må någor Skepare/Styrman/Båtsman/eller annor Skeps-Betiente/Karl eller Poike/vnder Namn aff frij Förning inskepa något Godz eller Köpmanna Wärror i Skep the Segla på. Göra the thet/ware sanne Godz/och dubbelt så mycket thet wårdt är/förbruttit. Dock skal i Ställe för frij Förning/effter thet Wårde som Skeparen för hwar Last tingat hafwer/Skeparen sielff niuta Lego för een Last/Styrmanen för två Trediedeels Last/the andre Officerare hwar thera för een halff Last/Båtsmännen hwar thera för een trediedeels Last/och Spespoikerne hwar thera för een sietteedeels Last; Med mindre at Skeps-Frachta ren sitt särdeles Samtyckio ther til gifwa wiltå Tullen ther aff erläggias/och berörde Samtyckio Skriffteligen åth Skeparen wijsas skal. Men ett Fuat friskt Watn/på fram-och återreesan/må hwar och en aff Skepsfolcket til sin Nödtorfft med sigh föra.

XI. Cap.

Om Skepsfolcks Maatredning.

NSkepare är skyldigh låta tree gånger om Dagen maatreeda för sitt Folck/Morgon/Middagh och Affton/ medh sådan Maat och Skepsdricka som skäligit wara kan; Wil någon mehr hafwa/må han ståendes widh Tappen niuta en Törste-Drick/och med thet Bröd sigh nöija låta/som i Korgen finnas kan/och ther medh foga sigh til sitt Arbete; Och hafwe ingen macht mehr at fordra/eller ther emoot knor-

ra/ widh Bøter/ förste gången två Marck/ och sedan halfft mehra/ så ofta han ther emoot bryter; Utan så är/ at Skepet blifwer lått/ eller Skepsfolcket widh In- och Aff- lastande/ eller annat Arbete Dag och Natt tillsättia/ tå them Maat och Dricke gifwas skal/ effter som slikt Arbete skäligen fordra må.

XII. Cap.

Om Skepsfolcks Siukdom och Dödh.

Nå kan någon aff Skepsfolcket siukna så illa/ at han en förmå blifwa inom Skepsbord/ ware tå Skeparen skyldigh/ ther Skep i Hamn ligger/ at föra then Siuka å Land i något Härberge/ honom sedan medh Wedh och Linnus/ Maat och Dricke/ sådant som han om Bord nödt/ försörja/ och igenom ett tilordnat Hion sköta låta. Dock skal en Skepare sin Reesa för then Siukas skul icke försittia/ utan om thetta händer strar i samma Hamn/ ther then Siuka antagen är/ tå låta honom behålla thet han vpburit hafwer; Men händer thet widh åter Reesan/ tå betala honom sin fulla Lödn/ eller ock så många Månaders Hyra/ then sidste medh inräknat/ som han tient hafwer/ ther han Månataals hyrd är; Och ware the ther medh åthskilde. §. 1. Nu dödr någon Siuk på Reesan/ är thet fram Reesa/ hafwe tå Urswa hans halfwa/ men widh åter Reesan heela Lönen aff Skeparen at fordra och vpbåra/ så wijda then Döde icke sielff sådant vndsätt hafwer/ eller å Jordefärd hans kostat är/ then Skeparen på Landet skal beställa låta/ ther han så när är. §. 2. Blifwer then Siuke i Skepet/ niute sin Lego lika som han frisk woro.

XIII. Cap.

Om Skepares Plicht/ när Dödmähl
händer.

Så ofta Dödzfall aff Siöfarande Mån händer/ på Skep eller å Lande/ skal Skeparen som them i Skep tagit hafwer/ antingen the i Tienst äre/ eller en/ vt hi närwaro tvåanne andre/ hålst them som thens Dödas kände eller skyld äro/ låta göra en richtig Anteckning aff alle thens Dödes Saker och Egendom/ ehwad thet är/ och thet i sin Wärjo taga/

taga/til thes han kommer i then Stadh ther han vthseglat/eller then Döda antaget hafwer/eller ther hans Arfwingar sigh sinna låta; Tå han effter samma Anteckning/Godzet ifrån sigh och vthi Rätten lefwerera skal/at ther sedan tillställas then som bästa Rätt ther til hafwa kan. Dock ther något fördärsweligit Godz vnder år/skal Skeparen hafwa macht thet widh Masten at vthfällia/åth then måst gifwa wil/i reeda Penningar eller emoot Lödens Affkortning/och göra Skeparen ther reedo före. Försunnar någon Skepare thetta/som sagt år/hafwe hwarje gång förgjordt Trettijs Daler til treeskiffes/Åtåranden/them fattige Sidfarande/och then hans Feel röijer; Och ware icke thes mindre skyldigh at swara thens Dödas Arfwa/til alt thet som the medh rätta måge hafwa at fordra.

XIV. Cap.

Om Skepsfolcks Sargande och Botande.

Är något aff Skepsfolcket Blodwijte/ Sår eller annan Skada vthi the Arenders Förrättande/som han effter Skeparens Budh går eller gör/ware tå Skeparen skyldig at låta heela honom på Skeps Kostnadt/sampt at gifwa honom sin fulla Löön för heela Reesan/ändock han icke förmådde sin Tienst fullföllia. Men får någor Skada aff eget Wällande/Druckenheet/Oswardadh eller annor tholiken Händelse/stände sin egen Fahra/och hafwe Skeparen macht Tienst hans vpsåija/och en annan antaga/ther han så wil. Och om sådant skeer förr än Reesan börjat år/skal then samme återgifwa til Skeparen/alt hwad han aff honom vpburit hafwer/och ther hoos vpsylla hwad Skeparen åth then antagne mehr i Löön gifwa måste.

XV. Cap.

Om Skeps Barberare.

En Barberare/then å Skep tienar/skal wara plichtigh at tiena alle och hwar och en aff Skepsfolcket vthi sin Tienst/medh Klippande och Rakande och Botande aff Skador och Siukdomar/vtan at niuta ther före något mehr än sin rätta Löön. Hafwer han och något aff någrom tagit/ gifwe thet fullt åter/om icke annars/ tå aff sin

Löön/och ware alle Löfften medh Ord eller Skriffter/som honom i så måtto göras/ogille och aff intet Wårde. Dock är någon medh elack och smittosam Siukdom behåfftat/eller vthom Skeps-Arende skadat/niute tå een billigh Löön/som them både åsånjes/ eller tree owälde Skeps-Officerare säija rätt wara.

XVI. Cap.

Om Skepsfolcks Dobbel.

Någen aff Skepsfolcket/högh eller lågh/ ware loffgiffwit at dobbla/inom Skep eller vthom/emedan Reesan påstår/thet Penninga eller Penninga Wårde galler. Gör någon ther emoot/hafwe förbrutit så mycket å Speel vpsatt/ eller och wunnit är/ til the Fattige Siöfarande/och böte thes vtan för Dobbel hwar thera tree Marck til Treeskiptes/Skeparen och the ofskyldige Skepsfolckeno/så then som tappade som then som wunnit. Och hafwe Skeparen Macht thetta antingen strax vthkråfja/eller aff Löön thera korta/når Reesan giord är. Dobblar någon til Borgans/ware Lagh samnu; Hafwer och någor Handskriftt å annor om sådan Gåld/ware Skeparen plichtigh then sönderrijswa; Annars ware och sadane Gåld/Breeff heel ogille/i Rätt eller vthom/så at kråfja som vpbåra/och stånde aldrigh Doum som å tolkin Breeff gången är.

XVII. Cap.

Om Skepsfolcks Achtsamheet i Skep.

Wilken aff Skepsfolcket dricker sigh drucken inom Skepsbord; Eller försoswer och misgår sin Wacht; Eller ock medh Linnis/Eld/eller hwar to baart Eldwårcke gånger vnder Öfwerlopp/särdeles i Hool-Skep/Maat-eller Kruut-Kammar/ eller intager någon Koswa och Sosweställe i Skep vtan Skeparens Loff och Minne; Eller och hafwer ther något löst Hödd eller Halm/ware fallen til Tree Marck Böter. Bryter Skeparen/Styrman/ eller någon aff them i Cajutan åta/i samma Måål/böte Sex Marck. These Böter komma the Fattige Siöfarande til.

XVIII. Cap.

Om Skepares Plicht widh bewårde Skep.

Alle the Skepare som medh bewåpnade Skep segla /skole sielfwa gifwa gran acht vppå/sampt tilhålla sina Bysesthyttare och andra Betiente/at Krutet blifwer alle fiorton Dagar wåndt och omvordt/ och når wacker Dager år/ och Elden wål slæckt/på Öfwerloppet wådrat och torckat/synerligen når thet til Landz/medh båttre Beqwemligheet skee kan. The skole och laga/ at Styckerne på Skepet medh sina Lodh/hwart Slagh för sig/och annan tilhörigh Redskap/hålles altidh fårdige och i godh Ordning: Göra the thet icke/så at något aff Wanskötsel fördärwas/ eller elliest någon Skada igenom theas Försømmelse/Skep och Godz öfwergår/ware tå plichtige at swara thes före/effter som Brott theas skodat blifwer. §. 1. Ingen aff Skepsfolcket hafwe macht at skiuta inom Skepsbord/vtan Skeparen thet bunder och tilståndier; Gör någor thet elliest/ligge vnder Skeparens Näpsti/och betale Krut och Lodh dubbelt som förskutit är.

XIX. Cap.

Om Skepsbåth och annor Redskap.

Soffar någor aff Skepsfolcket Skepsbåten eller Espingen/vtan Skeparens Willia och Wettskap/böte Sex Marck. Lager och någor Fråmmande en Skepsbåth/ och brukar honom vtan Loff/ böte lika så Sex Marck/och betale Ugaren thesföre billigh Lödn/sampt vrrätte honom all Skada/som thet igenom kan timat wara. Fördärwar någor/eller wråker affsjdes något Redskap/som Skepet/eller någon thes Skepsbetiente tilhörigt är/böte Tree Marck/ och skadan åter.

XX. Cap.

Om Förbudh aff Skepsfolcks Döpning.

Seglar någor Skepare här effter förbij Kollen/ eller annat Nåås och Wdd/ther man hafwer warit waan döpa them som samna Fabrt icke förr farit hafwa/tå skal effter thenna Dagh sådan Döpning hwarcken tohlas eller tillåtas. Vtan Skeparen gifwe för hwar the-

ra Båzman/som ther tilförene en seglat hafwer/een Kanna Wijn til hwart Maatlagh aff sitt Skepsfolck/så at hwar får en Dryck ther aff. Men andre Stösarande skole aldeles frije wara/medh mindre the aff egen Godwillia något för sigh gifwa iwele til Skepsfolckets bästa. Gör någor här emoot medh Twång eller annat/blifwe ther före straffat/effter Domarens Godtyctio.

XXI. Cap.

Om Skepsfolcks Tråtor och Slagzmåhl.

Tillar någor aff Skepsfolcket ohöwift til then andra/säger tu ligger/eller annat tolikit/böte sex Dre. Kallar någor annan oqwådins Ord å Skep eller Land/emedan Reesan påstår/böte Tree Marck then som först bryter/ men then som kallat blifwer/och swarar/halfft mindre. Bryter någon sålunda emoot Skeparen/eller then i hans ställe står/tå ökes Saak hans halff mehra. Bryter och Skeparen i these Måhl/böte som annor. §. 1. Slår någor then andra medh blotta Händerne/böte sex Marck för hwart Slagh/och om then Slagne å färsta Gärning slår lika så igen mehr ån ett Slagh/ware Boot hans halfft mindre. §. 2. Nåkar en Skepare nåpsånågon aff sitt Skepsfolck/medh Hand eller Råpp/til ett Slagh/ware Saaklöds; Skeer thet mehra/hafwe tā then Nåpste macht at wårja sigh skäligen; Slår någor aff Skepsfolcket sin Skepare/miste allan Lego/eller och Hand sina.

XXII. Cap.

Om Skepare Rätt/och Bötens vthsofiande.

Alehanda Feder/Banskap/ohöwifte Ord/och andre Drimligheeter/som Skepsfolcket emellan hända/emedan Reesan påstår/och här intet wist Straff tillagt är/skal Skeparen hafwa macht at straffa/och Böter ther å lägga/effter Godtyctio sino/dock en högre ån til sex Marck. Och må Skeparen/ther något tolikit/eller annat Brut på Reesan timar/medh sine SkepsOfficerare, och the witrigste Båzman som owälde åro/the Måhl optaga/ skårskoda/ och til Böter falla/som i thenne Siö Lagh/hwart om sigh/stadgat år. Men åre Brut större/ån at Skeparen på thet Sätt them sljta må/ware tā förplichtat then

Broz-

Brotliga i Gomo taga/ och Saak hans för Rätta angifwa/ tå han hemkommer/ther til thet andra Skepsfolcket/om så tarfwas/hjelpa stole/eller i widrigit Fall/sielff tohla then andras förtienta Straff. §. I. Alle Bøter/som således på Reesan falla/må Skeparen aff then Brotlige strax vthlöka/eller och aff Legone korta/når Reesan ändat år; Och skal han förthenskul öfwer alt sådant richtigh Räckning hålla/ och the Bøter/som them fattigom Siöfarande tilkomma/ til thetas Föreståndare lesfwerera/och sigh ther på qwitta låta; Försummar han thetta/ läggie tå sielff vth dubbelt mehra. Kommer sedan Deelo ther om/ Skeparen och Båtsfolcket emellan/ hafwe Skeparen Wisord sigh at wårja/medh the Räckning och Qwittobreff/som sagt år. Sätter sigh någon aff Skepsfolcket ytermehra ther emoot/ och wil ey korta låta/ liggie til Rättens Uthslag/ huru Straff hans ökas må.

XXIII. Cap.

Om Skepare Ombyte på Reesan.

Wlifer Skepare affsatt/ siuknar eller döör/ emedan Reesan påstår/och nyh åter antages/ tå skal alt Skepsfolcket/then nyhs antagne/lika som then förre/tiena/följa och lydige wara. Men säljer en Skepare sitt Skep/eller på hwarjehanda Sätt til en annan öfwerläter/ tå äro Skepsfolcket til then nya Skeparen icke förbundne/wijdare än then Reesan wahrar/ther til the först hyrde woro. Wil then nya Skeparen/til samia Reesas Fullgörande/icke bruka thet gamla Skepsfolcket/ tå skal thetas förre Skepare betala them thetas fulla Lödn/och än tå på sin egen Kostnat/ skaffa them fritt til then Ort/ tådan han medh Skepet först vthseglat hafwer.

XXIV. Cap.

Om Skepsfolcks Afflöning/ och Skeps
Lofande.

Når någon Reesa giord och ändat år/ inom eller vthom Rikes/ tå skal en Skepare sitt Skepsfolcks Lödn och Hyra/effter Afftaal/ erläggia och betala/widh Boot Femton Daler/ Skepsfolcket til skiptes; Dock ware Skepsfolcket skyldige Skepet först at vthlasta/åter behåla-

sta/och taga Seglen vndan Råå/jåmvals/om Skeparen så wil/hjelpa
 til at vplåggia thet/så framt thet ther å Orten/ eller i Negden steer/ och
 Skepsfolcket ther igenom icke vppehålles öfver fiorton Söknedagar/
 sedan the anlåndat hafwa/ther thet möijeligt år/eller som Råttan thet
 döma kan. Betalar icke Skeparen åth Skepsfolcket Lönen innan ett
 Dygn/sedan the Skepet således ifrån sigh lagat hafve/tå bôte Skepa-
 ren hwar Dagz Drögzmåhl/til hwar Officerare, medh Otta Marck/
 och til hwar Båzman medh Fem Marck/så länge och til thes at Lönen
 aff honom betalt blifver. §. 1. Nu kan thet hända/ at Skeparen å
 Framreesan nödgas aff hwarjehanda Håndelse/inlöpa i någon annan
 Hampn/ån tijt han sigh först årnat/och Skepsfolcket hyrt hafver:
 Wil han lösa ther en Deel aff sin Ladning/tå skal Skepsfolcket hjelpa
 honom ther vthinnan/widh Förwårckande aff sin halfwa Lödn/ eller
 två Månaders Hyra; Dock så/at the ther före/vthom sin Lödn/miuta
 ett Paar nya Skoor eller thes Wårde. Men lösar han ther heela La-
 sten/och antingen nyy Last/eller och Bahrlast igen intager/tå skal alt
 Skepsfolckets Lödn/så räcknas förtient/lijka som thet på then Ort/tijt
 Reesan war anstålt/ffedt woro. Och ware Skepsfolcket icke thes min-
 dre sedan skyldige at följa Skeparen bort eller heem åth/som han wil/
 wider Boot/som sagt år. Händer thet och widh Återreesan/at Skepa-
 ren på någon affsides Ort sin Ladning lösar/ tā skal Skepsfolckets
 Lödn ther för heel förtient räcknas/lijka som heela Återreesan fullåndat
 woro; Dock skal Skepsfolcket töfwa i Skeparens Tienst/til thes han
 kommer heem/tådan han vthseglat war. §. 2. Wil och Skeparen/
 antingen aff Mangel på Fracht/ eller annan Orsaak/ aldeeles segla på
 en annan Ort/ån tijt Skepsfolcket först tingat war/tå ware alt Skeps-
 folcket icke thes mindre skyldigt/ så Officerare som Gemeene/ antingen
 the för heela Reesan/eller Månadets/eller ock för en Deel aff Frachten
 tingade åro/ at wara Skeparen hörsåmie och lydige i alt/ så wijda han
 icke til ofrie och förbudne Orter fara wil/allenast at theas Lödn ther i-
 genom/så nycket then andre Reesan långre år/förbåttrat/men ther hon
 fortare år/icke förwårtrat blifver. Sånnes icke Skeparen och Skeps-
 folcket om samma Förbåttring/ ligge tā til Råttens Uthslagh å then
 Ort

Ort vnder Sweriges Crono/ tådan Skepet vthseglat år. §. 3. En må Bahlast vthkastas å the Orter som thet förbudit är/ wider thet Straff/ som hwarje Stadh ther å satt hafiver.

XXV. Cap.

Om Deelo Skepare och Skepsfolck emellan.

Yppas någon Twist/ emedan Reesan påstår/ til Siö eller Landz/ Skepare och Skepsfolcket/ eller them allena/ een eller fleere/ sins emellan/ och then är aff större Wårde/ ån at hon utan för en Rått sligtas kan/ tå hafwe ingenthera macht at stamma eller Lagfötkia then andra å någon främmande Ort/ then vnder annan Öfwerheet belågen är/ utan ware skyldige medh alt Rårdomåhl at innehålla/ til thes the komma någorstädes vnder Sweriges Crono/ eller thy tillhörige Lånder. Gör någor annorlunda/ böte hecla sin återstående Legos/ Redarne/ Anklagaren aff Skepsfolcket/ och them fattige Siöfarande til Treeskiptes; Och ware ther hoos ogilt och utan Krafft/ alt thet å främmande Ort sökt eller dömt blifiver.

XXVI. Cap.

Om Skepare Gedh.

Alle Skepare/ som medh Swenske Skep fara/ skole wara skyldige/ för ån the få segla/ at affläggia in för Råttan sin Gedh/ at the effter ytersta Förmågo skole hålla/ och hålla låta/ alle the Capitel som i thenna Siö-Lagh författade åro/ och them och thesas Skepsfolck i någon måtto angå kunna/ och at the inga Böter/ som them Siöfarande fattigom tillsalla/ vndandöllia eller förtijga skole/ så sant them Gudh hielper til Lijff och Siäl.

XXVII. Cap.

Om Skeps Fridh.

Welan then Fridh och Rått man åger i smom Gårde/ then bör man och hafwa så mycken och godan i sitt Skep. Ther effter skole alle Skildnader/ Såremåhl/ Dråp eller hwariehandå annor Måhl/ the ther hånda/ dölnas och rättas/ effter thy Gärning år och Lagh säger.

Skep-Lego

Skep-Lego Balck.

I thenna andra Balck tällias Sexton Capitel:

1. Om Affhandlingar widh Skep-Lego.
2. Om hyrt Skep at bort hyra.
3. Om Sommar-Hyra.
4. Om Godz tager Skada i Skep widh In/ och Uthlastning.
5. Om frachtat Skep en lastas.
6. Om Förteckning på hwar Skeps-Last.
7. Om Ligge-Dagar.
8. Om Spannemåls Last.
9. Om Hinder i Skep-Lego/the aff högre Hand komma.
10. Om Uthseglande til Sids.
11. Om Fracht/når Skeparen sätter Godz vhr thet legda Skepet i ett annat.
12. Om Fracht/når Skepet lijder Sidnödh.
13. Om Fracht för Boskap.
14. Om Skeps Lossande.
15. Om Skeparens Ansvar för anförtrödt Godz.
16. Redarnes Ansvar för Skeparen.

I. Cap.

Om Affhandlingar widh Skep-Lego.

Swer alle Skepsfrachter/som slutas/aff een eller fleere/ skole wisse Skriffter emellan Skeparen och Befrach- taren vprättas. These Skriffter nämnes Certe- partier, och innehålla alla the Wilkor/hwar vppå Be- frachtningen sluten är. Så skal och Skeparen för hwar och en som något Godz i hans Skep lastar/vnderteckna trenna Wederkännelse-Skriffter/som Cognoscementer kallas/ alle tree aff lij- ka

En Juehåld/så at när then eene fullgörs/tå blifwa the andre utan Wårde. Nu försummar Skeparen/ Befrachteren/ eller then elliest Godz inlastar/sådane Skriffter at vprätta/och kommer sedan Deelo Parterna emellan/ then ther aff hänger/ böte tā hwarthera Parten Femton Daler/Råttens Ensaak; Och gånge ingen anten Uppstoffz eller egentligh Dom i the Måhl/för ån samma Böter erlagde åro.; Skeer thet/ware Domen Krafftloös och ogill.

II. Cap.

Om hyrt Skep at bort hyra.

En må then ett Skep på wijs Tijdh legdt och frachtat hafwer/sälja eller förpanta thet någrom til Agarens Skade; Dock skal honom stå fritt thet åth androm förhyra/ på så lång Tijdh som han thet sielff hyrt hafwer. §. I. Ingen Befrachtare hafwe macht Skepare och Skepsfolck å ett Skep förandra/utan Redarnes Willia; Gör thet någor/ware ogilt/ och stånde then all Skada ther aff tima kan.

III. Cap.

Om Sommar-Hyra.

Nu hafwer man Skep legdt öfwer en heel Sommar/och lefwere-rat thet åter i then Hampn som afftalt war widh Mårtensmåssa/ware tā frij för alt Tiltaal; Men warder någor nödtwungen thet länger at bruka/gifwe tā billigh Fracht för then Tijdh öfwer war/ til thes thet i rätt Hampn ankommer.

IV. Cap.

Om Godz tager Skada i Skep widh

In-och Bthlastning.

När Godz instepas/stole Togh och Tackel profwas/om the starcke och dugelige åro. Skepsfolcket är skyldigt at wijsa them åth Skeparen eller Styrmannen; Gilla the them/och händer sedan Skada/ligge til theras Ansvar; Men försinnas thet aff Skepsfolcket/ware Skadan theras egen. En må Godz i Skep hisas/för ån Köpmännerne/the som Godzet åga/hafwa Togh skodat. Skeer thet ey/och ther

timar dock Skada aff/fylle then Skeparen medh Skepsfolcket/ effter som hwar och eens hafwande Skuld/ sampt tingade Löön är stoor eller lijten til. Nu gilla Köpmännerne Togen/ och fånga dock Skada ther aff/drage then samma tilhopa/så många them gillat hafwe. §. 1. Allt Godz i Skep lastas/skal tjer stufwas och stöddias/och med Stålningar så förwaras/förr än Skep til Segels går/at ingen Skade ther aff komma må. Sammaledes måste sielfwa Skepet på Öfwerlopet och allt omkring tätt wara drijsfvit och kablifatat/ jämnwål med Tackel/Tygh och Tilrusning wålforsedt/ förr än något Godz ther i lastat blifwer; Och må Skeparen thet til sitt Förswar/ aff någre Förståndige syna låta. Skeer thet ey/ utan at Skada händer ther aff/ ware tå Skeparen skyldigh at stå ther före. Nu deela Köpmannen och Skeparen ther om/annor säger Skepet wål tilredt/och Godzet wål stöddiat/stufwat och stält wara/ stånde thet til Skeparens Wisordom/än han hafwer fyra Wittnen ther til aff sitt Skepsfolck/the som Köpmannen wälja wil/ och sitt Wittnesbörd med Eedh fulltyga. Orckar han ey them Wittnom/fylle åter Skadan/han och Skepsfolcket/effter som Skuld theras är til/ och thet effter sådant Wårde/ som Godzet hade kunnat gälla å Tijdh och Ställe/ som Uthlastningen skee borde; Dock emoot full Fracht. §. 2. All Skada/ ther i Skeparen ey Skuld hafwer/ ther åger han ey heller swara til. Dock är han oc Skepsfolcket skyldige när Fara åkomer/ then at förekomma och Godzet råtta/ så mycket möjligit är/ och thet utan Löön/ så wijda icke någon synnerligh Kostnat eller Arbete ther på anwånd blifwer/som Godzets Ågare förnöija måste. §. 3. Jäswar någon Godzet wara skadt/ hafwe tå macht klappa på Faten/twå eller tree gånger förr än the hisas vp vhr Skepet; Och betale så Skeparen hans fulla Fracht/ eller öfwerlåte Godzet åth Skeparen i ställe ther före/ som han bäst finner.

V. Cap.

Om Frachtat Skep ey lastas.

Skees eller frachtas ett heelt Skep/stoort eller lijtet til så många Låster som thet båra kan/tå skal Befrachtaren/ehuru han thet och lastar/ lijtet mycket eller intet/ ey thes mindre wara skyldigh at betala

then Fracht eller Lego som han tillsagt hafwer. Men tingar han så/ at han icke mehr Fracht än effter Lastetablet/ som han instepar til/ betala skal/ware tå en skyldigh mehr at vthgifsiva/ån som på hwar Last tingat war. §. 1. Nu tingar någor Skepsrum på wisse Låster/ och dröijer sedan medh Ladningen öfwer then Tijdh/ som satt war/ år tå Skeparen elliest klaar/ och får godt Wäder och Wind/ware en skyldig sin Reesa therföre at försomma eller vppehålla/ vtan hafwe än tå sin fulla Fracht at fordra/ tå han Reesan lyckeligen afflagt hafwer/ så framt i medler tijdh thet hyrda Skepsrummet ledigt och öpet hållit år. §. 2. Om och en Skepare frachtas til en wijs Ort/ at ther så sin fulla Ladning/seglar tijt/ och får en mehr än en Deel lastat/ hafwe en thes mindre sin fulla Fracht at vpbåra/ når Skep återkommer/ ther han genom sin gjorde Protest wijsa kan/ Feelet på Frachtarens Sijda warit hafwa. §. 3. Nu kan thet hända/ at han å samma Ort tijt han tingat war/ aldeles ingen Last så kan/ protestere tå som förmålt år/ och hafwe sedan Loff at sökia annor Fracht annorstådes/ som han bäst gitter/ hwilken skal kortas aff then Fracht/ som then förre Befrachteren tillsagt hade. §. 4. Förgås Skep för år thet återkommer/ ware tå Befrachteren frij at vthläggia Frachten.

VI. Cap.

Om Förteckning på hwar Skepslast.

Alle Skepare/antingen the segla in eller vth/stole wara skyldige/ sielfwe eller genom theras Styrman eller någon annan Skepsbetiente/ at hålla richtigh Förteckning på theras heele Skepslast/ medh hwar och eens Rampn/ thens som Godzet lastar/ och thens thet emoot taga skal/ så ock Taal och Märckie aff alla Tunnor/ Kistor och Pactor/ medh hwad ther vthi år/ effter som Godzet kan inlastas til. Themne Förteckning skole the sedan lefwerera til Tullnåverne å the Orter tijt the ankomma/ eller tådan the vthsegla/ och hafwe ingen aff the Tullbetiente Macht at vthfårda någon Uthräkning på Tullpenningarne/ mycket mindre något Skep at affårda eller vthlasta låta/ för år samma Förteckning them handfången år. Göra the ther emoot/ måste förste gången tree Månaders Löön; Skeer thet fleere reesor/ blifwe aldeles aff-

satte/och komme en mehra til samma Tienst igen/som Seglations Ordningen wijdare förmar..

VII. Cap.

Om Ligge-Dagar.

Nu en Befrachtare icke lasta Skepet til then Daggh som han medh Skeparen slutit hafwer/är them emellan affhandlat/huru i slijk Händelse hållas skal/ware thet gilt å både sijdor. Nu är sådant en afftalt/ware tå Skeparen skyldigh biida femton Dagar öfwer then Daggh som til Inlastningens Fulbord an satt war/ dock så/ at Befrach-taren honom thet före sårstilt förnödijer/ effter som them åsamjes/ eller gode Mån/som thet förstå/såija billigt wara. Lastar ån tå Befrach-taren icke Skepet i the femton Dagar/som öfwer göfwes/så at Skulden pröfwas stå hoos honom/ware tå Skeparen frij från samma Befrach-ning/ån han wil/ och Befrach-taren thet emoot skyldigh betala honom full Fracht/hämtte the Dagar han öfwer Slutet töfwat hafwer. The Dagar kallas Ligge-Dagar. Allt thet för them gifwes i Wåntepen-ningar/eller Skadestånd/ Ther aff niute Skeparen och Redarne Tree Fierdedeclar til Trosskipes/och Skepsfolcket deele then öfrige Fierde-deelen sin emellan/som the åga Löön til.

VIII. Cap.

Om Spannemåhls Last.

Nu ger en Skepare in Spannemåhls Last i Skep at öfwerföra/ware skyldigh then at omkasta låta/så offta nödigt är/ och Öwå-der en hindrar/och niute thet före två Dre hwar gång/honom oc Skep- folcket/effter hwarjes Löön/til Deelningz. Försünas thetta/och Säden thet aff brüner tilhopa eller ornar/sware Skeparen til allan then stada..

IX. Cap.

Om Hinder i Skeplego/the aff högre Hand komma.

Nu är Fracht Inrijkes slutet/och Certepartie giord/ kommer sedan Feigde och Örlig wy/eller Skep tages i Cronans Tienst/eller häff- tas elliest medh Beslaggh för Cronones skul/eller något annat Zeel hän-
der/

der/ther aff Reesan åtras/Skeparens och Befrachtarens Wällande förvtan/ware tå the både skilde ifrån hwar annan/ allenast then cene hielper then andre draga helfften aff then Kostnad som i tolikit Fall giordt är. §. 1. Nu är Skep frachtat å en Ort/ och wil lasta å en annan/ timar ther någon sådan Händelse/ Köpmannens Wällande förvtan/ thet ware sigh förr eller sedan Godzet lastat är/ hafwe tå Skeparen helfften aff then Fracht han tingat hade. §. 2. Nu frachtas Skep Uthrijkes til någon Ort vnder Sweriges Crono/ och å then samie främmande Ort sedan förbindes at föra vth sådane Wahrer/ tå är Fierdedeelen aff Frachten förtient. §. 3. Nu tages samma Skep i Tienst hoos Öfwerheeten aff then främmande Orten för wiß Löön/ ware tå Befrachtarens frij ifrån heela Frachten/ och gifwe intet ther aff vth.

X. Cap.

Om Vthseglande til Siös.

GNär Skep är lastat och klart giordt/måste Skeparen icke församma någon godh Wind at segla/ antingen aff Penninge/Mangel eller annat Förfall/ medh mindre han wil swara Köpmannen til all Skada/Hinder och Försummelse. Doct skal ey heller någon Skepare gå vhr Hampn och til Siös/ förr ån han ther öfwer medh sitt Skepsfolck hafwer rådslagit/ och the Fleste ther til samttyckie. Gör han annorlunda/ och hånder Skada aff/ på Skep eller Godz/ fülle thet åter som han bäst kan och gitter.

XI. Cap.

Om Fracht/när Skeparen sätter Godz vhr thet legda Skepet i ett annat.

AR något Skep Skade vthi Siön/blifwer drijsvrit til at inlöpa i någon annan Hamm/eller elliest aff hwarjerhanda fall så mislyckas/ at thet sin antagne Reesa icke kan fullfölja/gitter Skeparen med Styrmannen och tvåne aff sina Skepsfolck Eed gänga/sådant aff obndwifeligh Nöd/ och ey thera Wällande timat wara/ tå skal Skeparen/så framt han sitt egit Skep icke fogeligen kan bota/ wara skyldigh at lasta sitt innehafwande Godz öfwer i någon annan beqwämligh Fahrkost/

som bäst och förstast skee kan/ och thet til sattan Ort föra låta; Och min-
te sedan sin tingade Fracht/ effter som Godzet lefwireras til. Orckar
Skeparen en then Eedh som sagt är/ och Godzet/ som i annor Fahrkost
lastas/ blifwer skadt eller förgås i Wågen/ ware tå han skuldigh swara
ther til; Medh mindre också hans egit Skep/ ther Godzet först war i
lastat/ utan någon försäteligh Skuld i lijka mätto förginge; Ty at in-
gen må otwungen Lego bryta eller förändra.

XII. Cap.

Om Fracht/ när Skep lijder Siönödh.

U skeer Olycka til Siös/ och Skep och Godz förgås i the samma/
Antingen å Fram- eller Åter-Reesa/ hafwe tå Skeparen ingen
macht någon Fracht at fordra/ en heller åger Frachtaren then at vthgif-
wa/ utan Skeparen ware ån tå skuldigh at återgifs/ ther han å Frach-
ten något förr hade vpburit. §. 1. Vårgås något aff thy Godze/ min-
te tå aff Frachten så mycket/ som effter Mått aff Godzet och sielfwa
Reesan skäligen kan pröfwis wara förtient. §. 2. Går en Skep vn-
der/ utan Godzet allena/ dock utan Skeparens eller hans Folcks Wål-
lande/ kommer på Skada/ och Frachtaren rådes at samia Godz en mehr
sin Fracht wårdt är/ tå må han thet/ som thet är/ til Skeparen öfwerlä-
ta/ och ware så för Frachten frij. §. 3. Kan och Frachtaren få på Ske-
paren något Åtaal/ ther hans Godz i Nödsfall säldt woro/ eller annat
tolikit/ och Skeparen affstår Skepet til honom/ tå hafwe en heller han
macht at sökia Skeparen eller thes Redare om mehra. §. 4. Ty at
en böre Frachtare och Skepare wijdare til hwar andra wara förbund-
ne/ ån then eenes Godz och then andras Skep råckia/ medh mindre an-
nat them emellan vthtryckeligen woro slutet/ eller och någon theras
Brott ther tillkommer.

XIII. Cap.

Om Fracht för Boskap.

Uttager någon Skepare Boskap för Fracht at öfwerföra/ thet wa-
re sigh at Frachten antingen är Styckewijs tingat för hwart
Creatur/ eller och Hopetals för heela Fahrkosten/ och något ther aff
kom-

komer at döo vnder Wägen: Skeer sådant utan Skeparens eller hans Folcks Wällande/ och thet bewijfes/ hafwe tå han icke thes mindre sijn fulla Fracht/som tingat war/at vpbåra; Utan så är/ at them emellan särskilt slutit woro/thet Skeparen skulle niuta Frachten allenast för så mycket han lefwandes ifrån sijn lefwereerade.

XIV. Cap.

Om Skeps Lossande.

Nu kommer Skep til then Ort thet lossa skal/ är Reesan inom Österstön/ ware tå plichtigh innan ofta Dagar vthlasta/ och Folck sitt betala; Men är Reesan ther vthom/ i Fram- eller Återfärd/ hafwe tå fiorton Dagers Tijdh/ medh mindre at annat i Certepartie slutet woro/ eller Godzet ther igenom sätties i Fahra/ at sörgås eller fördärfwas/ eller och något annat hände/ som gjorde thet omöjeligit. §. 1. Går Skepet diupare än Fahrwatnet/ och man för then eller annor Orsaak skul måste bruka Liktare/ at föra Godzet vhr Skep/ the samma skole innan fem Söknedagar/ sedan the framkomma/ vthkastas. §. 2. Håller Frachtaren vp Skeparen öfwer företalde Tijder/ någon skäligh Orsaak förvtan/ ware plichtigh at vpfylla til Skeparen all then Skada han ther aff taga kan. §. 3. När nu Skeparen vthlasta wil/ måste han förvth och i tijdh tillsäija them som Godzet åga eller antaga skole/ at the måge hafwa någon ther hoos/ hwilkom Godzet i Händer räknas kan; Åre the tillsagde/ och försumma sijn sielfwe/ låte tå Skeparen icke thes mindre sättia Godzet vthom Skepsbord/ och Styrmannen hålle ther å Längd/ i then frånwarandes ställe/ hwilken sijn ther med måste nöija låta/ utan wijdare Tilräckning eller Lefwerering. §. 4. Dock skal ingen Skepare vara skyldigh at låta någon affollia thes insepade Godz/ förr än han både för Fracht och all annor Omkostnadt/ som Godzet draga böör/ och bewijsligen förskutit är/ förnögd blifwer/ medh mindre han medh godo wil; Och ther Köpmannen honom annars ey tilfridz ställer/ hafwe tå macht at taga aff umehafwande Godz så mycket/ som effter Marckgången på Frachten löpa kan/ och gifwe så vth thet öfwer är.

XV. Cap.

Om Skeparens Ansvar för ansför-
trodt Godz.

Ghwad thet år/som man antingen til Skeparen sielff/eller någont aff hans Skepsfolck/som thet til aff Skeparen kan wara satt och förordnat/öfwerlefwererar/ i Skepet inlastar/eller å Bryggia och Orten thet Skepet lastas/ nederlägger til at antagas/ öfwerföras och beställas/ sådant alt år Skeparen skyldigh/widh wål öfwerständens Resa/åth sin rättte Man ostadt och färdigt at inställa låta/ medh mindre någon Skada genom Storm eller annor Olycka/ utan Skeparens eller hans Folcks Wallande/ åkommen woro. Gör Skeparen thetta intet/ware tå förbunden til at betala alt effter fulla Wårde; Dock må man för sådant först låta angriipa Skeparen sielff och all hans Egendom/men thet thet ey tilsræckte/tå sökia thet vth aff sielfwe Skepet och thes Redskap.

XVI. Cap.

Om Redarnes Ansvar för Skeparen.

Alt thet en Skepare sluter/ gör eller handlar/ i the Ting som effter hans Embete honom förtrodge åro/ eller wara böre/ thet igenom förbinder han icke allenast sigh/ utan och sine Redare/ och bågge theras Arfwingar/ så at the i Krafft aff samme Förbindning/icke allenast blifwa plichtige at swara til all Kåro/som them i så måtto möta kan/ utan och så Macht och Tilstånd at sökia them/ som the förmeena sigh medh Skåål kunna tiltala/bågge til thes alt Lagligen både dömt och vthsoft blifwer. Dock/ther Redarne wilja afftråda Skepet och thes Redskap/ tå åre the frij för wijdare Åtaal/och må man theras öfrige Egendom icke angriipa/med mindre the sigh vthtryckeligen thet til förbundet hade. Så skal ey heller någon få sökia Skeparen och Redarne särskilt för een Saak i ett Måål/utan ware plichtigh vthföra medh then som man först tiltalat hafwer/ til hwilken the andre sigh foga/ och honom så godt the kunna/ vnderstodia måge; Hwad och i Saken för enom affdömt år/ thet bör wara affdömt för allom; Och hwad Omkostnat eller Utthgiffit en i tolikit Fall gör/ thet måste alle draga och wedergöra/ dock hwar effter sin Andeel.

Reda:

Redare Balck.

I thenna tridie Balck tällias Nije Capitel:

1. Om Skeps Timbring.
2. Om Redares Förskott och Skyldigheet ther til.
3. Om Skepare Räckenkap.
4. Om Redare Rådslagh och Slut.
5. Om Skeps/Los Sälning och Lösning.
6. Om Godz/ som Redare och Skepare lasta i theras egne Skep.
7. Om then Lego som Skepare allena tilkommer.
8. Om Skepares Ansvar för Skep och thera Redskap.
9. Om Skepare Til/ och Affättning.

I. Cap.

Om Skeps Timbring.

SU sättia sigh någre samman/ och wilja Skep timbra/ the skola först satta wist Mått och Bestick på thes Anseende och Stoorleek/ huru långt i Kölen/ huru bredt mitt på/ huru högt öfwer Balkarna/ och huru diupt bundet thet blifwa skal/ så wål samptelige Redarne sielff/ som Skeparenom/ them Timbringen förtroos/ til Effterrättelse. Händer sedan genom Skeparens Wällande/ at Skepet blifwer annorlunda bygd ån Måttet war vpfatt/ böte för hwar Last som thet mindre eller större wardt/ Tre Daler/ Stadenom ther Skepet timbrat år/ så framit thet ligger Inrikes/ eller och ther måste Redare boo/ och them fattige Sidfarande ther sammestådes til Tweskiptes. §. I. Ware och Redarne skyldige at skaffa Skeparenom/ antinden i reeda Penningar/ eller i goda Werlar/ så mycket och offta som til Timbringen fullseligen tarfwas/ effter then Deel som hwar thera i Skepet åga täncker/ och köpe så Skeparen/ sampt beställe alt för reeda Penningar/ som bäst och troligast stee kan.

Om Redares Förskott och Skyldig- heet ther til.

SThi allo thy/ til ett Skeps Timbring/ Förbättring/ Vthred-
ning/ eller annor Rödtorfft behöfwes/ böre thes Agande/ alle
och hwar och een/som the hafwa Lott til/förskiota och påkosta. Nu
blifwer någor owilligh/ sätter sigh emoot/ och wil ey förskaffa til sin
Andeel/ ehwad hålst hans Med-Redare pröfwa godt och nyttigt/ så
skal Skeparen medh the andre Redarne stå fritt/ antingen sielfwe at
försträckia/ eller aff androm at vplåna/ så mycket som til then owil-
ligas Deel fyllest gör/ och ware then owillige skyldigh sådant Förskott
tillijka medh thes Rånta/ een aff hwar hundrade Penning om Må-
naden at betala/ innan fyra Månaders Tijdh/ sedan han richtigh
Räckning ther å vndsått hafwer. Gör han thet ån så intet/ tage
Dom som wederbör/ både å Rånta och Husfwudgålden/ och söke them
både vth/ som han sielff bäst wil/ antingen aff Skepslotten/ effter
Ser gode Måns Mätning/ eller och annor then skyldigas Egendom.
Och ware Skepslotten inmedler tijdh them til säker Vnderpant/ som
förskutet hafwer/ hwilken och skal hafwa macht honom at behålla/
effter berörde fyra Månaders Förlopp/ ther han wil/ försarandes ther
medh/ som medh annor förstånden Pant effter Lagh tilbör.

III. Cap.

Om Skepares Räckenskap.

SÅ offta Redarne fordra/ år en Skepare plichtigh/ antingen han
Säger någon Lott sielff i Skepet eller intet/ at göra them Reddo
och Räckenskap/ för alt thet honom hafwer warit ombetrodt/ så wäl
til Skeps Bygning och Vthredning/ som thes Fracht/ och all an-
nor Handel och Wandel. Och skal han sin Räckning icke allenast
medh sulle Skåål/ Bewijs och Qwittobreff stadfästa/ utan och/ ther
Redarne thet begåra/ vara wederredda them medh sin Eedh at be-
kräfta. Hwad widh Räckningens Slut/ sedan all skäligh Om-
kostuadt och annor Vthgiftt år affdragen/ blifwer öfrrigt/ thet skal
han

han Redarenom/ hwar effter sin Lott/ strax tilreeda/ eller sigh medh them annars förlifka. Gör Skeparen thetta intet/ ehuru han aff Redarne/eller om theras Ombudzman kan wara maant och fordrat/ böte hundrade Daler/ Redarens Eensaak/ så offta han ther emoot brnter/ och fyller Skadan thes vtan. Finnes han och hafwa dölt något vndan aff Frachten/ Ofrwerskottet/ eller annat tolikit/ som i Räkningen komma bör/ eller och elliest pröfwat otroligen handlat/ plichte ther före som för amor Tiufnad. §. 1. Nu wil Skeparen Räkning göra/ tå skole samptlige Redare/ på wif Tijdh och Ort/ som them emellan åsamjes/ tilhopa komma/ och then Förfall hafwer/ ställe någon annan/ hwem han wil/ i sitt Ställe/ eller böte förste gången han sigh försummar/ Tre Daler/ them fattige Sidsfarande och Med-Redare/ som tilstådes woro/ til Twestiptes; Men blifwer han andra reesan kallat/ och lijka så försitter/ ware tå nögd medh hwad som the tilstådes warande giordt och slutet hafwa/ och hafwe ther å ingen wijdare Talan.

IV. Cap.

Om Redare Rådslag och Slut.

Schi alle Rådslag/ them Redare sin emellan hålla/ och the-
ras Skep angår/ huru thet byggias/ nyttias och brukas må/ skal thet gilt vara/ som måste Rosterne ståmma vppå/ vtan så år/ at the samme hafwa mindre Deelar i Sepet än the öfrige/ tå thet gälla skal som the falla på/ hwilke måst i Skepet åga. Och hafwe ingen macht at sättia sigh emoot thet således slutet blifwer/ vtan warde i Wärcet stält som sigh tilbör.

V. Cap.

Om Skepslott Sälning och Lösning.

Wil någon Redare sälja sin Skepslott/ han åger then först sine Med-Redare tilbuda/ och ware the närmast then at köpa/ för så mycket en annan gifwa wil/ elliest sälje åth hwem han hålst kan. Säljes någon Skepslott Med-Redarenom ohembuden/ hafwe tå the samptlige/ eller hoo aff them lyster/ Wäld then at återlösa in-

nan Dygn/ sedan the thet wetta fingo/ medh mindre Sälningen förmedels Laga Uthsökning eller Uthroop skedd är. Säljer och någon sin Skepslott hemligen/ och thet til mycket högre Prijs/än then wärd är/sine Med-Redare til Träs och Förtreet/tå hafwe the Wäld/then ick allenast at återlösa/utan och för så högt Wärde/som owälde gode Män säja skäligt wara.

VI. Cap.

Om Godz/ som Redare eller Skepare lasta i theras egne Skep.

Wil någon leija thet Skep/heelt eller til en Deel/ ther han äger sielff Lott vthi/ hafwe thes Wäld/ och ware thet Slut han och Skeparen ther öfwer göra och ingå/ så gilt och krafftigt/ som han ingen Redare woro. Lastar och en Redare eller Skepare något Godz in i thet Skep/ther han är Med-Redare vthi eller Skepare vppå/utan föregående Afftaal/gifwe ick thes mindre Lego/mitt emellan/som andre Främmande högst och lägst then gången gifwa skole. Brukar någon Skepare Skonsmåhl eller Undersleeff i tolikit fall medh sigh eller någon sin Redare/döllier eller förminskar Legone widh Räkning/hafwe förgjordt thet inskepade Godz et til sina Redare/eller thes rätta Wärde/ tā thet således; Bryter och någon aff Redarne i tolikit fall/ eller håller medh Skeparen/ware fallen til lijka Straff.

VII. Cap.

Om then Lego som Skepare allena tilkommer.

Ager någon Skepare emoot Gull/Sölsfwer/Penningar/Edlesteenar/eller annat slikt kostbart/at hafwa i Gõmo inom sitt eget Låås/och för en wisj Penning öfwerföra; Och förbinder lijkwäl Skepet och thes Redskap Agarenom til Underpant/miute tā han en Fierdedeel aff Legone för sitt Omaak/ och tage Redarne thet öfwer är. Men sätter han Skepet ey til Underpant/ behålle allan Lego ensam.

VIII. Cap.

Om Skepares Ansvar för Skep och thera Redskap.

Angen Skepare hafwe Loff-sällia thet Skep honom förtrodt är/
Utan thes Agande Willia och Samtyctio. Om Skepredskap/
Togh eller annat/wari Lagh samma: Utan thet skeer i stoort Nöd-
fall/och medh hans Skepsfolcks Inrådh/autingen at han til Behooff
aff sin Reesa eller sitt Skep/Penningar widertorff/eller och någon
annor ther medh räddas kan til Lijff/Skep eller Godz; Dock så/at
han sitt eget Skep icke blottar och sorgör/ hwar öfwer han sinom
Redarom til Ansvars stånda skal.

IX. Cap.

Om Skepare Til- och Affsättning.

Redare hafwa Macht sättia Skepare til och ifrån/som the bäst
pröfwa/ äre the alla eense ther om/gifwe tå ingen Needo ifrån
sigh åth Skeparen eller androm. Nu deela the sin emellan/ the
fleste til Taal eller Skepslott willia honom affsättia/ the andre
medh Skeparen willia ey wijka/stände tå til Domarens Ransakan
och Uthslag/ hwilken thera bäste Skålen hafwa kan. Åger Ske-
paren sielff Deel i Skepet/ och blifwer ån tå affsatt/ ware hans
Med-Redare plichtige honom vthlösa/ther han wil/som tree o-
wålde gode Mån säija then dyrast vara.

Bodmeri Balck.

I thenna fierde Balck tällias Nije Capitel:

1. Om Bodmeri-Fahra på Skep och Godz.
2. Om the Fall/når Bodmeri och andre Besvär å Skep
och Godz enom Skepare tillåtas.
3. Om Bodmeri stijger öfwer Skeps Wårde.

4. Om Reesan ändras sedan Bodmeri är giordt.
5. Om Bodmeri Betalning.
6. Om Wijte/ i Fall/ Bodmeri en betalas.
7. Om Pantens Förlorande/och Öfwerfkott aff annat Godz.
8. Om Bodmeri Brefs Förmån.
9. Om Bijlbreeff och thera Förmån.

I. Cap.

Om Bodmeri-Fahra på Skep och Godz.

Shwad någor lånar eller förskiuter Penningar eller thera Wårde/och tager ther före i Pant Skep och Godz/the i Skepet inlastade åro/stäendes then Fahra/som samma Skep eller Godz på Siön vnderkastat är/så at Lånet och Panten löpa lijka Fahra/then må tinga sigh igen så stoor Winst öfwer annor brukeligh Rånta/som han i Anseende aff Reesans och Fartens Långd och Fahrlicheet/båst kan och förmår. Tokikit Låån kallas Bodmeri/och börjas thes Fahra/at räknas ifrån then Daggh Affhandlingen war giord/eller när Skepet går/eller hade kunnat gå til Segels/ifrån then Ort thet lågh tå Lånet giordes. All annor Låån/ehuruwål the skee öfwer Siö och Sand/ther sådan Fahra en i kommer/the åre icke Bodmeri/och må en heller någon niuta ther före högre Winst/ån som elliest lofligit är at gifwa vthi gemeen Penningarånta; Tager någor mehra/gifwe thet åter.

II. Cap.

Om the Fall/når Bodmeri och annor Beswär på Skep och Godz enom Skepare tillåtes.

SÅ länge en Skepare är sine Redare så når/at han kan tala medh them/må han intet vptaga något på Bodmeri/fast thet skedde medh thera Wettskap; Utan thet skeer på hans egen Skepslott/ther han någon åger. Gör han annorlunda/ware ogilt så wijda thet Redarne angår/och stånde han sielff ther före. §. 1. Nu är han Frånwarande/genom hwariehanda Olycka aff Siö/Fiender eller annan Händelse

Händelse råkat i högh Nödh och Trångmähl/ och weet ingen Uthwäggh at hielpa sigh medh/hafwe tå Wäld vplåna så mycket på Bodmeri som Fierdedeelen aff Skepet wård år/ utan Nöden är thes större/ tå han och ther öfwer låna må; Dock ware plichtigh all sådan Nödh nöyachteligen at bewiisa/ther thet fordras. §. 2. Nu kan en Skepare i slijkt Tilfålle icke få något på Bodmeri/ tå må han aff thet Godz han förer/ så mycket taga och försållia til sin Nödtorfft som til Skepes Fierdedeel stija kan/och betale thet sedan han öfwerkommer/så dyrt som thet hade kunnat å sin Lösningz Ort föryttras; Dock emoot full Fracht. §. 3. Handlar någor Skepare här emoot/ år sielff i Skuld til then Nödh som åkommer/ eller säger Nödh warit/och kan ey fulltyga/ eller och mootwilligt Wijs sällier eller försätter Skep eller Godz medh allo; Then ware icke allenast skyldigh at vpsylla til Redarne och Frachtarene all theras Hinder och Skada/ utan plichte thes utan för Brott sin/ effter som thet aff Domaren skårskodat blifwer. §. 4. Är någor Redare owilligh at förskjuta thet til Skepes Behooff nödigt finnes/och aff Med-Redarne samtyckt år/ thes Skepslott må Saaklöst vthsåttias på Bodmeri/ om ingen annor Rådhy fins/ för så mycket han wård år/ och betale thet sedan Aganden först aff Uthdeclningen/och sedan aff annan sin Medel/ther han then lösa wil.

III. Cap.

Om Bodmeri stiger öfwer Skeps Wårde.

Änär någor Skepare mehra by på Bodmeri ån Skep medh thes Redskap och Fracht tohla kan/ stånde han sielfwer för alt thet öfwer thera rättta Wårde år/och betale thet/fast ån Skepet för-gånget woro/sult vth; Men Redarne ware ther före frij.

IV. Cap.

Om Keesan ändras sedan Bodmeri
är giordt.

Nu sluter någor Bodmeri/ och säger sigh willia göra een wijs Keesa/men ändrar thet sedan/utan thes Samtycke som Bodmeri

meri vthfäst/seglar å fahrligare Watn och Ort/och mister Skey eller Godz/the medh Bodmeri beswårade woro/aff hwariehanda Tilfålle/ware icke thes mindre skyldigh at betala thet lånt war/ både til Rånta och Huswudgålden; En at thet är Sweek/annat säija och annat göra. §. 1. Sifwer och någor Skeepare Orsaak genom Tullens och annor Landzens Rättigheeters Försnillande/eller något Lorendrågerij och förbudne Wahrors Förande/at Skey och Godz/the för Bodmeri häftade förwårctas/ware Lagh samma.

V. Cap.

Om Bodmeri Betalning.

BWar Bodmeri år/ther ware then gåldbundne plichtigh thet at betala innan fiorton Dagar/sedan han med thet pantsatte Skey eller Godz år öfverkommen å sagdan Ort/ både Huswudgåll och Råntor/ eller tråde aff Skey eller Godz/ the medh Bodmeri beswårade woro/ om the qwar åro/eller thes Affkomst om the åro sålde; Och ware ther medh frij och löds ifrån then Gåld. Gör han thetta intedera/ så at han hwarcken betaler/ eller Panten affstår/ hafwe tå then Förskottet gjorde macht at hålla sigh til then skyldige/ hans Egendom och Arfwingar/ och gøre sigh så betalt/icke allenast Huswudgålden medh thes betingade Winst/vtan och een billigh Rånta ifrån then Dagh Betalning ssee borde.

VI. Cap.

Om Wijte/ i Fall/ Bodmeri en betalas.

Nu lånar man Penningar på Bodmeri/och icke allenast vthfäst/ster een wiß Winst aff Huswudstolen/vtan sätter och Wijte för sigh/i Fall/then samme medh thes betingande Winst icke effter Afftaal richtigt betalas/ kommer sedan Betalningen at feela/ eller fördröijas/medh hans egen Skuld som betala skal/ware tå samna Straff medh råtta vnderkastat; Men finnes thet wara then andras Wållande/ som Betalningen ågde vpbåra/ hafwe tå ingen Rått at fördrå på Straffet/vtan ware någd medh sine vthlånte Penningar och thes Affgåld.

VII. Cap.

VII. Cap.

Om Pantens Förlorande/och öfwerstott
aff annat Godz.

Nu förgås thet Pantsatte Skep eller Godz/widh samme Tjdh och Reesa som Bodmeri war tingat på/ware tå then Gåldskyldige frij för alt wijdare Ataal och Betalning; Hafwer och then Penningarne vthlånthe/ låtet Pantsättia sigh något Öfwerstott aff mehra Godz/som för år androm förbodmat woro/ hafwe dock til sådant Öfwerstott ingen Rätt/så framt then andre Panten/som förgången år/ och Bodmeri-Fahran egenteligen lydde vppå/ hade för heela Lånet kunnat göra tilshyllest. Men kommer thet Skepet/som Fahran angår/wål öfwer/och icke räcker til full Betalning/eller och förgår/sedan Bodmeri-Fahran förhij woro/i the Fall må man sökia Öfwerstottet thet bästa man kan.

VIII. Cap.

Om Bodmeri Breeffs Förmön.

Bodmeri Breeff/the ther richtige äro/eller til större Wisheet med Wittnen bekräftade/skole wara gille fram för all löpande Gåld/dock intet wijdare/ än til thet i Underpant satt år. §. 1. Nu äre fleere Bodmeri Breeff gifne på en Pant/gånge tå thet yngre år fram för thet äldre. Dock äro Breeffven alle på en Ort gifne/och Athskildnaden emellan theras Alder/intet öfwer otta eller tijo Dagar/ware tå aff lijka Wårde/ och gånge theras Agande jämpyt och lijka medh hwar andra til Pant och Betalning. §. 2. Nu betalar then skyldige/sedan Skep öfwerkommet år/ intet sin Bodmeri Gåld/ blifwe tå Skep och Godz/ som pantsatt war/ ändock thet försåldt eller i andras Händer woro/Ahr och Dag thet effter Förbundet til then som Bodmeri Rättigheet thet i åger/at han sitt thet aff vthsökia må/vtan något Rättegångz Beswär.

IX. Cap.

Om Bilsbreeff och thera Förmön.

§

Lånar

LAnar man Penningar åth någrom at ther medh byggia eller
 upplaga Skep/eller betala och vnderhålla Skepsfolcket/eller och
 at befrija sigh aff the Gåld som förberörde Orsaker skul tilför-
 ne kunna wara giordel/tager ther Breess å medh tvånnas aff Rät-
 ten eller och Stadyskrifwarens Wittne och Underskriff/så at thet v-
 tan Flård år/the Breess kallas Bijlbreess/ och böre hafwa Jörmön
 för all annor Gåld/Ja för sielfwe Bodneri Brefsiven/antingen the
 äldre eller yngre äro än thesse; Doct skole sielfwe Bijlbrefsiven
 sins emellan thet yngre gälla för thet äldre.

Siöskade Balck.

I thenna femte Balck tällias Siutton Capitel:

1. Om Konungens och Cronones Rätt i Skepsbrott.
2. Om Skepare Plicht/ sampt Ordning widh Bårgande.
3. Om Bårgelöön/ huru stoor then bör wara.
4. Om Skeps Fynd/ huru thet bör kunnigas/ och theras
 Straff som thet döllia.
5. Om Wårteln ther Braak lemnas.
6. Om theras Straff som Skepsbrott tilskynnda.
7. Om Ledsgare/ thera Plicht och Straff.
8. Om Skada/ som Skep tilfoga hwar andra i Hampir
 eller öpen Siö.
9. Om Skada som hwar sielff böter.
10. Om Skada man gör medh Willia på Skep eller Godz
 vthi Siönödh; Hwilken kallas Haweri.
11. Om Godz kastas/som är intagit öfwer Lasten eller Legone.
12. Om Skada som Skepet enskyt händer.
13. Om åthskillige Händelser som skee widh eller effter Kastande.
14. Om Råån/ Dråp och Säramähl.
15. Om Affsklepning i små Fartygh/thes Legos/och Skada
 ther widh tima kan.

16. Om Deelo widh Kast och Gåldande.
 17. Om Ledfagare Löön/ Baakpenningar och andre små
 Omkostnader.

I. Cap.

Om Konungens och Cronones Rätt i Skepsbrott.

NWar något Skep eller annat Fahrtygh råkade på the Or-
 ter/som vnder Sverige höra/til at stöta eller strandas/så at
 thet förgås/eller något förgånget eller öfwer Bord kastat
 Godz drefwes til Swensk Strand/eller och någon Swensk
 Undersåtare finno sådant i Sion/thet vpfiskiade eller bārgade/hörer
 samma Skep eller Godz någon til som Swensk år/eller och thes Un-
 dersåtare/som medh Cronan i Wānskap står/ och samme Agande aff-
 fordrar thet Skep eller Godz innan Ratt och Åhr/sedan Skaden hånd
 år/ betale tā Omkostnaden och Bārgarelönen til then som thet bör/
 och tage sitt igen som hans medh rätta år. Men hörer Skep eller
 Godz til någon Rijkzens Owån och Siende/ eller Siöröfware/ eller
 och at Aganden intet gifwer sigh an innan Ratt och Åhr/tā år Ko-
 nungen Agande at taga thet Godz til sigh/ och thet behålla/ therā
 Löön oaffkortat som bārgat hafwa.

II. Cap.

Om Skepare Plicht/ sampt Ordning widh Bārgande.

SWar Skepsbrott hānder/ tā år Skeparen skyldigh/ på hwad
 Sātt thet bāst see kan/ at först och för all Ting bārga Folcket/
 och them i nārmaste Land sātta; Ther nāst Skepess Redskap/ Tac-
 kel och Togh; Och sidst Köpmans Godz at rādda/ther til han sitt
 Folck och Fahrtygh emoot billigh Löön låna skal. Hwad således
 bārgat blifwer aff Skepsredskap eller Godz och förwaras kan/the
 må Skeparen icke sällia eller förnyttra/ utan hafwa i godt Behåld
 til Agandes Budh; Gör han annorlunda/fulle then Skada ther aff
 kommer. §. 1. Nu förgår Skep och Godz aldeles/tā hafwe Skepa-

re eller Skepsfolck intet aff then Lego/them än tå återstå kan/at fordra; Men barga the så mycket aff Skepsredskapen/at thet i Wårde emoot Hyran swara kan/tå niute full Lego som tingat war. §. 2. Bårgelöön må ingen få som ické barga hielper; Och hälle the som barga hat swa Godzet hoos sigh/til thes Lönen them betalt blifwer.

III. Cap.

Om Bårgelöön/huru stoor then bör wara.

Bårgar någor främmande Godz vhr Skepsbrott eller Siönödh/år thet wårdt/utan all Omkostnat/Sertijo Daler/och ther vnder/tå gånge helfften ther aff til Bårgelöön; Ar thet ther öfwer/ och til Tuhundrade fyratijo Daler wårdt/gånge tå thes Fierdedeel; Ar thet högre gållande än Tuhundrade fyratijo Daler/gifwe än tå ey mehra än Sertijo Daler i Löön/ Utan så år/at thet å mehr Mödo/Arbete och Fahra kan wara anvåndt/hwilket Rätten/ther Bårgaren boor/åthskillia skal/ så framt han medh Aganden/eller then i Agande Ställe står/ey sielff ther om sänjas kan.

IV. Cap.

Om Skeps Fynd/huru thet bör kunnugas/ och thera Straff som thet döllia.

Alt Godz som finnes/vpsiskas och bargas vhr Siönödh/skal innat een Dag/eller så snart någon tijdh skee kan/kunnugas til Landzhöfdingen eller Ståthållaren å samma Ort/hwilken thet i Agandens Frånwaru/sedan Bårgelöön afflagd år/emoot taga/thet fördärsweliga förnttra/och thes Affkomst tillijka medh thet öfriga/som förwaras kan/vnder Konungens Opbördzmians Wårjo ställa skal; Handlar någor här emoot/döllier Godzet vndan/eller i någon måtto wil sigh tilågna/thet honom ické tilhörer/then hålles för en Tiuff och Rofware/och skal ické allenast mista sin Bårgelöön/utan och straffas til Kroppen och Lijfwet/som Saken år til. Ar then same i Redarnes eller Frachtarenes Tienst/ så at han niuter theras Lego/ hwars Godz han sigh ågna wil/hafwe förgjordt både Lijff och Godz.

V. Cap.

Om Wårteln ther Braak lemmas.

S Ennar någor Skeps-Braak/eller annat tolikit vnder Watn/
 Sättie ther Märctie och Wårteln å/ eller sware til all Skada/
 som annars ther aff hånda kan.

Om thera Straff/som Skepsbrott tilskynda.

S Kulle någor wara så sniken effter een mordisck Winst/ at han vnder
 der steen aff Fiskiande/vptände Eld om Nattetiðh i Båtar eller
 på Klippor/ eller och brukade hwarjehanda annat Påfund/ at ther
 medh förleeda then Siöfarande ifrån sin Leedh in på Grund/ så at
 Skep/ Godz eller Folck ther igenom komma på Skada och Olycka;
 Then samie/ och alle the med honom i Flock och Fahrnöte warit hafwa/
 skole straffas til Lijff och Egendom/ på Sätt och Wijs som Skadan
 och Gärningen finnes wara stoor och grooff til. Och ware i lijka mät-
 to här medh allom förbudit/ at bruka sådan Eld widh the Orter ther
 Skepsleedh framligger/wider lijka Straff/ån ther hånder Skada aff.

Om Ledsagare/thera Plicht och Straff.

På alle Fahrwatn/ther Ledsagare behöfwas eller brukas plåga/
 är hwar och en Skepare skyldigh them at bruka och antaga.
 Försumma the thet/böte hwarje gång hundrade femtijo Daler/Angis-
 waren/then som åger Aklagan/och them fattige Siöfarande til Tre-
 skiptes/och vpfülle thes vtan allan Skada som ther aff hånda kan/Re-
 darom och Frachtarena/som sanmma Skada lutit hafwa. §. 1. Nu
 blifwer Ledsagare antagen/tå åger han fråga/och Skepare eller Styr-
 man honom kungöra/huru diuþt Skepet går. Göra the thet icke rät-
 teligen/och timar ther Skada aff/ tā ware icke allenast skyldige then at
 bota/vtan böte ån tā til Ledsagaren/then the beswijka wille/Nijo Da-
 ler för hwar Foot som Skepet diuþare gick/ ån sagt war. Och wijsse
 Skeparen medh Ledsagarens Qwittobreff/ huru många Foot han an-
 giswit/och honom ther effter betalt hafwer/ så framt thet i Räkning

gillas skal. §. 2. Ifrån thet at Ledfagare kommer om Bord/ och til thes han hafwer fördt Skepet i Säkerheet/så at thet widh Uthlöpande må ofskadt och utan Fahra aff Grund gå til Siös/ eller och widh Inlöpande komma för Anckar/ på sådant trygt Rum/som Skeparen föresäger/ ther emellan åligger Ledfagaren at söra för Skep och Godz; Händer ther Olycka på hwarjehanda Sätt/ ther i han synes wara wällande/ så skal Saak hans skärkodas/ och han sedan straffas medh Affriättelse/ eller på sin Kropp och Egendom/ som hans Oförstånd eller Nachtsamheet finnes stoor til: Men är thet tilkommit aff Ondsko/ Wilje och Otrooheet/ så råde Wåhlsägande om Lijff hans. Händer thet aff Storm eller Dwåder/ ware Saaklöds.

VIII. Cap.

Om Skada som Skep tilfoga hwar andra i Hamn eller öpen Siö.

Are tw Skep vnder Segel/ och komma hwar andra om Bord/ utan at kunna thet hindra/taga the ther Skada aff/ drage helfften aff Skadan hwar thera/hwad heller thet om Dagen eller Nattetijdh/ widh Storm eller fogeligt Wåder/ händt är. §. 1. Ar ett Skep seglande/ och gör ett annat/ som ligger för Anckar eller med Fäst å Lande/någor Skada/ dock utan sin Wilje eller Wällande/böte honom Tredung aff Skadanom han fick; Tager thet seglande sielff Skada/ware ogilt. §. 2. Hwar Skep för Anckar ligger/ ther skal altijdh Dobber hoos wara/ och således med Strång fästas/ at han rätt öfwer Anckaret flyta må; Försunnas thet aff någon Skepare/ och kommer Skada aff/ fylle then fullt åter. §. 3. Nu är Dobber lagd/ men sedan löds drijfwen/förr än Skadan händer/ och Skepare tager ey ther wahra å/ böte så helfften aff Skadanom han gjorde. §. 4. Ligge flere Skep i Anckares Låge/ och kunna hwar andra aff hwarje Tilfålle för når komma/ ware så then före ligger/ skyldigh at hysa Anckar/ och vndan lägga/ med mindre han wil swara til allan Skada ther aff tima kan/ synnerligen ther sådant händer i then Hamn/ ther Watn afflöper/ och Skep ther igenom komer at sittia på Grund. §. 5. Nu kan ett ther

aff

aff löst komma/och androm Skada göra som fast ligger/böte Tredning
 aff Skadanom som giordes; Men får then Löösdrefne Skada/drage
 then sielfwer. s. 6. Råka och två Skep löse/ och drijswa å hwar an-
 nan/båre tå aff Skadanom halfft hwar thera. s. 7. Gör någor to-
 likin Skada som här föreskrifwit är/ medh Willia och sielff sitt Wäl-
 lande/och thet honom fulltygas/ böte åter Skadan han gjorde til Fyl-
 nad. Wijtis thetta någrom/hwar je sigh medh sex Manna Ede aff sitt
 Skepsfolck/och ware Saaklöds; Men fälles han åth Eden/ sware tå
 til Skadan/som sagt är. s. 8. Kommer Lijffspilla/Sår eller Lyte
 i tolikom Fall/ gånge ther medh/som i androm Dråpom eller Sår-
 rom/hwad the medh Wåde eller medh Willia see.

IX. Cap.

Om Skada som hwar sielff böter.

Will Skada/som aff blott Olycka och oförmodeligh Tilfalle händer/
 ther ey kommer annars Åthgård i/ drage then hwarje sielff som
 förekommer/och ware ingen skyldigh at vndgålla/ thet han ey wulde
 eller åthnöd.

X. Cap.

Om Skada man gör medh Willia på Skep eller
 Godz vthi Sidnöd/hwilken kallas Haweri.

Will komma Mån i Haaffznöd/willia frålsa Skep/Lijff och Godz
 sitt/och torfwa at hugga Mast aff/ eller Fogh/ eller Anckar/ eller
 annor Redskap/eller kasta något aff Godzjet/som the inne hafwa/öfwer
 Bord/är Skeparen medh Köpmannom eller the Fleste aff Skepsfolc-
 keno ther om eense/at thet för thera Nöd see måste/ ehwad Skada i
 tolikom Fall Skep eller Godz tilfogas/ then skal återgållas både aff
 Skep och Godz som frålst blifwer effter Marckatale som hwar ther v-
 thi åger. Thetta kallas Haweri/och vhrskillies i föllliande Capitel aff
 thenna Balck. s. 1. Allt thet således kastat blifwer/skal tilförne wäl
 besees och antecknas/ at man thes Wårde möijeligast wetta må; Och
 ware hwar och een skyldigh at vptäckta/hwad han i then Packa eller
 Rista hafwer som kastas skal. Gör han thet ey/ och hafwer lika wäl
 ther

ther vthi Guld/Elenodier/Penningar eller annat dyrbart/ware sedan icke mächtygh at fordra ther före någon Wedergälning/vtan låte sigh nöija när han betalas/ effter som angifwit war/ eller Godzet vthwärtet war at ansee. §. 2. Kastas Godz förr än halftwa Reesan giord är/ blifwe tå Gullet effter som thet inköpt och påkostat war/ kastas thet sedan/gånge i Räckning/ som thet gällande är å then Ort/ther Affskęningen skulle stee/ sedan thes Omkostnad t först affdrages. §. 3. Alt thet inom Skepbord finnes/som genom Kast frälst blifwer/hwad thet är Guld/ eller Silfwer/ eller Penningar/ eller Pärlor/eller Smucken/ eller Ringar/eller Adla Steenar/antingen man thet bår på sin Kropp eller icke/vndantagne the Kläder man drager tillijka medh Resekosten/ tolikit alt/ehwad thet är/tillijka medh sielhwa Skepet och thes Fracht/ som för then Reesan tingat är/ ware skyldigt at återgålda thet som kastat wardt/så aff Marck som Marck; Och hafwe Skeparen Wäld at hålla Godzet qwar/til thes Ngande ther aff rätt gör/eller och ställer fullan Borgan för thy: Steer intedera/sware Skeparen sielff/ ther något brister. §. 4. Nu bår thet så til/at Penningar komma til at kastas/ ther skal två räknas för een i Återgåldning/ om thet witterligen skedt är.

XI. Cap.

Om Godz kastas/ som är intaget öfwer Lasten och Legone.

LEges Skep heelt och til fulla Ladningen aff en eller fiere/och Skeparen tager sedan annat Godz in emoot Afftaal/eller lastar Skepet öfwer thes rätta Ladning/kommer ther Kast aff i Siönum/ kaste hans först vth/ som emoot sitt bättre Weet inskepade/ och gälde Befrachtarens intet ther före; Men är han owettande/ och Skulden hoos Skeparen allena/ tå gäldes the Godze/ som all annor/ the ther kastas i Siönödh; Dock ware Skeparen sedan plichtigh at swara Köpmanen och Redarne ther före/ och hålle them Skadelöse. §. 1. Skepar någor olofwandes i annors Mans Skep/och vtan Lego/thet Godz må man i Siönödh fritt kasta/ och intet återgålla. §. 2. Kastas Godz som ligger emellan Öfwerloppe och Koobruggen/gäldes som annat.

§. 3. Lågger Skeparen Godz i Skepsbåten/ sedan then är om Bord hisjat/ kommer Sid/ och torff thet at kasta/ rättte Uganden allan Skadan vp/ så framt thet icke medh sielff hans Samtyctie tijt lagt war.

§. 4. Stånger och någor Skepare sitt Öfwerlopp så med Godz/ at Båten icke rymmes i sitt ställe/ och han ther affkommer at drifwa til Sids eller förloras/ ware then Skada Skeparens egen.

§. 5. Nu skepar någor Skepare å en Ort/ seglar ther medh/ dock i Leeden/ til en annan/ och tager ther mehr Godz in/ kommer sedan Sidgång/ och kastas aff thy Godz sidst intogz/ thet bör återgållas/ så aff thet först som thet sidst instepade Godzet/ effter Marckatale; Men hafwer Skeparen seglat vthom sin Ledh/ til afflågen Ort/ och ther Godzet intaget/ tå åger han swara Ugandenom aff thet först instepade Godzet/ til all then Skada ther aff timar/ och then återgålda/ hwad then aff Kast/ eller Neesans Försummelse eller annat tolikit tilkommen är.

XII. Cap.

Om Skada som Skepet eenskyt händer.

Rimner Storm och Dwäder/ eller annor Wåda å Skep/ och gör thy Skada/ ther böte Godzet inte före/ utan ware Skep-Herrarnes eenskyt.

§. 1. Nu går Mast aff/ och Skepare torff at affhugga och kasta thet åter är medh Tackel och Redskap öfwer Bord: Allt thet således kastas/ gåldes åter aff Skep och Godz effter Marckatale/ och til thet Wårde som thet war/ brutit och sönder/ tå thet kastades.

§. 2. Hafwer något Skep för Säkerheet skul lagt Föllie medh andre i en Flotta/ och hinner ey winda Anckaret vp så snart som the andre/ utan torff hugga Anckarestrången aff at komma tidigt vnder Segel/ then Skada gånge lijka öfwer Skep och Godz/ som annat Kast.

§. 3. Kommer Råddhoga på them som å Skep fara/ een eller fleere/ och Skeparen på theras Böön och tråгна Anhållande hugger Mast aff/ eller gör Skep någon annan Skade/ then åge the sielfwe gålda/ så många then wulste.

XIII. Cap.

Om åthskillige Händelser/ som skee widh eller effter Kastande.

Nu kastas Godz och Skepsladning rjifwes/ kommer ther Skada aff på the Godze qwart år/at Stödierne losfina/något går sönder/ eller låker vth/ alt thet pröfwes aff then Orsaak wara tilkommit/ thet gäldes åter lijka som kostat. §. 1. Aff Godz som kastat blifwer/ åger Lego gifwas/ effter som thet war fördt til. §. 2. Finnes någor Nödh så stoor at kastas torff/ och Godzes Ugande wil thet ey tillåta/ kommer så Twist och Deelo ther aff/ och Skep liuter Skada i medler tijdh/ så at något Godz/ som ther inne år/ skämt eller förlorat blifwer/ utan Skeparens eller hans Folcks Wällande/ tage Skeparen ån tå Skeps Legone aff samma Godze fult vth/ och hin andre sökie sin Skada igen aff then som wulde. §. 3. Kastas Godz öfwer Bord för Siönödh skul/ och kommer sedan til råtta/ drijswer til Landz eller fiskias vp/ så at thet Ugandenom tilhanda kommer/ drage aff Bårgare-Löön och annor skäligh Omkostnat/ och gifwe så hwarjom och eenom åter/ effter Marckatale/ thet han förr til Återgåld vpburit hafwer/ så wijda thes Wårde stija kan: Nr samma Godz intet förr gullit/gånge tå ny Wårdering å Skadan/som then effter återfångit Godz kan skattas mindre wara. §. 4. Nu kan Skep förgås samme Reesa/ sedan Kast år skedt/ bårgas något ther aff/hwad thet år Godz eller Skepsredskap/gånge til Återgåld thes/ som kastat war/ effter Marckatale/ Bårgelöön förvtan; Fångas tillijka något igen aff the Godz kastat war/ hålles ther medh/ som här ofwan stadgat år. §. 5. Hwar Godz bårgas effter Skepsbrott/ther gäldes intet aff til Skepet eller andra Godze/ som borto blifwa/ utan i the Måhl nu tald åre. §. 6. Tager någor Penningar/ Gull/ Elenöde eller annat kosteligt på sigh/ gifwer sigh ther medh til Siös/ och vndkommer Fahran/ ther gäldes och intet aff/ som således fråst blifwer.

XIV. Cap.

Om Rån/ Dråp och Saramåhl.

Ranas något vhr Skep/ aff thes Redskap eller annat Godz/ i Hampneller öpen Siö/ ware then Skade eenstykt thes som then drabbar/ och niute ingen Återgåld ther före; Utan så år/ at the tilförne annat

annat sin imellan samtyckt och slutet hade/eller och then soutr rante/ta-
ger sigh någon Orsaak/ som allom i gemeen angår/ hwad then är sann
eller osann/tå thet som rântes/ skal gållas aff Skep och Godz/ som ther
igenom frij giordes: Tages och Skep och Godz aldeles bort/ och Ske-
paren löser thet åter för wist Prijs/ och sätter sigh eller någon annan i
Borgen/in til thet betalt blifwer/ slikt Lösn gånge lijka öfwer Skep och
Godz/effter Marckatale. §. 1. Blifwer Skep öfwerfallet i Sid el-
ler å Lande/och Skepsfolcke willia sigh wårja/sargas ther någor/blif-
wer lytt eller dråpes/ tā skal thes Läkiarelödn eller Begräfning/ jånpte
thera fulla Lödn och Förning/ och ånor Återgåld för Lemlösa/ Dnyttig-
heet eller Fattigdom/bötas och fyllas lijka aff Skep och Godz/ til hwil-
kas Förswar slikt Olycka hånd är/ effter som Förståndige gode Mån
thet måta kunna.

XV. Cap.

Om Affskepning i små Fartygh/ thes Lego och Skada ther widh tima kan.

Kommer Skep å Grund och lastas ey/eller komer för een Hamm/
och kan ey inlöpa/ utan torff ther at låtta Skep och affskepa
Godz/och leger Båtar/eller annor Fartygh ther til/then Omkostnadt
gåldes aff Skep och Godz/effter Marckatale; Kommer thet Godz
som således affskapat är sedan at förgås/ eller elliest skadas/ gåldes åter
som för är sagt. Förgår Båten eller Fartyget ther i Godzet war
affskapat/ther dälde Godzet intet före/utan stånde han sin Fahra för Le-
go sin/som bäst han kan. §. 1. Ar Skep innan Hamn/ och går lij-
wål så diupt/at thet til sin Ort medh fulla Last icke kan vpkomma;
Skepas therföre något Godz aff i annor Fartygh/och kommer sedan
Skada aff/ then åger Skeparen icke återgålda; Men Omkostnaden
som i slikt Fall göres/ håffte två Tredung å Skepes/ och en Tredung
å Lastens Räkning. §. 2. Nu kan Skep ey vpkomma/utan at aff-
skepa heela sin Last/drage then Omkostnadt eenstykt.

XVI. Cap.

Om Deelo widh Kast och Gålbande.

G ij

Kont

ROmmer Deelo Köpmån och Skepare emellen/om Skep hafwer
 torfft at kasta eller Båtar lega/hafwe Skepare Wijtesord at
 wårja sigh med två Mamma Ede aff Skepsfolckeno/at så Nöd
 war. §. 1. Kan någrom Killias om Atergåldningen/tå skal hwar
 sin Eed göra/at han hafwer rått giordt aff allo thy Godze han hafwer
 i Skepet. §. 2. Nu skal Skepare gælde aff Skep sitt/ och Köpmån
 som Godzet åga/såga thet lågre wara skattat/ån thet wårdt år/hafwe
 the macht at lösa thet til sin/för thet Prijs som Skeparen ther å satte/
 innan sex Timars Tijdh/som the thet hafwa syna kunnat.

XVII. Cap.

Om Ledfagare Löön / Baakpenningar och andre små Omkostningar.

Ledfagare skal aff Skepare spijss/så länge han sin Tienst gör;
 År Löön hans intet högre ån til Nijotijo Marck/gånge tå öfwer
 Godz allena som inskepat år/men löper then högre/gåldes aff Skep och
 Godz/effter Marckatale. §. 1. Andre små Omkostningar/såsom åre
 Baakpenningar/the man gifwer ther Feld hålles/allehanda Sam-
 manskott vnder Ammiralskap ther Skep Följe lägga/och thet man
 gifwer när man seglar vnder Stycken aff något Slott eller
 Borg/them drager Köpmåns Godzet eenstilt.

Försäkringz Balck.

I thenna siette Balck tållias Aderton Capitel:

1. Om Försäkringz Slut i Gemeen/ som kallas Assurans.
2. Om Försäkringz Breeff/ som kallas Policer/ och thera Måklare.
3. Om Försäkrare Plicht.
4. Om the Personer// hwilka medh Försäkringar måge vmgå.
5. Om hwad Godz/ och huru högt hwar thera må försäkras.
6. Om Sweel som widh Försäkrande torde vnderlöpa.
7. Om then Fahra en Försäkrare bör swara til.

8. Om

8. Om Försäkring som görs sedan Skep är i Siön/ eller Skada hånd är.
9. Om Reesan ändras emoot Försäkringz. Brevivet.
10. Om Tiender som inkomma aff Försäkrat Skep eller Godz.
11. Om Försäkringe Lönenes Erläggjande.
12. Om Skada händer/ huru then skal betalas.
13. Om Tijden inom hwilken ett Skep på åtskillige fall må hållas för försorat.
14. Om Skeps Wårdering/ ta thet förgås effter een lång Reesa.
15. Om Försäkringe Lönenes Atergifwande.
16. Om Försäkringz Upsägelse/ i fall/ Försäkraren seelar och ey orckar betala.
17. Om Laga Tijdh/ at tala på Siöskador och Försäkningar.
18. Om Försäkningar til Landz och friskt Watn.

I. Cap.

Om Försäkringars Slut i Gemeen/ som
kallas Assuransz.

Alle Försäkningar på Skep eller Godz/ som effter thenna Daggh slutas/ antingen Reesan är inom Swerige/ och the Landskaper som ther vnder lyda/ eller ther och någon Uthländsk Ort emellan/ utan Åtskildnat/ hwad the göras emellan Sweriges Inbyggjare allena/ eller och emellan them och någon främmande/ the skola inrättas på Sätt och Wijs som i thenna Balck stadgat warer. Hwad annorlunda slutit blifwer/ ehuru stoor Förpligtelsen kan wara them emellan som slöto/ fast än the sigh medh Eedh hade förbundet/ thet skal än ta hållas ogilt och aff ingen Kræfft i någon Rätt: Och hwad Försäkring som vnder gode Mån/ eller för någon Rätt kommer/ högre eller lägre/ then skal lyka så ransakas/ skillias och dömas effter thenna Balck/ som företald är.

II. Cap.

Om Försäkringa Breeff/ som kallas Policer/
och thera Måklare.

Du slutes någon Försäkring/ ther skal Breeff å gifwas/ sådant som vnder Kongl. Majst. ^o Rampn/ til hwars och eens Effterrättelse på Swendsko och Tydsko skal Tryckt blifwa; Och skal i the Rum ther

ypne låtne åro/Nampnen aff Skepet och Skeparen/jåmpte thes heela Reesa/ Ort ifrån Ort/som Skepet segla/ losja/ lasta eller anlånda wil/noga beskriwas och intecknas. Så skal och vnder the Ord fördårfwelige och ofördårfwelige Wahror/allehanda Wahror och Köpmans Godz förståndne warda/hwad thet hålst år; Men wil någor låta försåkra myntat eller ommyntat Guld och Silfwer/Pårlor/Udla Steenar och annor Elenøde/eller och hwarjehanda Krijgztygh/eller Ting the til Orligh håra/alt tolikit skal medh sine råtta Nampn införas. Försunnas något hår aff/ware Brefsuet ogilt; Doct år thet lijka med hwad Hand thetta inskriwas kan. §. 1. Nu ån Måklare åre/som Försåkring sluta/the åga Brefsuet stålla/och för Inskrifning swara; Göra the thet intet/vtan at Skuld hoos them finnes/hafwe tå then Wåld som försåkra låt/ at sökia them för all Skada ther aff kommer. Och skola Måklarene/för siörre Richtigheet skul/hålla rått Affskrift och Lissa öfwer alt thet/som på the ypne Rummen i Försåkringz-Brefsuen således inskriwit blifwer. Feela the ther vthi/böte förste gången Löön sin syradubbelt/ Angifswarenom/ them sattige Siöfarande/ och then Klagan åger/til Treeskiftes; Skeer thet oftare/blifwe satt ifrån Embete på någon Tijdh eller aldeles/som Feel åro stoor til. Hwar Försåkring någon Måklare sluter/ther niute han een Marcé före aff hwarje hundrade Daler/och intet mehr/halfft aff then försåkrar/och halfft aff then sigh försåkra låter. §. 2. Alle Försåkringz Bressom gifwas på Reesor öfwer Salt Siö/ther åger Försåkraren sitt Nampn vnder teckna och Summan/then han på sigh tager at swara före/insättia/hågge medh sielff sine Hand/ ån thet gålla skal.

III. Cap.

Om Försåkrarens Plicht.

Så många ett Försåkringz Bressom vnderskriwa/the råcknas lijka i Winst och Förlust/och stå medh sammad Hand ther före/effter Marcåtale aff then Huswoudsumma/som hwar antaget och tecknat hafwer/oachtat aff hwem först eller sidst skriwit år. Och må ingen theras Nampn vnder Brefsuet vthplånas eller Förplichtning löds gifwas/vtan alles theras Wilje och Samtycke/som vnder tecknat hafwa/

fast än thet skedde förr än Godzet inskepäs/ och the Twå/hwilka Försä-
 kringen begärt och gifwit hafwa/ ther om eense woro. Handlas nå-
 got här emoot/ware alt ogilt/medh mindre then som eens Försäkring
 wil löds göra/sätter sigh sielff/eller någon annan så godh i samma stäl-
 le/så at the andre kunna blifwa Skadelöse.

IV. Cap.

Om the Personer/ hwilka medh Försäkrin- gar måge vmgå.

Fingen aff them/som beklåda någon Siö-Rätt/ högre eller lägre/
 för Domare eller Visittiare/ skal wara tilläteligit at försäkra
 något Godz i någon måtto: Göra the thet/ böte sin vindsångne Lööd
 dubbelt/ Aklagarenom/ them fattige Siöfarande/ och then sadant röi-
 jer/ til Trefkptes/ och sieluwe Försäkringen ware ogill. Om Mäklare
 ware Lagh samme; Doct/ hafwa sadana något Godz sielff at låta
 försäkra/ stände thet så them/ som allom androm/ fritt.

V. Cap.

Om hwad Godz/ och huru högt hwar thera må försäkras.

Skeplego och Siöfarande Folcks Lööd/ som förtienas skal/ eller
 Skepskost/ eller Kruut/Lodh/ och allehanda Skepstyggh/ som til
 then föresatte Reesan tarfwas och åthgår/eller någons Lijff/ skal ingen
 vnderstå sigh at försäkra. Ey heller må någon anställa något Wadh
 om Reesans lyckeliga Fortgång/eller annat slijkt Påfund öfwa. Alt
 annat Godz/ Köpmanna Wahrung/ och heela Skep eller Skepsdeelar/
 är lofigit at försäkra/medh mindre the höra någrom til aff Sweriges
 Rijkens Fienders Undersätarom. §. 1. Nu försäkrar någor/som vnder
 Sweriges Crono boende är/ thet Skep eller Godz/ hwaris Ugare är el-
 ler hörer vnder Rijkzens Fiender/ then Försäkring ware icke allenast i
 sigh sielff ogill/ så at ingen Rättegång ther öfwer tilstådias skal/ utan
 then i så måtto bryter/ skal för hwarje sådan Teckning han sielff gör/eller
 för sigh göra låter/ böta Trehundrade Daler/ om Huswudsman så
 stoor eller ther vnder är: Men är hon högre/ böte tå så mycket som han
 hafwer

hafwer tecknat til; Tage aff the Bötter Aklagaren/the fattige Siöfarande/och then Saken rögt hafwer/lijka mycket til Trestiptes. §. 2. Ey må någon låta försäkra något Godz inkommande eller vthgående/högre än thet rätt och vprichtig wardt är/ med Inköp och Omkostnat/til thes thet insepät wardt; Och skal han än ta behålla åth minstone Tjondedeelen aff Wårdet på sin egen Fahra/med mindre thet öfverginge Siutusende och Femhundrade Daler/tå han Tjondedeelen allenast aff the förenånnde Siutusende Femhundrade Daler på sitt Auentyr behålla/ men alt thet öfriga skal må försäkra låta. §. 3. Aff Skep eller Skepsdeelar/så och Stycken och allehanda annor Orlogz Redskap/skal Aganden altijdh behålla en Triding på sin egen Fahra.

VI. Cap.

Om Sweef/ som widh Försäkrande torde vnderlöpa.

SÅter någor wårdera sitt Skep eller Godz/för ån han thet försäkra låter/och Försäkraren kunde bewijsa sådan Wårdering wara wåldigh/och högre än Wårdet rätt wara borde/ så skal slijkt/ther någon Skada hånnde/icke dragas Försäkraren til Last. Ey må heller någor låta försäkra aff Skep eller Godz större Deel eller högre Summa/ån i thenna Balck tillåtet finnes/ mycket mindre hemligen taga åthskillige Försäkringar på många Orter för enahanda Godz eller Skepsdeel. Gör thet någor/ware thet alt ogilt/och gånge altijdh i the Fall then förste Försäkringen fram/ men then senare/så wijda then öfverstiuter/til rygga/så at och Lönen/som Försäkraren borde/skal wara förbruten/och deelas emellan Angifwaren/ then som Klagan åger/och the Siöfarande fattige/til Trestiptes; Dock må Försäkraren/som thet aff intet wettat hafwer/behålla för sitt Omaak två Marck aff hwarje hundrade Daler/them han försäkrat hade. §. 1. Hwar någon List/Sweef eller Bedrägeri widh Försäkrande föröfwar/hwem hållt thet wara må/then skal icke allenast ingen Nyttta thet aff hafwa at åthnuta/vtan ån ta wara skyldigh at vpråtta all Hinder och Skada som någrom thet aff hånnda kan/jåmwål thes vtan thola och vndgålla thet
Straff

Straff på sin Egendom/ Kropp/ Ubra eller Lijff/ som hans Misgärning må wård wara.

VII. Cap.

Om then Fahra en Försäkrare bör swara til.

Quä Skada som händer Skep eller Godz/ thet försäkrat är/igenom Storm/Dwäder eller anör Tilfällen/ at thet förgås eller fördärfwas/ then böre Försäkrarene swara til/ och then vprätta/ hwar för sin Andeel/effter Marckatale. Til Sidkast/ eller the Skador som ringa äro/och icke högre stija än til en Daler aff hundrade/eller the ther komma öfwer Skep eller Godz i och aff sigb sielff/ utan någon vthwärtets tilfällen Olycka/är ingen Försäkrare skyldigh at swara til. §. I. Thena Försäkrarens Fahra wahrar/ och räknas honom til Last och Ansvar/ifrån then Stund som thet försäkrade Godzjet kommer på Bron och Lasteplassen/eller förer i någon Båat at blifwa instepat/och til thes thet åter kommer i then Hamn thet ännat war/ och ther ostadd affstepat blifwer.

VIII. Cap.

Om Försäkring som görs sedan Skep är i Sion/ eller Skada hånd är.

Quä the Försäkringar som ingås/tree Månader sedan Skep är affseglat til någon Ort inom Europa eller Stranden Barbariet och ther omkring/ eller och ser Månader til någon annan Ort wijdare aff lägen/the äro ogille och utan Krafft; Medh mindre then försäkra låter/ gifwer först Warning ther om til Försäkraren/ och sielfwe Försäkringen sedan medh the Bilkor slutes/ at hon än tā hållas skal/ ehwad ther onda eller goda Tijender affkomma. §. I. Nu kan Skep eller Godz som försäkras någon Olycka wara hånd widh samme Tijd som företald är/och then försäkra låter/hafwer ingen Wettskap ther om/ tā warre Försäkringen icke thes mindre gill. Men är thet så lång Tijd emellan thet Olyckan hände och Försäkringen giordes/at then som försäkra låt/ kan aff alle Omständigheter pröfwas at hafwa ther aff wetta kunnat/tā skal ther före hållas/ at han ther aff wettat hafwer/ och Försäkringen

säkringen altså wara Krafftlöds; Utan hon vthtryckeligen medh the
Wilkor ingången år/ antingen onda eller goda Tijender inkomma/ tå
then för godh och gill wara bör; Medh mindre/ then som försäkra låt/
kan fullteligen öfvertygas at hafwa aff Olyckan wetat/eller och at han
wågrar ther på Eedh gånga/ at han thet för ey wiste/ ther så fordras.

IX. Cap.

Om Reesan ändras emoot Försäkringz Breswet.

Ey må någon Skepare förändra sin ansatte Reesa/ eller segla til
andre Orter/ån i Försäkringz Breswet förenåmd är/ utan någon
obndwifeligh Nödh tvingar honom. Viuder then som hafwer för-
säkra låtet/honom sådant at göra/ ware Försäkringen om intet. Men
gör han thet aff sigh sielff/ tå stånde Försäkringen/ och Försäkraren sökie
Skeparen för then Skada som ther igenom kan hånd wara.

X. Cap.

Om Tijender som inkomma aff försäkrat Skep och Godz.

Swar något Skep eller Godz hafwer försäkra låtet/ then skal effter
händen/ som Tijender ther om inkomma/ låta them kunniga ge-
nom Måklaren eller någon annan wiß Man til alle/ eller måstedeelen
aff them/ som ther å Orten försäkrat hafwa. Och ware Måklare el-
ler andre som thet kunniga/ förbundne samma Tijender noga at vp-
skrifwa och anteckna.

XI. Cap.

Om Försäkringe Lönens Erlaggiande.

Swad Löön/ som emoot någon Försäkring vthfästes/ then skal tå
strax erläggas/ när Försäkringz Breswet vnderskrifwes/ antin-
gen för heela Reesan/ eller och så många Månader/ som Försäkringen
lyder vppå. Skeer thet icke/ tå ware Försäkringen ogill och om intet.
Doct år Försäkringen giord öfwer Fram- och Ater-Reesan tillijka/ tå
skal Lönen för Fram-Reesan allenast strax betalas/ men then andre
helfften

helfften för Åter-Reesan/ så snart Skepet återkommer. Försunnmas thet/ gifwe tå Rånta til tolff aff hundrade om Åhret/ at råckna ifrån förfalle Dagen/ och til thes Betalningen fullgöres.

XII. Cap.

Om Skada händer/ huru then skal betalas.

Nu kommer Skep eller Godz/ som försäkrade äre/ på Skada/ blifwa borte/ aff Fiende eller Siörofware yptagne/ eller elliest förlo-
rade/ utan Hopp at förgås; Tå må samune Skep eller Godz Ågande/ öfwerlåta thet åth Försäkrarene/ hwilke ån tå skole hafwa tree Månaders Tijdh/ sedan Skeps eller Godz Förlorande them kungjordt år/ at see sigh om Betalningen/ som them emellan effter Marckatale förde-
las/ och tå strax erläggias skal/ når then Tijden ythe år. Then thet ey gör/ gifwe Rånta ther före/ en aff Hundrade för hwarje Månadt han ther medh dröijer. §. 1. Nu klagar then öfwer Drögzmähl som haf-
wer försäkra låtit/ hafwe tå Rätten Wäld at förvth tilhålla Försäkra-
rene at insättia i Rätten så många Penningar/ som then Försäkrade för sin Skada medh råtta fordrar; Och hafwe han sedan macht at ta-
ga the nedsatte Penningarne til sigh/ ther han wil/ och Borgen ställer at gifwa them fult igen med Rånta tolff aff Hundrade om Åhret/ om så framdeeles tilbår. Doct skal ingen påläggias någre Penningar således at insättia/ förr ån han alle sin Wederpartz Skåål förnummit/ och lagligh Tijdh hafft ther på swara/ och at Rätten wist weet thet samma Skep eller Godz war i Behåld tå thet försäkrat bleff; Ty at ingen Försäkring bör gälla öfwer något/ som allareedo witterligen borta och förlorat war.

XIII. Cap.

Om Tijden/ inom hwilken ett Skep åthskil-
lige Fall må hållas för förlorat.

Nu är Skep affseglat til någon Ort inom Europa eller Stranden aff Barbariet/ och komma inga Tijender ther ifrån på Åhr och dagh/ sedan thet affseglat år/ blifwe tå hållit för förlorat; Så at Åganden sådant Försäkrarenom tillsåga/ och tree Månader ther effter sin Be-
H ij talning

talning fordra må. Men är Orten/tijt Skepet gå skulle/långre bort/
och vthom Barbariet belågen/ware tå Uganden skyldigh wänta tw
Ähr effter Tijender/förr än thet för förlorat hållas skal. Blifwer nå-
got Skep eller Godz/ thet försäkrat är/ Uthrijkes tagit i Beslagh eller
elliest odugligt at fortsättia sin Reesa/händer thet inom Europa eller
Barbariet/ tå må Uganden samma Skep eller Godz icke vpsäga/förr
än sex Månader om äre/ sedan thet Försäkrarenom kungjordt bleff;
Men händer thet ther vthom/töfwe tå dubbelt långre. Dock ware
Uganden i medler tijdh ey förbudet/ at göra sikh hoos Försäkraren på
alle fall förwisat om Betalningen genom Pant/Borgen eller annat
Medel/ther han skäligen äthndijes. Skulle och Uganden eller Försä-
kraren hafwa Tilfälle inom företalde Tijdh at öfversättia Godzet i
annat Skep/och thet frälsa låta/hafwe ther macht til; Och ware Försä-
kraren/ther han thet gör/ sedan icke plichtigh at swara til mehr än
then öfrige Kostnaden aff Öfversörfslen medh hwad Skada ther widh
kan åkomma. Dock är thet försäkrade Godzet fördärfweligit/såsom
Wijn/Frucht/Spannemähl eller annat slijkt/tå är Uganden icke skyl-
digh företalde Tijdh aff heelt eller halfft Ähr at affwänta/ utan må
strax/som han thet til Fleste aff Försäkrarene hafwer kungjordt/ full-
föllia sin Saak emoot them/sjka som tå Skadan wisj är.

XIV. Cap.

Om Skeps Wårdering/ tå thet förgås effter een lång Reesa.

Du kan Skep/som på lång Reesa hafwer försäkrat warit/widh
thes Fullåndande lijda Skada och förgås/ sedan thet aff Seglan-
de slijtit och illa farit är/tå äro Försäkrarene icke plichtige thet högre at
betala/ än som gode Mån säga thet wårdt warit/ tå thet förgicks/ thet
thet sedt/eller elliest aff thes Beskaffenheet wisj Kunskap hafwa kunna/
oachtat för hwad Summa som the i Förstone måge hafwa tecknat/
antingen thet för heela Skepet eller en Deel ther aff stedt är.

XV. Cap.

Om Försäkringe Lönens Återgiffwande.

Påter någor försäkra Skep eller Godz/ och antingen åtrår sedan heela Reesan/eller och inskepar mindre Godz än som försäkrat är/ i tolke Fall är Uganden/ som sitt försäkra lät/ skyldigh inom fyra Månaders Tjdh at gifwa sådant Försäkraren tillänna/ och then vthgiffne Lönen åter fordra/ antingen heel eller til en Deel/ effter som Jahran ther igenom är återvänd eller mindre blifwin. Dock må Försäkraren för sitt haffda Omaaak korta och innehålla två Marck aff hwarje hundra Daler/ som han således gifwer igen/ för thet Omaaak skul/ han medh sitt Inz och Affskrifwande hafft hafwer.

XVI. Cap.

Om Försäkringz Vpsägelse/ i Fall/ Försäkraren feclar och ey orckar betala.

Felår någor Försäkrare i sin Räkning/ så at han aff hwarjehanda Händelse bliwer fattuger och orckar ey betala/ så må then som försäkra lät/ vpsäga samma Försäkring/ och andre Försäkrare i stället antaga/ effter som han aff Skep eller Godz gode eller onde Tijender hafwa kan: Allenast at sådan Vpsägelse skeer in för them/ som öfwer then oförmögne och afftrådande Försäkrarens Godz til Föreståndare satte äre. Och skal ther medh Försäkringz Lönen/ som vpbirwin war/ falla samptlige Skuldfordrarom til godo. Dock finnes thet sedan/ at thet försäkrade Skep eller Godz förgånget eller skadat woro/ förr än någon ny Försäkrare kunde wara antagen/ så skal Uganden/ som sigh försäkra lät/ hafwa lika Rätt medh the andre Båldkråffjande til then första Försäkrarens Egendom/ at göra sigh sin Skada effter Förskrifning betalt/ om han så wil; Eller öfwerdrage samma Rätt til the nye Försäkrarene/ och låte them thet vthjökia/ som the bäst gitte/ til sin egen Berdgålning.

XVII. Cap.

Om Laga Tjdh at tala på Siöskador och Försäkringar.

Du får någor rätt at tala å annor/ förmedelst Försäkringz Breeff/ eller någon Siöskada/ som öfwer Skep och Godz gå och deelas

bör/ then skal thet göra innan halff annat Åhr sedan Skadan/ther han åtala wil/hånd år/ så framt then år timad inom Europa eller Stranden aff Barbariet; Men år Skadan hånd ther vthom/hafwe tå Tijd på tree Åhr. Försummas then Tijden som företald år/så at Skadan ther igenom hwarcken til Rätta eller vnder gode Mån förd blifwer/ tå år han försuttin/ och hafwe ther ingen Atalan wijdare Krafft.

XVIII. Cap.

Om Försäkringar til Landz och friskt Watn.

Hwad ofwiantalt år/förstås allena om the Försäkringar som ofwiver Haaff och Salt Siö göras och ingås. Men wil någor låta försäkra sitt Godz/ som ofwiver Land eller friskt Watn såndt blifwer/stån- desådant til Köpmannens och Agandernes eget Ufftaal/ antingen thet Skriffteligen eller Munteligen skeer/doct at ther Witnen til åre/och at Aganden altijd behåller Tjondedeelen aff Godzes Wårde på sin egen Fahra. §. 1. Fohrmån och Skepare på slijke Fahrtygh/må sielfwa icke försäkra något Godz/ ey heller låta försäkra sine Skutor/Wagnar/ Slådar/ Kårror eller Håstar/ vtan til Halffparten aff thera Wårde. Men Fracht och Fohrslöön må icke försäkras. Handlar någor hår emoot/hafwe förwårckat altsammans til Treestiptes/ Åklagarenom/ Angifwarenom/och them Fattigom å samma Ort. §. 2. Wil någor sökig annor för Skada/som til Landz eller friskt Watn håndt år/ göre thet innan Åhr och Dag/ eller hafwe förgiordt all sin Rätt i tolike Måhl.

Ammiralsskaps Balck.

I thenna siunde Balck tållias Otta Capitel:

1. Om at Skepare skola wårja sigh.
2. Om Ammiralsskap.
3. Om Sätt/huru Ammiralsskap göras skal.
4. Om Wårdering aff Skep/Godz och Stycken.
5. Om Feldz Förande.

6. Om theras Straff/ som intet göra eller och öfvergifwa giörd Ammiralskap.
7. Om Skada/ som vnder Ammiralskap skeer.
8. Om Priiser och theras Deelning.

I. Cap.

Om at Skepare skola wårja sigh.

N skal något Swenskt Skep tilstådia/ at ett främmande lägger thy om Bord/ vnder hward Skeen thet hålft wara må/ antingen at besee thes Sid-Breff/ eller Wärror/ eller at tala medh någon ther på/ utan sådant medh Kongl. Majst^{et} med någon annan Konung eller Stat genom wisse Fördragh samtlyckt och föraffskedat woro. Gör någon Skepare här emoot/ och timar Skade aff på Skep eller Godz/ ware skyldigh then at återgålda/ emedan Godz hans tilträcker. Viuder och något främmande Skep til at trångia igenom medh Wäld/ sätte sigh tå medh all Macht ther emoot/ och låte intet til/ som kan lända til Förringande aff Sweriges Cronos Högheet/ eller thes egne Skeps och Godz Fahra och Fördärff. Blifwer något Skep Fiendtligen angriipit aff Rofsware eller Fiende/ och kan wårja sigh/ men gör thet icke/ är Skeparen sielff wällande/ miste Abhan sin/ och ware aldrigh trodd at föra något Swenskt Crono- eller Köpmanna Skep mehra. Men faller Skulden på någon aff Skepsfolckene/ så at Skep eller Godz pröfwat för hans skuld/ wara skadat eller borto blifwit/ then så skyldigh är/ blifwe slagen widh Stupone/ eller löpe Gatulopp/ och ware sedan flychtig vhr Rijket på fem Åhr.

II. Cap.

Om Ammiralskap.

Nu äre någre Swenske Skep tilhopa i een Hamn/ in- eller vth- Rijkes/ och blifwa tillijka tådan Segelsfärdige/ ware tå skyldige at göra Följe och Ammiralskap tilhopa/ så länge the kunna/ och theras Reesa råcker/ och hielpa hwar annan/ i all then Fahra som them möta kan. §. 1. Jalle slijke Ammiralskaper ware så gilt thet Mundtli- gen som thet Skrifftligen slutet och handlas.

III. Cap.

Om Sätt/huru Ammiralshap göras skal.

Du komme Skepare tilhopa och willia Ammiralshap sluta/hwad Kostnadt så görs i Förtäring eller annat/thet skal aff allom/som tilstådes äre/lika dragas och galdas. §. 1. The störste och wärdbareste Skepen skole så tillijka medh theras Skepare/föreställas til Ammiraler/Vice-Ammiraler och Majorer för them andre/hwilke them föllia och Lydno stånda skole. §. 2. The kallas wärdbare Skep/som föra fiorton Stycken och ther öfwer/aff Järn eller Matall. §. 3. Hafwer något Skep mindre Stycken til Talet/hwilka lijkwål i Swårheeten gå vp lika emoot thet Skep som förer the minste fiorton Stycken/thet skal i Uppbörd niuta halfft så mycket som thet andra/hwilket the minste fiorton Stycken inne hafwer. Alle Skep hwilkas Stycken wåga allenast til och öfwer helfften emoot the minste fiorton/the skole icke niuta något i Uppbörd/en heller wara skyldige något at vthgiffwa. Men the som antingen inge Stycken föra/eller och föra them vnder berörde Helfften/the hållas för obewärde Skep/och måste alla wara i Utgiff til the andre wärdbare Skepen/som i Flottan äre. §. 4. Thenna Utgiffthen skal mätas effter som Reesan är til; Nembligen/emellan Öster-Siön och Nederland/en halff Daler aff hundrade; Emellan Öster-Siön och Canalen/twå trediedeels Daler aff hundrade; Och ifrån Öster-Siön/til the Orter på hinsidon Canalen/eller tillbaka igen/en aff hwart hundrade/räknandes sådant lika öfwer Skep och Godz effter Marckatale. Ingen ware skyldigh at göra Ammiralshap/eller något at gifwa inom Öster-Siön och Drefund/vtan Krijg vpkommo/tå the obewärde skole gifwa inom Sundet en Fierdedeel/men vthom och til Götheborg/en Trediedeel aff hundrade. §. 5. Aff thenna Utgiffthen skal först afftagas then Skänck och Gåfwa/som heele Flottan effter thes Stoorleck åth Ammiralen/Vice-Ammiralen och Majoren, föråhra willia/för thet the Flaggan föra. Thet öfriga skal sedan delas emellan the wärdbare Skepen/ effter Stoorleck aff hwars och eens Stycken.

Om Wårdering aff Skep/ Godz och Stycken.

För större Richtigkeit skul i Uthgift och Upbörd/ samt alle Fall som hända kunna/ skal Wårdet aff hwaje Skep råcknas/ effter som måste Skeparene vnder Ammiralskapet ther öfwer inståmma. Är Ammiralskapet för starckt/ så skal Ammiralen vthwållia tree the förständigaste Skeparene ther vnder/ och them samma Wårdering förtroo. Wårdet aff Godzet som inskepat är/ skal råcknas effter Förteckningen aff hwaris och eens Ladning. Så skole och berörde tree Skepare ransaka om Swårheeten och Vichten aff Styckerne som i Flottan äre. Och hafwe ingen macht at qwålja thet som aff them således görs.

Om Geldz Förande.

När Matt är/ skole the wårdbare Skepen ymse om hwar annan hafwa Lyctan och Geld vthi/ at heela Flottan må så mycket bättre blifwa samman.

Om theras Straff/ som intet göra/ eller och öfwer gifwa giordt Ammiralskap.

Ristar sigh något Swenskt Köpman-Skep at segla til och ifrån the Orter ther Ammiralskap fordras/ och kan thet göra vtan någon sin Skada och Försummelse/ och gör thet icke/ thes Skepare skal för Mootwillia böta hwarje gång han thet försunnar/ sex Marck för hwar Last som hans Skep stoort är/ Angiswarenom/ them fattige Siöfarande och Åklagaren/ til Trefskiptes. Nu hafwer någor giordt Ammiralskap/ och stillier sigh sedan ther ifrån mootwilligt Wijs/ hemligen eller vppenbarligen/ then böte icke allenast sex Marck aff hwar Last/ them fattige Siöfarande/ Åklagaren och samptlige them andre Skepare/ som Ammiralskap hållit hafwa/ til trefskiptes/ vtan drage och thes vtan sielff all Skada som honom aff Fiende eller Rofsware sedan hända kan/ så at en heller sielfwe Köpmans Godzet/ som the hafwa om Bord/ ther före vndgålla må/ och ware icke thes mindre sty/ dig/ at effter

Marckatale gälla then Skada/ som them androm vnder Ammiralshapet aff Fiende eller Rösware kan wara tilfogat.

VII. Cap.

Om Skada/ som vnder Ammiralshap skeer.

Stider ett Skep eller fleere/ som vthi Följe och Ammiralshap tilhoppa nåre/någon Skada aff Fiende eller Rösware/ then skal heela Flottan swara til/ effter Marckatale som hwart Skep medh thes Godz må wärdt wara.

VIII. Cap.

Om Priiser och thes Deelning.

Du blifwer ett eensampt Skep/ eller och fleere vnder ett Ammiralshap/ antastade aff någon Fiende eller Siö-Rösware/ och kunna them öfverwinna och i sitt Wäld bringa/ före them tå vp i någon Hamn/vnder Sweriges Crono eller thes Bوندz-Förwanters/ som thet fogeligast skee kan/ at ther ransakas och för godh Priis förklarad. Sedan skal samma eröfrade Skep/ ett eller fleere/ gå alle the Skep til Deels/ som vnder samma Ammiralshap warit hafwa/ eller om thet aff ett särskilt Skep är vpsördt/ tå deelas emellan thes Skepssolet effter hvars och eens Lödn eller Månadzpenningar. §. I. Undsättier och någon något Skep Swenske Underfätare tilhörigt/ som aff Fiende eller Rösware allaredo tagit woro/ niute aff samma återtagne Skep och Godz två Trediedeelar/ och then öfrige Trediedeelen blifwe Andagandenom återgifwen/ oachtat antingen thet kort eller lång Tidh i Fiende Händer warit hafwer.

~~~~~

Skepmåhla Balck.

Ithenna ottonde Balck tällias Sexton Capitel:

1. Om i hwad Rätt sådane Skepmåhl skole vptagas.
2. Om Kärande och Aklagare.
3. Om Stämningz Uthfordran/ Förråttande/ Wårckan och Bewijs.

4. Om

4. Om Stämningz Försittande.
5. Om huru främmande Män må stämmas.
6. Om then Stämde förmeenar sigh ey böra svara.
7. Om Parternas Julagor.
8. Om Wittnesmåhl.
9. Om Breeff och Skrifttelige Bewijs.
10. Om thet fall/når een Saak drages ofskäligen i Widlyfftigheet emoot klare Bewijs.
11. Om Byfättning eller Beslag aff Godz/som kallas Arrest/och theras Borgan.
12. Om Skepmåhls Främjande til Andskap.
13. Om Domar/Rättegångz Omkostnad och Skadestånd.
14. Om Wädjande.
15. Om Domars Fullbordan och Uthsökande.
16. Om Penninga Wårde.

I. Cap.

Om i hwad Rätt sådane Skepmåhl
skole vptagas.

Alle Måhl/som aff thenna Sid-Lagh hårröra / såsom the måste ther aff åre vnder Stadz Rätt hörande/så skole och the samne ther strax vthi första Rätt/eller Instantz, aff Borgmästare och Rådhs sielff vptagas/skärskodas och dömas: Men skule någre vpkomma å Lande/gånge tå til Håradzting/som waant år. Och skole Håradz-Höfdingarne wara skyldige jämwäl vthom the wanlige Tingz dagar at affhielpa sådane Saker som intet Upstoff tohla kunna/medh mindre the til Drögzmåhlet svara wele. §. I. Dock ware ther medh Parterne icke förtagit at ånda sine Twister igenom gode Måns Uthwålliande/antingen til wånligh Förljknig/eller fullkomligt Uthslag/ther the så willia och sin emellan samtlyctia/the Måhl allena vndantagne/hwar om annat vthtryckeligen kan stadgat wara.

II. Cap.

Om Kårande och Åflagare.

I ij

Ingen

Nngen skal Måhlsågandom Kåra sina affhånda/ther han sielff Kåra wil; Men wil Måhlsåganden ick sielff sin Saak vthföra/ta åge Fiscalen Klagan/och ware han plichtigh/alle the Måhl/ther ingen annan är Åklagare vthi/sigh at antaga/och til Rätta föra.

III. Cap.

Om Stämning; Vthfordran/ Förrättande/ Wårckan och Bewijs.

Nu är Twist Mamma mellom i thesse Måhl vpkommen/gånge ta Kårande til anhörigom Rätt/och säije Saak sin/hwad och til hwem han kåra wil/och bedie så Stämning vth å then samme til näste Dag/tå Rätt hållas kan; Doct så/at Swaranden ther widh så lång Tijdh vnnes/som å hwar Ort Lagligen fordras §. 1. Stämning må så wål Mundtligen som Skrifftligen skee/genom wise Uthstickade/allenast at Saken/ther Swaranden förebindes/ tillijka kungöres. Håller then sigh vndan som tillåres/och kan ey sielff igen finnas/låte ta Stämningen affläggias i Huus hans ther han boor/och ware thet så gilt som han sielff tilstådes woro. Hafwer han sielff ick Huus/och ingen heller weet hwar han wistas/blifwe ta stånd genom öpet Anslag/at thet allmenneligen låsas och förkunnas kan. §. 2. Stämning är Begynnelse och Grundwaal til följande Rättegång; Förthenful må ingen draga någon Saak til annan Rätt/ån ther hon en gång Lagligen är instånd; Så är och ingen förbunden at swara til annat Måhl/ån ther til han stånd är; Och må ey heller något i Saken ändras eller förnyas sedan Stämning ther i affgången är/vtan blifwe alt fast och stadig til thet Stånd/thet ta finnes warit hafwa/så länge Rättegången wahrar/och til thes han fullkomligen ändas må. §. 3. Nec-tar någor sigh stånd wara/tå skole Uthstickade framkomna/som Stämning förrättat hafwe: The skole wittna huru ståndt war/och effter theras Wittnesbörd vhrskillias/hwad Lagligt skedt är eller ey.

IV. Cap.

Om Stämning; Försittiande.

Blifwer någor rätteligen stånd/och kommer lijkwål ey för Rätten then

then dag han warder förebruden/ey heller inskickar någon som om hans Laga Förfall sansfärdeligen witna kan/hwarcken förste/andre eller tredje gången han ståndt är/böte hwarje gång tree Daler til Iwestiptes/Måls-ägandom och Rättenom: Och blifwe Saken icke thes mindre ther effter företagen/och aff the Skåål skärskodat/ som Åkäranden tå teer och framwijser. Göre samma Skåål fyllest/effter thy Saken är til/ så at han medh gilla Breeff eller Wittne sin Talan Lagligen bewijisa kan/gånge tå Dom ther i/ och hafwe Swaranden ingen Macht then ytter-
 mehra at qwälja/ utan han innan Rätt och Åhr/och medh Wittnom betyga kan/sigh samme Förfall hafft hafwa: Tå han til Åkäranden all skåligh Omkostnat och Skadestånd först betala/ och sedan må hörd blifwa/ther han så begår. Nu äro halfft och ey full Skåål å Kärandens sijda/ hafwe ån tå Rätten Wåld at inrymma och ställa then twistige Saken i Kärandens Händer/och under thes Wårjo/ eller och låta honom full Pant ther före Lagligen tilnåtas/ lemnandes Swaranden Tijdh Rätt och Åhr at winna then igen/ om han gitter. Men sinnes Kärandens Skåål aldeeles ogille/ tå bör ey heller Swaranden medh något betungas/ medan sielwige Saken swarar för honom i the Fall.

§. 1. Nu kommer Swaranden tilstådes/och Åkäranden blifwer vthe Förfals löds/ böte han lijka som Swaranden/ och hafwe ingen Macht wijdare at stånna i thet Måhl/för ån han skåligen förnöijer Swaranden then förorsakade Omkostnad/sampt ställer honom Borgen til Sakens Utthförande.

§. 2. Försummas Stånmodagen aff bågge/ så at hwarcken Käranden eller Swaranden sigh insiåna låta utan Förfall/ ware både salne til then Deel aff Böterne som Rätten tilkommer/ men the sin emellan qwitte medh hwar andre.

§. 3. Hwad om tree Stånningabudh här ofwan förmålt är/ thet skal och om ett vara förståndet/ när thet eena är i ställe för alla tree/ och altjä peremptorie, som man kallar/ inråttat/ så til Böterne som annor Effterfolgd: Slijk Stånning gifwes altijdh vthi Öfwer-Rätt/ men tillåtes ock vthi Neder-Rätten at brukas/ när man weet Swaranden vara närwarande/ och Saken är så wulin/ at hon ingen Dröggmåhl tohla kan.

Om huru främmande Mån må stämmas.

Nu then som tillkåres och förebiudes främmande å Orten/så at han för flychtigh skäligen hållas må/tå hafwe Akåranden icke allenast macht at låta anaanma hans Egendom vthi Pant och Beslagh/vtan och/ther intet Godz fins/honom sielff Bysättia/ til thes han får Borgen för sig til Sakens Uthförande. §. 1. Nu är then Främmande sielff intet tilstådes/vtan allena Godz hans/ låte tā taga Godzet i Beslagh/ och stämme sedan Uganden ther å til Rätta: Thet är Lagliga ståndt/så framit samma Måhl icke är tilförne anhängigt giordt i an- nor Rätt.

VI. Cap.

Om then Stämde förmeenar sig en böra swara.

Förmeenar then Stämde sig icke wara plichtigh at swara i thet Sinn/vtan ifrån samme Rättegång skäligen böra och kunna frij- kallas/ware icke thes mindre skyldigh at möta för Rätta/ och siina Skåål tee låta; Och stände så til Rättens Uthslag/ om han swara eller och ther ifrån frijas skal.

VII. Cap.

Om Parternas Inlagor.

Nu mötas bägge Parterne åth/ och willia Rättegång börja/ an- tingen sielfwie eller genom theras Umbudzmån och Fullmächti- ge/ tā skole the strax i sine förste Inlagor tee och frambåra alle the skåål och Bewijs/som the hafwa kunna hwar å sin siida; Och ware them se- dan icke tillåtit mehra skrifteligen at inläggia/vtan thes höggre Wij- dertorff: Men mundteligen åge the altijdh at förhöras/ antingen the sielfwia thet begåra/ eller och Rätten allena sådant til Underrättelse skee låter.

VIII. Cap.

Om Wittnesmåhl.

Rommer Wittnesmän vthi Saken på någon therä sijda/ så skal först effterfrågas om the sielfwe äre Wittnesbäre/ eller och then eene Parten för Wänskap/ eller then andre för Fiendskap skaligen misstänckte: Förty sådane måge icke wittna. Du kastar någon therä Parten tolikit före/ men then som wittna skal neekar ther til/ stånde så til thens Bewijs som förestastar/ och blifwe thens andras Wittnesbörd icke thes mindre affhörd til wijdare Bestedh. §. 1. Alle Wittnen skole i gemeen vthi sielfwe Rätten ther Saken hänger/ affhöras/ ther the så när til hand; äre; Utan the Laga Förfall eller thes högre Hinder hade/ som them at förekomma förhindra kunde. Du äre Wittnen frånvarande och annorstädes boende eller wistande/ läggie så sitt Wittnesbörd aff hoos Rätten/ ther vnder the höra/ och then samme skicke thet sedan in til rätte Domaren i Saken. §. 2. Wittnesmän skole först Gedh gånga/ förr än the wittna/ at the Sanningen vppenbara/ och intet döllia wele eller skole/ aff alt thet the wetta/ om thet Mähl. Ther äger Wederparten stämmas til/ at han när wara/ Gedh åhöra/ och sin Nöd torffst ther widh förebara må. §. 3. Sedan skole the särskilte ransakas/ så at ingen hörer hwad then andre wittnar/ effter the Puncter och Frågor/ som antingen Parterne vpgifwa/ eller och Rätten sielff nödigt pröfwar; Och böre the i synnerheet granneligen frågas/ huru och aff hwad Medel the kunna wetta thet the wittna/ om the sielfwe hafwa warit ther hoos/ antingen bedne aff bägge eller een therä Parten/ eller och elliest affen Händelse tilkomne; Eller om the sådant aff androm hördt hafwa: Ty aff slike Omständigheeter leetas rätta Sanningen bäst vth. §. 4. Hafwer man ännu ingen Rättegång medh någon/ men fruchtat lijkwäl at Twist må vpkomma/ så må man icke thes mindre til Sanningens Styrelia/ och en fast Underrättelse aff Sakens rätta Förlopp/ låta sine Wittnesmän affhöra/ särdeeles när man för theras Alderdom/ Bortreesa eller andre Fall wijser så Nödth wara; Dock at ther medh Lagligen vmgås/ som företald är.

IX. Cap.

Om Breeff och Skrifftelige Bewijs.

Alle Breeff och Skriffter som i thenna Sid-Lagh nämde äre/ the skole

skole så vprättas/som här om hwar therå för sig stadgat finnes/än the för Rätta gälla skole. Åstundar någon ther större Säkerheet å/ bedie ther tvåanne Wittnesmän til/ eller någon Eedsworen Skrifware/ som öfwer Handlingen när wara/ och then i alle anhörigas Åsyn til Stadfastelse vnderskrifwa måge. The same åga sedan wittna hward handlat war/ om Twist ther i vpkommer. §. 1. Eensidige Skriffter/ther ey mehr än en allenas Underskrift är/ böre icke hafwa Krafft något at bewijisa/än allenast emoot then/som them vnderskrifwit hafwer/så wijda the Laglige/richtige och reene besinnas. §. 2. Ingen Utskrift skal i någon Rätt gälla/ medh mindre then medh sådane Wittnen är stadfastat/ som intet medh Skåål kan säijas emoot. §. 3. Drages någon Skrift fram til Bewijs/som vthi samma Saak wijser på någon annan/ther skal ey dömas effter/för än then andre som wijses på/tillijka förefommer. §. 4. Förneekar någon sin Hand/ och blifwer sedan tilwunnen thet emoot sitt bättre Bett giordt hafwa/ ware förfallen til dubbelt så mycket/som han elliest i Krafft aff samma Skrift hade skyldigh warit.

X. Cap.

Om thet Fall/når een Saak drages ofskäligen i Widlyffrigheet emoot klare Bewijs.

Nu kärer någor til annan/och kan strax medh klara Bewijs binda then til Sakena/som han kärer til/ antingen medh full Wittne eller Laggille Breeff/ eller förmedelst sielfwe Swarandens Laga Bekännelse/eller bägge Parternas giorde Förlikning/eller en theras gångne Eedh/ eller gode Måns/theras som Parterne thet hafwa sktit vnder/fälte Uthslag; Och then åkåris/wil sig ån tå ther aff icke råtta låta/vtan söker ofskäligen at draga Saken i Widlyffrigheet: Tå hafwe Rätten Wåld/at aff hans Penningar eller annor Godz och Egendom/så mycket i Nwarstad döma och anamma låta/som Twisten fordrar och wård är. Samme Penningar/Godz och Egendom må sedan Kåranden lyffta och til sig taga/ther han Borgen ther före ställer/ at han them fullt medh Rånta åter lesiwæra skal/ i Fall/ Domen sedan gingo

gingo honom änteligen emoot: Och stände Swaranden fritt at drij-
wa Saken ther hånnt/het bäst han kan och förstår. Dock hafwe ingen
Macht at wädja emoot thet som sä i Nwarstadh dömd och anammnat
blifwer.

XI. Cap.

Om Bysättning eller Beslagh aff Godz/ som kallas Arrester/ och theras Borgan.

Bäter man Bysättia någon eller taga hans Godz i Beslagh/ wa-
re skyldigh thet näste Rättegångz Dag thet effter at fullfölia.
Gör han thet icke/böte tolff Daler/til Trestiptes/Måhlsägandom/Ro-
ningenom och Stadenom/och then Bysatte blifwe löds gifwen. Ey
må någon Man eller hans Godz Bysättias för eenahanda Saak
mehr än tree gånger; Och om han som kärer/icke förer sin Rätt vthi
the sanne Sängerne/böte för hwart sinn som sagdt är/och hafwe al-
drigh oftare macht at tala på samma Saak. §. 1. All Bysättning
aff Man eller Godz må medh Borgen löds göras: Och sware sielff
Borgans-Man til Saken/ther Man eller Godz/som han vthborgade/
icke komma tilstådes/eller aff honom återställas kunna. §. 2. Nu
kan Man som Bysätties sielff icke Borgan få/lägge ther å sin lijfliga
Eedh aff/ och hafwe så macht och Tilstånd/at borga med sielff sins Ee-
de/at han tilstådes blifwa skal; Utan han wahnrjchtat woro.

XII. Cap.

Om Skepsmåhls Främjande til ändskap.

Nle Skepsmåhl/som förekomma/ skal Rätten til ändskap främja/
som thet görligast wara kan/ och intet gifwa någon thera Parten
något Upskoff/ utan så wijda thet til något Bewijs Inhåmtande/eller
för annor nödigh Orsaak skul änteligen see måste. Ther ibland skal
och thet Måhl först främjas/ som effter Sakens Bestaffenheet minst
Drögzmåhl lijda kan. Särdeles hafwe Borgmästare och Rådth in-
gen macht någon Saak at vpskiuta öfwer tridie Rådstuswudagh/ eff-
ter thet Parterne Laga Dom aff them bedes hafwa/aldeles som i thet
Trettonde Capitlet aff Rådstuswudagen för stadgat är/ och här
nu förnyat blifwer.

Om Domar/Rättegångz Omkostnad och Stadestånd.

Du hafwa Parterne til Doms slutit/ tå äge Rätten heela Twisten medh thes Bewijs noga öfwerläggia/ och alt thet stridigt warit hafwer så tydeligen sammansatta och affdöma/ at Parterne i thet Mähl måge wara äthskilde/ och ické Behoff göras/ at the om wijdare Förklaring ansökia/ mycket mindre ny Twist om thet samma börja måge. Then som tå Saken in för Rätta förlorar/ skal altijdh wara skyldigh at betala Omkostnaden som på Rättegången använd är/ til then Domen winner; Dock at Rätten thes Räkning först öfwerseer och then så lindrar/ som thet billigt pröfwat kan. Finnes och någon hafwa aldeeles ofkåligt dragit een Saak för Rätta/ antingen at Råranden obewijsligen klagat/ eller then åkåris/ ické tilböriligen sikh rätta låter/ en sådan äger thes utan fällas til alt thet Hinder och Stadestånd/ som Wederparten kan wijsa Skåål til; Ja och thes utan medh Straff beläggias/ ther han thet aff Argheet och Ondsko finnes giordt hafwa.

XIV. Cap.

Om Wådjande.

Menar antingen Råranden eller Swaranden sikh Skåål hafwa/ at en nöijas äth förste Doom/ hafwe tå Wåld at wådja under högre Rätt/tagandes then Tijdh och fleere Wilkor i acht/ som vthi Wadh/hwar å sin Ort/ achtas och öfwas plåga/ och stånde i Rättens Macht/ som wådjas ifrån/ at läggia then wådjande Parten wijs Tijdh före/ som Saken är til/ uman hwilken han sitt Wadh/widh högre Rätten anhängia skal/ ån han thet til gode niuta wil; Dock at altijdh ické längre Tijdh ther til sättias må/ ån thet som kortast/ effter hwar Ortz Afflågenheet/ kan behoff göras. §. I. Moot Upskoffz Domar/ som allenast til Sakens Bestämjelse fällas/ och ické hafwa någon Krafft eller Egenkap til at ånda Twisten/ må ingen wådja; Utan honom/ antingen på hans Åhra/ eller sielfwa Saken/ thes större Förfång ther aff tilwåra skulle.

Om Domars Fullbordan och Vthsökande.

Alle Domar som affsäjas/ skal altijdh Parterne wis Tijdh aff Rätten föreläggias/ innan hwilken the skole wara plichtige at fullgöra och effterkomna/ thet the blifwa dömda til. Blifwer sedan moot samma Doom icke wädjat/ eller Badh/ som skee kan/ gifwes öfwer eller försünias/ så at Domen för fast och ständande achtas bör/ och Parterne lijfawäl honom i then Tijdh them föresatt är/ icke fullkomna/ ware tå Wederbörande/ som thet å Embetes Wägnar tilbör/ plichtigh at förmedelst Laga Twång/hålla then Saakfälte ther til/ och innan näste otta Dagar/ effter förelagdan Tijdh/ sökia thet alt Lagligen vth/ som Domen innehåller och förmår/ medh mindre the sielswa willia swara och stå för Saken/ ther Skuld hoos them finnes.

XVI. Cap.

Om Penninga Wårde.

The Penningar/ som til Böter eller hwarjehanda annat i thenna Siö-Lagh nämde finnas/ skole alla förstås aff godt Swenstt Silfwermynt/ sampt ther effter måtas och vthgöras.

Hår ändas Siö-Lagen.

Förteckning

På alle the Balckar och Capitel/ som thenna
Siö-Lagh hwart effter annat innehåller.

Skepmanna Balck.	Pag. 1	Om Skepare Rätt/ och Bötens Uth-	
S Om Skepares Antagning och		sökiande/	12
Skepsfolcks Stådiande/	2	Om Skepare Ombyte på Reesan/	13
Om Skepsfolcks Gående om Bord/	2	Om Skepsfolcks Afslöning/ och	
Om Skepsfolcks förblifwande i Skep	2	Skeps Lofande/	13
Om Skepsfolcks Förblifwande i		Om Deelo Skepare och Skepsfolck	
Tiensten/	3	emellan/	15
Om Skepsfolcks Bråkiande i Förtijd	4	Om Skepare Gedh/	15
Om Styremåns och annor Skeps-		Om Skeps Fridh/	15
folcks Odugelighet/	4	Skep-Lego Balck.	Pag. 16
Om Skepsfolcks Plicht wid Godz La-		Om Affhandlingar wid Skep-Lego/	16
stande/eller anor Skeparens Budh/	5	Om hyrt Skep at bort hyra/	17
Om Skepsfolcks Lödn och Plicht/ när		Om Sommar-Hyra/	17
Skep är Segelfärdigt/	6	Om Godz tager Skada i Skep wid	
Om Skepsfolcks Friiheit i Gåldsaker/	7	In- och Uthlastning/	17
Om Skepsfolcks Förning/	7	Om Frachtat Skep ey lastas/	18
Om Skepsfolcks Maat-Reedning/	7	Om Förteckning på hwar Skepslast/	19
Om Skepsfolcks Siukdom och Dödh/	8	Om Ligge-Dagar/	20
Om Skepares Plicht/när Dödmähl		Om Spannemähls Last/	20
händer/	8	Om Hinder i Skeplego/the aff högre	
Om Skepsfolcks sargande och botande	9	Hand komma/	20
Om Skeps Barberare/	9	Om Uthseglande til Siös/	21
Om Skepsfolcks Dobbelt/	10	Om Fracht/när Skeparen sätter Godz	
Om Skepsfolcks Ahtsamheet i Skep	10	whr thet legda Skepet i ett annat	21
Om Skepares Plicht widh bewårde		Om Fracht/när Skep lijder Siöndd/	22
Skep/	11	Om Fracht för Boskap/	22
Om Skepsbåth och annor Redskap/	11	Om Skeps Loffande/	23
Om Förbud aff Skepsfolcks döpfung	11	Om Skepares Ansvar för ansför-	
Om Skepsfolcks Tråtor och Slagz-		trodt Godz/	24
mähl/	12		Om Re-

Register.

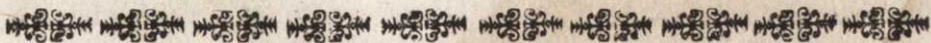
Om Redarnes Ansvar för Skeparen	24	Om Skepare Plicht/sampt Ordning	
Redare Balck.	Pag. 25	widh Bårgande/	35
Om Skeps Timbring/	25	Om Bårgelödn/huru stoor then bör	
Om Redares Förskott och Skyldig		wara/	36
heet ther till/	26	Om Skeps Fynd/huru thet bör fun	
Om Skeparens Räckenkap/	26	nugas/ och thera Straff som thet	
Om Redare Rådslagh och Slut/	27	döllia/	36
Om Skepslös Sälning och Lösning/	27	Om Wårteku ther Braak lemnae/	37
Om Godz/som Redare eller Skepa		Om theras Straff/som Skepsbrott	
re lasta i theras egne Skep/	28	tillskynda/	37
Om Legosom Skepare allena tilkomer	28	Om Ledsgare/thera Plicht och	37
Om Skeparens Ansvar för Skep och		Straff/	37
thera Redskap/	29	Om Skada som Skep tilfoga hwar	
Om Skepare Tilz och Affsättning/	29	andra i Hampn eller öpen Sid/	38
Bodmeri Balck.	Pag. 29	Om Skada som hwar sielff bder/	39
Om Bodmeri Fajra på Skep och		Om Skada man gör medh Willia	
Godz/	30	på Skep eller Godz vthi Sidnödh/	
Om the Fall/når Bodmeri och annor		hwilken kallas Haweri/	39
Besvär på Skep och Godz enom		Om Godz kastas/som är intaget öf	
Skepare tillåtes/	30	wer Lasten och Legone/	40
Om Bodmeri stiger öfwer Skeps		Om Skada som Skepet eenskytt	
Wårde/	31	händer/	41
Om Reesän ändras sedan Bodmeri		Om åthskillige Händelser/som skee	
är giordt/	31	widh eller effter Kastande/	41
Om Bodmeri Betalning/	32	Om Råån/Dråp och Saramåhl/	42
Om Wijte/i fall/Bodmeri en betalas/	32	Om Affskeping i små Fabrtygh/thes	
Om Pantens Förlorande/och Öfwer		Lego och Skada ther wid tima kan/	43
skott aff annat Godz/	33	Om Deelo widh Kast och Gåldande/	43
Om Bodmeri Breeffs Förmon/	33	Om Ledsgare Lödn/Baakpenningar/	
Om Bijlbreeff och thera Förmon/	33	och andre små Omkostningar/	44
Siöskade Balck.	Pag. 34	Försäkringz Balck.	Pag. 44
Om Konungens och Cronones Rätt		Om Försäkringars Slut i gemeen/	
i Skepsbrott/	35	som kallas Assurans/	45

Register.

Om Försäkringa Breeff/som kallas		Ammiralstaps Balck. Pag. 54
Policer/och thera Måklare/	45	Om at Skepare skola wårja sigh/ 55
Om Försäkrarens Plöcht/	46	Om Ammiralstap/ 55
Om the Personer/hwilka medh För-		Om sätt/huru Ammiralstap göras skal/ 56
säkringar måge omgå	47	Om Wårdering aff Skep/ Goz och
Om hwad Godz/och huru högt hwar		Stycken/ 57
thera må försäkras	47	Om Feldz Förande/ 57
Om Sweek/ som widh Försäkrande		Om theras Straff/som intet göra/eller
torde vnderlöpa/	48	och öfwer gifwa girodt Ammiralstap/ 57
Om then Jahra en Försäkrare bör		Om Skada/som vnder Ammiralstap
swara til/	49	sker/ 58
Om Försäkring som görs sedan Skep		Om Prijsen och thes Deelning/ 58
är i Siön/eller Skada hånd är/	49	Skepmåhla Balck. Pag. 58
Om Reesan ändras emoot Försä-		Om i hwad Rätt sådane Skepmåhl
kringz Brefwet/	50	skole vptagas/ 59
Om Tijender som inkomma aff försä-		Om Rårande ock Afslagare/ 59
krat Skep och Godz/	50	Om Stämningz Uthfordran/Förrät-
Om Försäkringe Löuens Erlaggiande	50	tande/Wårckan och Bewijs/ 60
Om skada händer/ huru then skal		Om Stämningz Försittande/ 60
betalas	51	Om huru främmande Mån må
Om Tijden/inom hwilken ett Skep åth-		stämmas/ 62
skillige fall må hållas för förlorat/	51	Om then Stånnde förmeenar sigh en
Om Skeps Wårdering/tå thet för-		böra swara/ 62
gås effter een lång Reesa/	52	Om Parternas Inlagor/ 62
Om Försäkringe Löuens Åter gif-		Om Wittneemåhl/ 62
wande/	52	Om Breff och Skrifftelige Bewijs/ 63
Om Försäkringz Upsägelse/i fall/För-		Om thet fall/ när een Saak drages o-
säkraren seelar och en orekar betala/	53	skäligen i Widlyffti gheet emoot
Om Laga Tijdh at tala på Siöskador		klare Bewijs/ 64
och Försäkringar/	53	Om Bysättning eller Beslagh aff
Om Försäkringar til Landz och		Godz/som kallas Arresten och the-
fristt Watn/	54	ras Borgan/ 65
Am-		Om Skeps-

Register.

Om Skepmåhls Främjande til	Om Wådjande/	66
Andskap/	65 Om Domars Fullbordan och Uth-	
Om Domar/Rättegångz Omkost-	sökiande/	67
nad och Skadestånd/	66 Om Penninga Wårde.	67

LISTA

På the Ting som thenna Siö-Lagh innehåller/
 effter A B C författat:

Skm.	} Betyder }	Skepmanna Balck.
Skf.		Skep-Lego Balck.
Rb.		Redare Balck.
Bb.		Bodmeri Balck.
Sfb.		Siöskade Balck.
Fb.		Försäkringz Balck.
Am.		Ammiralstaps Balck.
Skb.	Skepmåhla Balck.	

Talet näst effter/betyder Capitlet i hwar Balck som andrages.

A.

Affhandlingar. Sedel Skriffter.
 Affskriffter/huru the skole gälla i Rättegång/ Skb. 9. s. 2.
 Ammiraler vnder Ammiralstap/ Am. 3.
 s. 1. Theras Föråhring/ Am. 3. s. 5.
 Ammiralstaps Omkostningar/ Skb. 17.
 Am. 3.
 Ammiralstap skole nödwändigst göras/
 Am. 2. och 6. Huru the skole slutas/ Ibid.
 s. 1. Huru the vprättas/ och om theras
 Utgift och Upbörd/ Am. 3. Huru Wår-
 dering aff Skep/ Godz och Stycken skole
 skee/ Am. 4. Må ey öfvergifwas/
 Am. 6.

Anckar vthläggies med Dobber/ Skb.
 3. s. 2.
 Anckares Låge/ Skb. 8. s. 4.
 Anckarestrang kommer i Haweri/
 Skb. 12. s. 2.
 Ansvar Skeparens för anförtrödt.
 Godz/ Skf. 15.
 Ansvar Redarnes för Skeparen/
 Skf. 16.
 Ansvar Skeparens för Skep och theras
 Redskap/ Rb. 8.
 Arff effter Siöfarande Måns Dödz
 fall/ Skm. 13.
 Argheet i Rättegång straffas/ Skb. 13.
 Arrester

Register.

- Arrester gifwa rätt at stämna Främmande til Rätta/ *Stb.* 5. §. 1. Lösas medh Borgen/ *Stb.* 10. och 11. Huru the åga fullföllias/ *Ibidem.*
- Affwans/ södt Försäkring.
- Affwadör/ södt Försäkrare.
- Affwera/ södt försäkra.
- B.
- Baakpenningar/huru the beräknas/ *Stb.* 17.
- Banskap/ södt Ceder.
- Barbari Stranden/ *Fb.* 8. och 13.
- Barberare på Skep/ *Stm.* 15.
- Baarlast kastas ey på förbudne Orter/ *Stm.* 24. §. 3.
- Begrafning aff Siöfolck/ *Stm.* 12. §. 1. När then räknas i Haweri/ *Stb.* 11. §. 1.
- Beslagh aff Skep/ *Stk.* 9.
- Beslagh aff Godz/ södt Arrester.
- Bestick eller Mått aff Skep som timbras/ *Nb.* 1.
- Betalning aff Bodmeri/ *Bb.* 5. Aff Affsurerat Skep eller Godz/ *Fb.* 12. 13. och 14.
- Bärgning/huru then skal skee/ *Stb.* 2.
- Bärgelödn/ *Stb.* 2. §. 2. Huru stoor then tages/ *Stb.* 3.
- Bärgat Godz må ey deljas/ *Stb.* 4.
- Bärgelödn affdrages i Haweri/ *Stb.* 13. §. 3. 4.
- Bewijs/ södt klara Bewijs.
- Bijlbreeff hwad the äre/ och the ras Förmon/ *Bb.* 9.
- Bisfittiare i någon Siö-Mått/ må ey försäkra/ *Fb.* 4.
- Bodmeri hwad thet är/ *Bb.* 1. När thes Jahra börjas/ *Ibid.* När Skeparen om tillåtes thet at ingå/ *Bb.* 2. Och til hwad Deel/ *Ibid.* §. 1. Må ey gå högre än Skeps Wårde/ *Bb.* 3. Häfftar på Skeparen/ när Panten omkommer aff hans Wallande/ *Bb.* 4. §. 1. Huru thet skal betalas/ *Bb.* 5. Ches ansatta Wijte/ *Bb.* 6. Förloras när Panten omkommer/ *Bb.* 7.
- Bodmeri Brefs Förmoner/ *Bb.* 8.
- Borgen til Sakens Uthförande/ *Stb.* 4. §. 1. och *Cap.* 5.
- Borgen som komer i Haweri/ *Stb.* 14.
- Borgen löser nedsatte Penningar vhr Rätten/ *Fb.* 12. §. 1. Frijar vhr Qwarstadt/ *Stb.* 10. Löser alla Arrester/ *Stb.* 11.
- Borgen affläggies med Sedh/ *Stb.* 11. §. 2.
- Borgmästare och Rådth vptage alle Skepmähl/ *Stb.* 1. Och främje them til Andskap/ *Stb.* 12.
- Beskaps Last/ *Stk.* 13.
- Breff/ södt Skriffier.
- Brint störré än Skeparen må slijta/ *Stm.* 22.
- Bysättning aff Skepsbetiente och the ras Godz/ *Stm.* 9.
- Bysättning til Stämning/ *Stb.* 5. södt Arrester.

Riſtiſter.

- Byſſeſtytter/ Skm. 18.
 Bååt/ Skm. 19. ſöök Liffare.
 Bågmån/ ſöök Skeps- eller Siöfolck.
 Böter för Skepare/ ſom antager Skeps-
 folck i Tidjd/ Skm. 1. §. 2.
 Böter för Redare/ ſom thet tillåta/
 Skm. 1. §. 2.
 Böter för Siömån/ ſom ické gå om
 Bord i Tidjd/ Skm. 2.
 Böter Skepsfolcks/ ſom oloſiwandes fa-
 ra aff Skep/ Skm. 3.
 Böter en Skepsbetientes/ ſom öfwer gif-
 wer ſin Tienſt/ Skm. 4.
 Böter en Skepares/ ſom förſummar ſin
 Plicht widh Dödmåhl/ Skm. 13.
 Böter för Dobblande/ Skm. 16.
 Böter för Dachtsamheet/ Skm. 17.
 Böter när Skepsbååt och Redſkap
 brukas oloſiwandes/ Skm. 19.
 Böter i Tråtor/ oq wadis Ord/ och
 Slagzmåhl/ Skm. 21.
 Böters Uthſökande aff Skeparen/
 Skm. 22.
 Böter Skepares/ ſom Skepsfolcks
 Hyra förhåller/ Skm. 24.
 Böter ſom gifwas när Certepartier
 förſummas/ Skl. 1.
 Böter Skepares/ ſom timbrar Skep
 orätt/ Rb. 1.
 Böter Skepares och Redares ſom Rå-
 kenſkap förſitter/ Rb. 3.
 Böter Skepares ſom förſummar anta-
 ga Ledſagare/ Sfb. 7.
 Böter Måklares ſom ſtälla orätta Po-
 licer/ Sfb. 2. §. 1.
 Böter theras ſom oloſiwandes affirera/
 Sfb. 4.
 Böter theras ſom förſakra Fiende Godz
 eller Skep/ Sfb. 5. §. 1.
 Böter Skepares ſom intet gör/ eller öf-
 wergifwer giordt Ammiralſkap/
 Am. 6.
 Böter thes ſom Stämning förſitter/
 Skb. 4.
 Böter thes ſom låter Arreſter oförſölg-
 de/ Skb. 11.

C.

 Cajutan/ Skm. 17.
 Canalen/ Am. 3. §. 4.
 Certepartie, hwad thet är/ Skl. 1.
 Cronans Tienſt bryter Skeplego/
 Skl. 9.
 Cronans Rätt i Skepsbrott/ Sfb. 1.
 Elenodier ſole vptållias när Kaſt ſkal
 ſkee/ Sfb. 10.
 Elenodier ſom man frålsar hoos ſigh i
 Siönddh/ komma ey i Haweri/
 Sfb. 13. §. 6.
 Elenodier i Affurans/ Sfb. 2.
 Egnoscementen/ hwad the äro/ Skl. 1.
 Compromiſſer/ ſöök Uthſlagh aff gode
 Mån.

D.

 Deelo/ ſöök Twiſt.
 Deelning aff Priiſer/ Am. 8.

E

Rettister.

- Diumpheet aff Skep kungjörds Ledfaga-
 rom/ Sfb. 7.
 Dobbel förbiudes/ Skm. 16.
 Dobber huru then skal vthläggias/
 Sfb. 8. §. 2. 3.
 Domar falne vnder främmande Här-
 skap äre ogille/ Skm. 25.
 Dom på Certepartier och Cognosce-
 menter/ Skl. 1.
 Domar huru the fallas och ställas skole/
 Skl. 13. Huru ther emoot wäd-
 jes/ Sfb. 14. Huru the skole full-
 bordas och vthlöckias/ Skl. 15.
 Domar i Nwarstads/ Sfb. 10.
 Domare må ey försäkra/ Fb. 4.
 Druckenheet/ Skm. 14. och 17.
 Dödmähl aff Siöfolck/ Skm. 12.
 §. 1. Och andre Siöfarande Män/
 Skm. 13.
 Döllies bär gat Godz/ straffas som
 Luffwerij/ Sfb. 4.
 Döpnung aff Skepsfolck förbiudes/
 Skm. 20.
- E.**
- Eedh räknas ibland klare Bewijs/
 Sfb. 10.
 Eedsworen Skrifware/ Sfb. 9.
 Eedh som Wittnesmän göra/ Sfb.
 8. §. 2.
 Eedh som Skepare skole göra/ Skm.
 26. Kb. 3.
 Eeder rättas aff Skeparen/ Skm. 22.
 Eedh gäller intet i Försäkring/ Fb. 1.
- Fedeligh Borgen/ Sfb. 11. §. 2.
 Feld achtas i Skep/ Skm. 17.
 Feld förbiudes vthi the Orter/ som
 Skepsleedh framligger/ Sfb. 6.
 Feld föres om Mattetijdh aff Amnis-
 ralskap/ Am. 5.
 Eensidige Skrifthers Krafft til Be-
 wijs/ Sfb. 9. §. 1.
 Esping/ Sfb. 19.
 Europa/ Fb. 8. och 13.
 Execution aff thet dömd år/ Sfb. 15.
- F.**
- Faat frifft Watn må en Båghman föra
 medh sigh/ Skm. 10.
 Fahra för Kriijgh och Siö-Rösware
 tillåter. Skeparen Orlofwa sitt
 Skepsfolck/ Skm. 5. §. 2.
 Fahra som en Försäkrad sielff löper/
 Fb. 5. §. 2. 3. Som en Försäkrare
 bör swara til/ Fb. 7.
 Fahrtygh/ söck Liktare.
 Fattige Siöfarande munta Trediedes-
 len aff äthskillige Böter.
 Feel wijsas genom Protest/ Skl. 5.
 §. 2.
 Fiende Skep eller Godz må ey försä-
 kras/ Fb. 5. §. 1.
 Fiscal äger Aklagan ther ingen annan
 år/ Sfb. 2.
 Flottan swarar til all then Skada som
 händer vnder Naturalskapen/ Am. 7.
 Flychtige må arresteras eller Bysät-
 tias/ Sfb. 5.

Register.

- Johrmån huru the må låta försäkra/ Förlie/ södt Amiralsskap.
 Jb. 18. §. 1.
 Folck skal först bärgas i Skepsbrott/ Försäls Wittne/ Stb. 4.
 Sfb. 2. Förlaring på Domar/ Stb. 13.
 Fullmächtige/ Stb. 7. Förlinjning tillåtes Parter som twista/
 Frachter skole slutas skriffeligen/ Stk. 1. Stb. I. §. I. Räcknas ibland kkaar
 Frachtare Macht öfwer ett frachtat Bewijs/ Stb. 10.
 Skep/ Stk. 2. Försäkning skal slutas på Sätt och wijs
 Fracht huru then skal betalas/ när Ske- som i Försäkningebalcken föreskrifves
 pet lastas eller förgås/ Stk. 5. §. 1. 2. Jb. 1. Til hwad Undeel/ Jb. 5.
 3. 4. Och när Hinder i komma aff hö- Försäkninge Breeff/ södt Policer.
 gre Hand/ Stk. 9. §. 1. 2. 3. Försäkrare Plicht och Förbindning/ Jb.
 Fracht betalas ey när Skep lijder Siö- 3. Hwilke the måge wara/ Jb. 4. Sko-
 nödh/ Stk. 12. §. 1. Sfb. 2. §. 1. le ey bruka något swect/ Jb. 6. Hwad
 Fracht när Skeparen sätter Godz et vhr Skada och Fahra the skole swara til/
 thet legde Skepet i ett annat/ Stk. 11. Jb. 7. Huru the skole betala när Skad-
 Frachtares och Skepares inbördes För- da händer/ Jb. 12. och 13. och 14. Om
 bindning/ Stk. 12. §. 3. 4. han feelar/ Jb. 16.
 Fracht för Bostkap/ Stk. 13. Försäkning huru then må göras sedan
 Fracht när Redare eller Skepare lasta Skep är i Siön/ eller Skada är handt/
 Godz i thetas egit Skep/ Kb. 6. Jb. 8. Thes Upsäjelse när Försäkra-
 Fracht för Guld/ Silfwer/ Penningar/ re feelar/ Jb. 16.
 Juweler/ huru then deelas emellan Försäkninge Penens Erlaggiande/ Jb.
 Redare och Skepare/ Kb. 7. 11. Thes Atergifswande/ Jb. 15. Hu-
 Fracht aff lastat Godz/ Sfb. 13. §. 1. 2. ru ther medh förhålles när Försäkra-
 Fracht må ey försäkras/ Jb. 5. ren feelar/ Jb. 16.
 Främmande huru the skole skänkas/ Stb. 5. Försäkningar til Land och friskt Watn/
 Främmande må ey lägga Swenske Jb. 18.
 Skep om Bord/ Am. 1. Försäkrat Godz är fördärsweligit Jb. 13
 Frij Förming blifwer ey tillåten Skmj 0 Förteckning som Skepare skal hålla på
 Fridh i Skep/ Skm. 27. sin Last/ Stk. 6.
 Frågor som Wittnen föreställes/ Stb. 8. §. 3. G.
 Fynd/ södt Skepsfynd. Gifftermähl frijar en Skepsbetiente
 från antagen Dienst/ Skm. 4. §. 1. L ij Gode

Register.

Majorer vnder Ammiralshæper/Am. 3.
 S. 1.
 Mast kommer i Haweri/ Sfb. 10. och 12
 Mundtlighe Slut i Försäkringar öf-
 wer Land och friskt Watn/ Fb. 18. I
 Ammiralshæper/ Am. 2. S. 1.
 Mundtlighe Förhör Parterers som twista/
 Sfb. 7.
 Mynt huru thet förstås i Sid/Lagen/
 Sfb. 16.
 Måtlares Plight och Löden widh Poli-
 cers Stållande/ Fb. 2. S. 1.
 Måtlare må sielff ey försäkra/ Fb. 4.
 Skole anteckna hwad Tijender inkomna
 aff försäkrat Skep eller Godz/ Fb. 10.
 Måhlsägande Rätt at lära/ Sfb. 2.
N.
 Namn aff Försäkraren tecknas i Poli-
 cer medh hans egen Hand/ Fb. 2. S. 2.
 Nå ey vthplånas utan samptligas
 Samtyckie/ Fb. 3.
 Nedsättiande aff Penningar i Rätten
 när Försäkraren dröijer medh Betal-
 ning/ Fb. 12. S. 1.
 Nåås ther Döpning öfswas/ Skm. 20.
O.
 Officerare, Skm. 2. och 5. och 10. och
 22. och 24.
 Ohöfwißt Ord/ Skm. 21.
 Olofswandes Godz inskupas/ Sfb. 11.
 Olycka bör ey vndgällas/ Sfb. 9. 12.
 Ombyte aff Skepare/ Skm. 22.
 Omkostnadt draget aff Redare effter
 hwars Lott/ Sfb. 16.

Omkostnadt aff Liktare/ Sfb. 15.
 Omkostnadt aff Baatpenningar/ Am-
 miralshæp/ och annat smått/ som Godz
 allena drager/ Sfb. 17.
 Omkostnadt i Rättegång/ betalas aff
 then Stämning försitter/ Sfb. 4.
 Then som förlorar Saken/ Sfb. 13.
 Omständigheteer widh Försäkringar/
 Fb. 8. S. 1. Theras Ransakan vphlsa
 Sanningen/ Sfb. 8. S. 3.
 Orwadies Ord/ Skm. 21.
 Ornad Såd/ Sfb. 8.

P.

Packars Innehåld vptäckias wid Sid-
 kast/ Sfb. 10.
 Pant i Bodmeri/ Bb. 1. thes Förloran-
 de frijar then Gåldstyilige/ Bb. 7.
 Pant som tages aff Swarande när
 Stämning försitties/ Sfb. 4. eller bez-
 gares/ Sfb. 5.
 Parter som twista/ måge wällia gode
 Mån/ Sfb. 1. S. 1. theras Inlagor för
 Rätten/ Sfb. 7. Blifwa Mundtligen
 hörde/ Sfb. 7. vpgitwer sielff the Pun-
 cter som wittnas skole/ Sfb. 8. S. 3. Ut-
 skillias genom Dom/ Sfb. 13. straffas
 som ofkäligen tråta/ Sfb. 3.
 Penningar som lånas på Bodmeri/ Bb. 1
 Penningar i Haweri/ Sfb. 19. S. 4.
 Penningar som man sielff hafwer på
 sig/ och frålsar vhr Sidnöd/ komma
 ey i Haweri/ Sfb. 13. S. 6.
 Penningar huru the assureras/ Fb. 2.
 Pen-

Register.

Penningar sättas i Rätten i Qvarstad
 Fb. 12. §. 1. Stb. 10.
 Penningar i Sid-Lagen/ huru the be-
 räknas/ Stb. 16.
 Peremptorië Stämning/ Stb. 4. §. 3.
 Poike/ södt Skeps-Poike.
 Policer/ huru the skole ställas/ Fb. 2.
 Nå en ändras/ Fb. 3. Eller ther emoot
 handlas/ Fb. 9.
 Priiser/ huru the förklarar och deelas
 må/ Am. 8.
 Protest, Stk. 5. §. 2.
 Puncter/ hwar öfwer Wittnen förhö-
 ras/ Stb. 8. §. 3.
 Pärlor i Haweri/ Sfb. 10.
 Pärlor i Assuranß/ Fb. 2.
 Q.
 Qvarstadh aff Skep/ Godz eller Folck/
 tillåter Skeparen orloswa sitt Skeps-
 folck/ Skm. 5. §. 2.
 Qvarstadh aff Penningar eller Godz i
 klara Saker/ Stb. 10.
 Qwittobreff/ som Skepare sigh må wår-
 jamed/ Skm. 22. §. 1. Nb. 3. Sfb. 7. §. 1
 R.
 Redare tinga Skepare/ Skm. 1.
 Redarnes Ansvar för Skeparen/
 Stk. 16.
 Redare skaffa Skeparen thet han behöf-
 wer/ Nb. 1. §. 1.
 Redarnes Förskott/ Nb. 2.
 Redare blijr owilligh/ huru han skal
 tvingas/ Nb. 2. Bb. 2. §. 4.

Redare skole öfwerwahra Skeparens
 Räkning/ Nb. 3. §. 1.
 Redare Rådslag och Slut/ Nb. 4.
 Redare äre frij/ när the afftråda Ske-
 pet/ Stk. 16.
 Redare wil sällia sin Skepslott/ Nb. 5.
 Redare wil leija sitt egit Skep/ Nb. 6.
 Redare sättie Skepare til och ifrån/
 Nb. 11.
 Reesekost kommer en i Haweri/ Sfb. 10.
 §. 3.
 Ringar i Haweri/ Sfb. 10.
 Rymmer Skepsfolck vhr Dienst/
 Skm. 8. §. 1.
 Råddhoga i Sidndh/ Sfb. 12. §. 3.
 Räkning hålles aff Skeparen öfwer
 the Böter på Reesan falla/ Skm. 22.
 Räkning/ huru then aff Skepare för-
 dras och görs/ Nb. 3.
 Rätten förhöre alle Parter Mundtli-
 gen/ Stk. 7. Uptage sielff Wittnen/
 Stk. 8. §. 1. Dömmen/ Stk. 13.
 Råån som kommer i Haweri/ Sfb. 14.
 S.
 Saak skal säijas och kundgöras widh
 Stämningz Uthfordran och Förvät-
 tande/ Stk. 3. §. 1.
 Saltid-Reesor/ Fb. 2. och 18.
 Sammanskott vnder Ammiralsskap/
 Sfb. 17.
 Sanningen lectas aff Wittnen vth/
 Stk. 8. §. 3. 4.
 Silfwer i Haweri/ Sfb. 10.

Silfz

Register.

- Silfwer i Affsurans/ Jb. 2.
 Silfwer-Mynt förstås i Siö-Lagen/
 Sfb. 16.
 Siukdom skal icke hindra Neesan/
 Skm. 12.
 Siukt Skepsfolck/huru thet skal ansas/
 Skm. 12.
 Siöfolck/ huru thet skal wråkias i För-
 tijdh/ Skm. 5.
 Siökast/ söd Haweri.
 Siökast gäldes icke aff Försäkraren/
 Jb. 7.
 Siömån/ när the skole gå om Bord/
 Skm. 2.
 Siömån skole lasta/baarlasta och vthree-
 da Skepet til segels/ Skm. 2.
 Siöreesa anställes å nno/ Skm. 1.
 Siörofware/ Skm. 5. Sfb. 1. Alm. 1. 8.
 Siöskada/ hwad Tijdh fordras til thes
 Laga Åtalan/ Jb. 17.
 Skada som skeer vnder Ammiralsskaper/
 Alm. 7.
 Skada som Skep tilfoga hwar andre/
 Sfb. 8.
 Siöskada som händer när Godz skepas/
 Skl. 4. §. 2.
 Skadestånd widh Liggedagar/ Skl. 7.
 Skada aff Skepsbrott/ Sfb. 1. 2. 3. 4.
 Skada som Ledfagare tilskynnda/ Sfb. 7.
 Skada medh Willia/ Sfb. 8. §. 7.
 Skada aff blott Dlycka/ Sfb. 9.
 Skada som Försäkrare böra swara til/
 Jb. 7. Och huru the skole betala/ Jb. 12.
 Skadestånd i Rättegång betalas aff
 then Stämning förfitter/ Sfb. 4. Aff
 then som ofkäligh Rättegång förer/
 Sfb. 13.
 Skep ligger å Redd/ Skm. 3.
 Skep är segelfärdigt/ Skm. 8. Blifwer
 lått/ Skm. 11.
 Skep skal wara drijswit och kahlfattat/
 förr ån Godz inskepas/ Skl. 4. §. 1.
 Skep leges/ Skl. 5. Förgås/ Ibid. §. 4.
 och Cap. 12.
 Skep losses/ Skl. 14.
 Skeps Afftrådande/ frijar Skeparen/
 Skl. 12. §. 3. Tillijka medh Redarne/
 Skl. 16.
 Skep timbras/ Nb. 1.
 Skep förwårctas genom Lorendrägeri/
 Nb. 4. §. 1.
 Skep ligger til Skeparens Ansvar/
 Nb. 8.
 Skep göra hwar andra Skada vnder
 Segel eller i Hamn/ Sfb. 8.
 Skep förgås effter Kast/ Sfb. 13. §. 4. 5
 Skep huru thet försäkras må/ Jb. 5. §. 3
 Skep skal wårjas emoot alt Wäld/
 Alm. 1.
 Skep huru the wårderas i Ammiral-
 skaper/ Alm. 4.
 Skepare Rätt/ Skm. 22.
 Skepare-Kall frijar en Skepsbetiente
 ifrån antagen Dienst/ Skm. 4. §. 1.
 Skepare Plicht och Ansvar widh
 Dödmähl/ Skm. 13.

Register.

- Skepare Gedh/ Skm. 26.
 Skepares och Frachtares inbördes För-
 bindning/ Skl. 12. S. 3. 4.
 Skepare är skyldigh göra Räckenkap/
 Nb. 3.
 Skepare Straff som handlar moot
 Bodmeri Ordning/ Nb. 2. S. 3.
 Skepare svarar til borgat Godz/ Sfb. 2.
 Skepare tingas aff Redarne/ Skm. 1.
 Nb. 9.
 Skepare hyrer Skepsfolck/ Skm. 1. S. 2.
 Hafwer ey macht at wräkia thet/
 Skm. 5.
 Skepare Plicht widh wärdbare Skep/
 Skm. 18.
 Skepare Ombyte på Reesan/ Skm. 23.
 Skepare skal låta göra noga Förteck-
 ning på sin Skepsladning/ Skl. 6.
 Skepare skal ey försumma godh Wind/
 Skl. 10.
 Skepare skal rådgöra medh Skepsfolc-
 ket förr än han seglar til Sids/ Skl. 10.
 Skepares Ansvar för anförtrodt Godz
 Skl. 15.
 Skepare som otroligen handlar/ plichte
 som Tiuff/ Nb. 3.
 Skepare bör ansvara för Skep och the-
 ras Redskap/ Nb. 8.
 Skepare affsättes aff Redarne/ Nb. 9.
 Skepare åger tinga Ledsgare/ ther så
 tilbör/ Sfb. 7.
 Skepare ändrar Reesan moot Policer/
 Sfb. 9.
- Skepare skal ey låta besökia sitt Skep/
 Alm. 1.
 Skepare skal wärja sigh/ Alm. 1.
 Skepare är skyldigh göra Ammiralsskap/
 Alm. 2.
 Skepare näpse sitt Skepsfolck/ Skm.
 21. S. 1.
 Skepmähl/ i hwad Instans the skole up-
 tagas/ Sfb. 1. Huru the skole främjas
 til Undskap/ Sfb. 12.
 Skeps Arbete skeer/ och någon skadas/
 Skm. 3.
 Skepsbetiente skal blifwa stadigh i
 Tienst/ Skm. 4.
 Skepsbetiente summas odugelige/ Skm. 6.
 Skepsbetiente må ey bysättias/ Skm. 9.
 Skepsbåat/ Skm. 19. söök Liktare.
 Skepsbrott/ huru thet sökies/ och hwad
 Rätt Konungen ther i åger/ Sfb. 1.
 Huru ther effter skal bärgas/ Sfb. 2.
 Straff theras som thet tilskynnda/ Sfb.
 6. Huru thet räknas i Haweri/ Sfb.
 13. S. 4. 5.
 Skepsfridh/ Skm. 27.
 Skepsfynd/ huru ther medh vngås/
 Sfb. 4.
 Skepsfolck antages aff Skeparen/
 Skm. 1. S. 1.
 Skepsfolcks Hyra tingas/ Skm. 1. S. 2.
 Affläggies endeels när Reesan börjas/
 Skm. 8. Huru ther medh förhålles
 när Skepsfolck döds/ Skm. 12. S. 1. El-
 ler sünka/ S. 2. Eller när Skepare om-
 bytes/

Rigister.

- bytes/ Skm. 22. Eller när Skep för-
gås/ Sfb. 2. S. 1. Nå en försäkras/
Sb. 5.
- Skepsfolck ansas i Sündom/ Skm. 12
- Skepsfolcks Sargande och Botande/
Skm. 14.
- Skepsfolcks Namn/ Wedernamn/
Booställe och Härberge antecknas/när
the hyras/ Skm. 1. S. 2.
- Skepsfolck skadas i Sepsarbetet/ Skm.
3. och 14.
- Skepsfolcks Plicht när Godz lastas/
Skm. 7.
- Skepsfolck äge Skeparens Budh stån-
da/ Skm. 7. S. 1.
- Skepsfolcks Maatredning/ Skm. 11.
- Skepsfolck niuta Deel aff Legan i stål-
le för frij Förning/ Skm. 10.
- Skepsfolck hafwa ingen macht fara aff
Skep/ Skm. 3. och 8.
- Skepsfolck blifwer smittosukt/ olydigt
eller vproriskt/ Skm. 5. S. 1.
- Skepsfolck plichtigt hielpa Skeparen/
Skm. 5. S. 1.
- Skepsfolck må en rymma vhr Tiensten/
Skm. 8. S. 1.
- Skepsfolck före medh sigh friskt Watn/
Skm. 10.
- Skepsfolcks Straff som intet wårja
Skep/ Nm. 1.
- Skepsfolcks Achtksamheet i Skep/
Skm. 17.
- Skepsfolcks Tråtor och Slagzmåhl/
Skm. 21.
- Skepsfolck äre skyldige vthlasta/ åter
habrlasta/ taga Segel vndan Nåå och
vplaggia Skep/ Skm. 24.
- Skeps-Herre/ söök Nedare.
- Skepskost må en försäkras/ Sb. 5.
- Skeplege/ söök Fracht.
- Skepslott häfftar för onwilligh Nedares
Andeel/ Nb. 2. Thes Sålning och Lös-
ning/ Nb. 5. och 9. Sfb. 16. S. 2. Thes
Försäkring/ Sb. 5. S. 3.
- Skepspoites Andeel aff Frachten i stål-
le för frij Förning/ Skm. 10.
- Skepsredskap må en fördärswas/ Skm.
19. Ligger til Skeparens Ansvar/
Nb. 8. Kommer til Haweri/ Skm. 12.
- Huru then må försäkras/ Sb. 5.
- Skepswraack skal vthmärckias/ Sfb. 5.
- Stiuta förbiudes inom Skepsbord/
Skm. 18. S. 1.
- Skriffter emellan Skepare och Bez-
frachtare/ Skl. 1.
- Skriffter hwilka skole gälla i Rätte-
gång/ Sfb. 9. Näcknas ibland klare
Bewijs/ Sfb. 10.
- Skriffters större Säkerheet/ Sfb. 9.
- Skrifftelige Inlagor som i Rättegång
tillåtas/ Sfb. 7.
- Skrifware Sedsworen eller Notarius/
Sfb. 9.
- Skuldfordrare/ söök Gåldkråjande.
- Slagzmåhl/ Skm. 21.
- Smycken i Haweri/ Sfb. 10.

Register.

Sommar-Hyra på Skep räknas till
Mårtensmåho/ Skl. 3.

Spannemåhls Last skal rövas aff Ske-
paren/ Skl. 8.

Stadsrätt ther Skepsmåhl dömmas/
Skb. 1.

Storm gör Skep skada/ Skb. 12.

Straff theras som Skepsbrott tillskyn-
da/ Skb. 6.

Straff Ledfagarens som Skada till
skynnar/ Skb. 7.

Straff thes som öfwar Swijs i Förfa-
kringar/ Skb. 6. §. 2.

Straff thes som icke wärjer Skep/
Am. 1.

Straff theras som intet göra/ eller och
öfwer gifwa giordt Ammiralskap/
Am. 6.

Straff thens som Temere litigerar,
Skb. 13.

Stycken hållas färdige/ Skm. 18. Hur-
ru många göra Wärdbaar Skep/
Am. 3. §. 2. Eller fria ett Skep för
Uthgiff i Ammiralskaper/ Ibid. §. 3.
Huru the wärderas/ Am. 4.

Styrmän finnas odugelige/ Skm. 6.

Styrmän skal förklara om han är fun-
nigh på Leeden och Fahrwattnet/
Skm. 6. §. 1.

Styrmans Bilkor när Neesan ändras
Skm. 6. §. 1.

Styremans Andeel i ställe för frij För-
ning/ Skm. 10.

Styremän hälle Längd å Godz som
affskapas i Agandens Frånwahr/
Skl. 14.

Stadie-Penning gifwes Skepsfoleket/
Skm. 1. §. 2.

Stämning/huru then skal bidias/ Skb.

3. På huru många sätt then skeer/ I-

bid. §. 1. Hwad thes Wärdkan är/ I-

bid. §. 2. Thez Bewijs/ Ibid. §. 3.

Thez Försittande/ Skb. 4. Huru

hon gifwes peremptorie, Ibid. §. 3.

Stödier lofne tå Godz fastas/ Skb. 13.

Swarande huru han skal stämmas/
Skb. 3. §. 1.

Hwad hans Rätt är

når han Stämning försitter/ Skb.

4. Förmeenar sigh ey böra swara/
Skb. 6.

Sweet/ hwad thet är/ Bb. 4. Tillåtes

ey i Assurantier/ Bb. 6.

Sälning aff Godz widh Masten/
Skm. 13.

Sälning aff Skepslott/ Bb. 5.

Sälning aff Köpmans Godz som Skep-

paren tillåtes/ Bb. 2. §. 2.

Såarmåhl/ Skm. 3. och 14. Skb. 8.

§. 8.

T.

Tackel och Tygh skole pröfwas för år

Godz hisas/ Skl. 4.

Tijdh at tala Lagligen på Siöskador

och Försäkringar/ Bb. 17. och 18. §. 2.

Tijdh

Regifter.

Tijdh som achtas i Gørfåtrande/ *Fb. 8. Inom hwilken föråkrat Skep eller Godz må hållas för för-
lorat/ Fb. 13.*
 Tijnder aff föråkrat Skep eller Godz/ *Fb. 10.*
 Timbring aff Skep/ *Rb. 1.*
 Tinga Skepare hörer Redarom til/ *Stm. 1.*
 Tinga Skepsfolck hörer Skeparen til/ *Stm. 1. s. 12.*
 Tullens Gørfullande/ *Bb. 4. s. 1.*
 Tullnågarne skole icke affårda Skep/ förr än the
 hafwa handfångit Gøretckningen aff Skepslåd-
 ningen/ *Stl. 6.*
 Twist emellan Skepare och Skepsfolck skal döms-
 mas i Sverige/ *Stm. 25.*
 Twist som kommer om Hawerimåhl/ *Sfb. 16.*
 Twist i Sidstador och Gørfåtringar/ *hwad Laga*
Tijdh them hafwa bör/ Fb. 17. och 18. s. 2.
 Twist huru then skal inståmmas/ *Sfb. 3.*

II.

Uthgiffi i Ammiralstaper/ *Am. 3. s. 4.*
 Uthslag aff gode Mån/ *Sfb. 1. s. 1. Råcknas ibland
klare Bewijs/ Sfb. 10.*
 Vice-Ammiraler i Ammiralstap/ *Am. 3. s. 1.*
 Ambudzman och Fullmåchtige/ *Sfb. 7.*
 Understeff i Skeplego/ *Rb. 6.*
 Undsättes Skep som aff Sienden tagit war/ *Am.
8. s. 1.*
 Uppbörd i Ammiralstaper/ *Am. 3. s. 5.*
 Upporist Sidfolck/ *Stm. 5.*
 Uppstoff i Råttegång/ *Sfb. 12.*
 Uppstoffz Dommar/ *hwilka the åro/ och at emoot
them ey må wådjas/ Sfb. 14.*
 Uthskående aff the dömdt år/ *Sfb. 15.*

W.

Wadh försummas/ *Sfb. 15.*
 Wadh om Reesas lyckeliga Fortgång må ey an-
 ställas/ *Fb. 5.*
 Wacht må ey försummas/ *Stm. 17.*
 Wahr or/ *hwad the betyder i Policer/ Fb. 2.*
 Wederånnelse-Skrifter/ *födt Cognoscement.*
 Wåter- Sidn/ *Stm. 8.*
 Wijte- i Gall/ *Bodmeri ey betalas/ Bb. 6.*
 Wittnesmän/ *hwilka måge wittna/ och huru the*

*skole förhöras/ Theras Sedh/ Kansakas/ 10. Sfb.
8. s. 1. 2. 3.*
 Wittne ad perpetuam rei memoriam, *Sfb. 8. s. 4.*
 Wittnesbår/ *Sfb. 8.*
 Wittnesman til Skriffters Sårkerheet/ *Sfb. 9.*
 Wittnen som full åro/ *råcknas ibland klare Be-
wijs/ Sfb. 10.*
 Wraak/ *födt Skepswraak.*
 Wråkiande aff Skepsfolck i Gørtijdh/ *Stm. 5.*
 Wådja/ *når och huru thet tillåtes/ Sfb. 14.*
 Wådja tillåtes ey moor thet som i Qwarstadh
 dömmes/ *Sfb. 10. Ey heller moot Uppstoffz Dom-
mar/ Sfb. 14. s. 1. födt Wadh.*
 Wåntepeningar widh Liggedagar/ *Stl. 7.*
 Wåpnade Skep/ *huru the skole hållas/ Stm. 18.*
 Wårdbare Skep/ *hwilka så kallas/ Am. 3. s. 2.*
 Wårde aff Penningar i Sid- Lagen/ *Sfb. 16.*
 Wårde antecknas aff Godz som kastas/ *Sfb. 10. s. 1.*
 Wårdering aff assurerat Skep/ *Fb. 14.*
 Wårdering aff Skep/ *Godz och Strycken i Ammi-
ralstaper/ Am. 4.*
 Wårtekn ther Wraak lemnas/ *Sfb. 5.*
 Wåda kommer ey i Haweri/ *Sfb. 12.*

Y.

Yngre Bodmeribreeff går för the åldre/ *Bb. 8. s. 1.*
 Yngre Bijnbreeff går för the åldre/ *Bb. 9.*

Å.

Åklagare hoo then år/ *Sfb. 2.*
 Åkårande försitter sielff Ståmnodagen/ *Sfb. 4. s. 1.*
 Återgåldning aff Haweri/ *Sfb. 10. och 16.*

Ä.

Ändring aff antagen Reesa/ *Stm. 6. och 14. Bb. 4.
Fb. 9.*

Ö.

Öfwerloppe och Koobryggen fylles medh Godz/
Sfb. 11. s. 2.
 Öfwerlopp stångies at Bååt ey rymes/ *Sfb. 11. s. 4.*
 Öfwerlåttande aff föråkrat Godz eller Skep/ *inom
hwad Tijdh thet må skee/ Fb. 12. och 13.*
 Österfund/ *Am. 3. s. 4.*
 Östersid/ *Stm. 8. Am. 3. s. 4.*

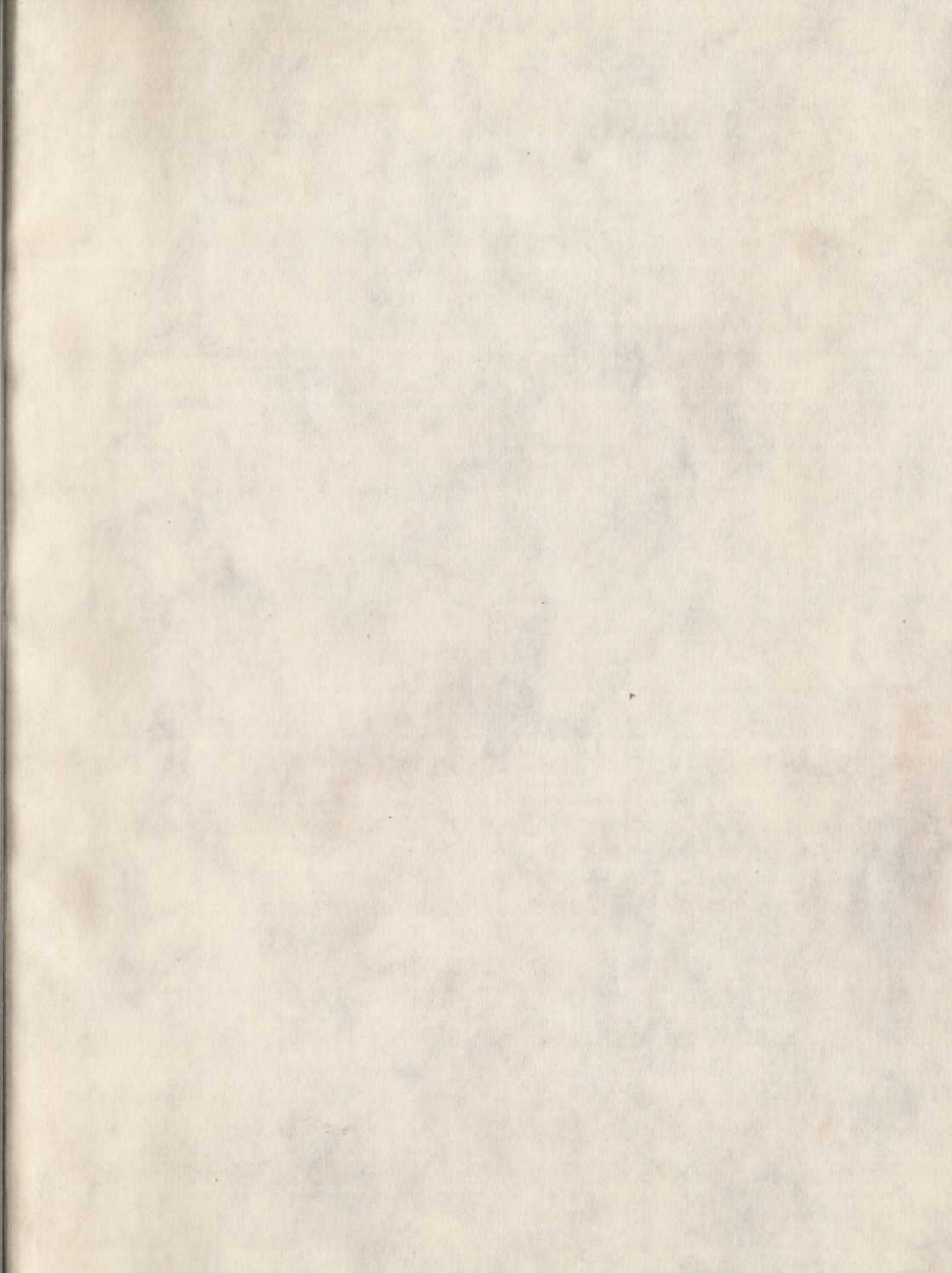

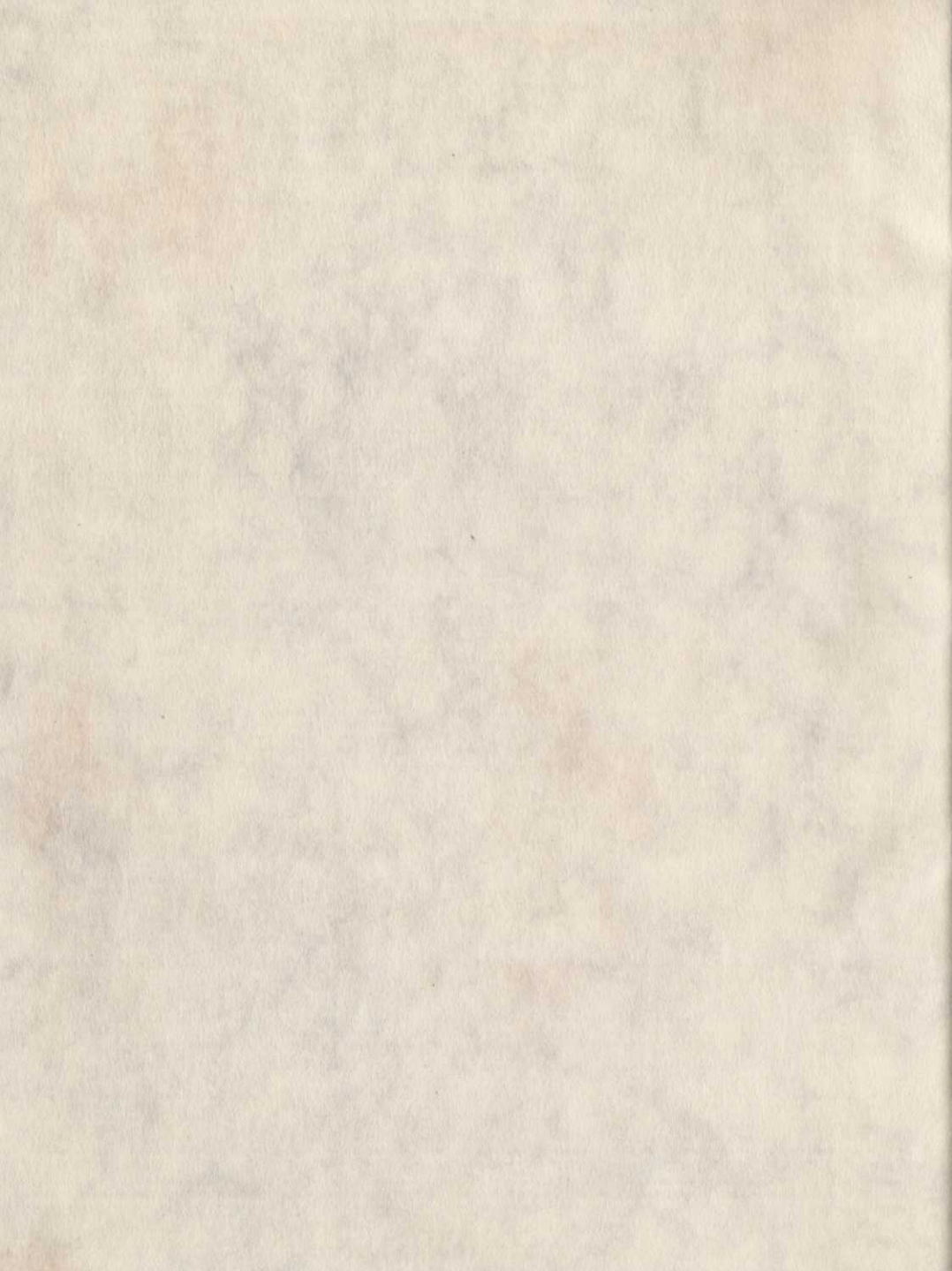
11. 5
 11. 4
 11. 9

Q
Ynnis Tiöölagen fändis till
Upsala Ynnis 1 Feb. 1704
att H. Hurtrapp

2.28

JOHN JOHNSON
BOKHANDLARE
GÖTEBORG

